

ipsa substantia et ipsa graditate huiusmodi nudas secundum se est
 aliqua accidentia que video in ipso. quod autem possimus sentire
 impossibile. et quia substantia in relatione ad accens non di-
 citur quid est. sed quod est. inductio que fit ex manifestis ad sen-
 sum non demonstrat quid res sit. sed quia fit. unde possimus
 per sensum iudicare de aliquo quod est homo. quod videmus ad sen-
 sum aliqua in ipso que non posset facere nisi esset homo. non autem
 possimus ad sensum cognoscere quid sit homo. inductio ergo que
 procedit sensibiliter. et sensus et digitus que faciunt cog-
 nitionem sensibilem. non quid est. sed quomodo est ostendere possunt.
 id valde est dubium quod demonstrabit quod quod est. **¶** Deinde
 cum dicitur. (Amplius quod monstrabit.) ostendit specialiter
 quod quod est non possit demonstrari demonstratio ad intel-
 lectum. scire. nam ad intellectum pertinet. et sentire ad sensum. hoc. nam
 monstrabunt rationes sequentes quod quod quid est non pertingat per
 demonstrationem excludere. per demonstrationes. scilicet ad intellectum
 et facientem scire. Circa quod facit tria. quod primo permittit quodda
 necesse ad propositum. et adducit multas rationes quod quod est
 demonstrari non possit. et epilogat circa determinata. scilicet da ibi.
 (at vero) tertia ibi. (ex his igitur.) Dicitur ergo. (Amplius quod mo-
 strabit.) id est demonstrabit (quod quid est) et subdit. quod (necesse
 est. nam per sciendo quid est homo aut aliud quod dicitur scire. quod est
 quod. nam non est nullus scit quid est. sed quid significat. ratio
 aut nomen) et ponit exemplum. d. (cum dico tragelaphus quod est
 tragelaphus impossibile est scire) hoc ergo est quod primo pro-
 nit necessarium ad propositum. quod cum quod quid est de quo nos lo-
 quimur. non sit nisi entium et quod de nullo possimus scire ta-
 le quod quid est nisi sciamus ipsum esse. unde de non entibus.
 nec est de figuris cuiusmodi sunt tragelaphus et chyme-
 ra non possimus scire quid est. quod non habet graditatem. sed pos-
 sumus scire de eis quid significet nomen. **¶** Notandum
 autem quod etiam de ipso nihilo possimus scire quod significet no-
 men. nam scire possimus quod impositum per hoc nomen nihil
 et per gramaticum appellat substantiam qualitate autem appellat
 modum significandi. ut quod significatur per modum proprium. vel
 per modum appellatiui. et ex hoc ipsum nihil. etiam omne nomen
 significat substantiam cum qualitate. quod in omni noie est consi-
 derare significatum. aut per modum significandi proprium. vel in-
 diuidui. ut puta socrates et plato. aut per modum compositi et appel-
 latiui. ut puta homo et animal. si ergo in ipso nihilo est assignare quod
 significet nomen. non est inconueniens quod tragelaphus et alia
 figura habeant quod nois. esse autem inconueniens si haberet
 quid rei. **¶** Notandum est quod esse voce significatiua pertinet
 et termino complexo et incompleto. et nois et oroni. et ex hoc opus
 quod ipsa ratio nois que dicitur plures terminos sit esse vox signi-
 ficatiua. ut ratio huius nois tragelaphus est hircoceruus
 vel est animal propositum ex hircoco et ceruo. quod in re et natura
 esse non potest. possimus ergo scire de tragelapho quod significet
 nomen eius. vel quod significet ratio nominis eius. non autem pos-
 sumus de ipso scire quod rei. **¶** Dubitaret forte aliquis ad
 quod deseruit quod hic premissus est. videlicet quod non possimus sci-
 re de aliquo quod est. nisi sciamus ipsum esse. Dicendum quod hoc
 dictum deseruit ad duo. videlicet ad id quod primo facie sonat. nam
 ut quidam ratio inferior declarabit. sed si quod quid est posset
 demonstrari. possemus de aliquo scire quod quid est. et tamen
 ignorare ipsum esse. et id hic supponit tamen impossibile. et
 hoc dictum deseruit ad cognoscendum quod quod est et esse sunt
 diuisa. ex quo vnum presupponit aliud. valet. nam hoc ad sequen-
 tes rationes. quod plures de sequentibus rationibus in te huiusmodi
 totum per demonstrationes non possit demonstrari quod est. quod per ea demonstra-
 tione quod est aliud a quod quod est. **¶** Ulterius forte dubita-
 ret aliquis. ut per se sit quod non possimus de aliquo scire quod quod
 est nisi sciuerimus de eo quod est. vel nisi sciuerimus ipsum esse.
 Dicendum quod faciendum est vis in eo quod dicitur scire. nam scire non est

nisi entium. non ergo possimus scire de aliquo quod est. nisi sciendo
 ipsum esse ens. quod si nesciremus ipsum esse ens nesciremus ipsum
 quare si non possimus scire de aliquo quod est nisi sciamus ipsum
 esse ens. sciendo autem ipsum esse ens scimus ipsum esse. unde est quod non
 possimus de aliquo scire quid est nisi sciamus ipsum
 esse. quod. nam non est non scit. unde et in primo huius dicitur est. quod falsum
 non scit. quod non est. Vel possimus dicere quod faciendum est vis in
 quod quod est. quod ad demonstrationem ordinat. Cum ergo demon-
 stratio non sit nisi entium. tale quod quod est de aliquo scire non possu-
 mus nisi sciamus ipsum esse ens. et per hoc nisi sciamus ipsum
 esse. Est ergo intentio philosophi. quod si dubitatur utrum possit demonstrari
 quod quod est non potest esse dubium nisi de quod quod est quod ordinat
 ad demonstrationes. nam de quod quod est quod non ordinat ad de-
 monstrationes libet potest scire quod non demonstrat. quod quod est
 ergo ordinat ad demonstrationes est quod quod est entium. De nul-
 lo ergo possimus scire tale quod quod est nisi sciuerimus ipsum
 esse ens. et per hoc nisi sciuerimus ipsum esse. sed de hoc plenius
 dicitur in prima dubitatio illius lectoris. Diffinitio quomodo autem et
¶ Deinde cum dicitur (At vero) adducit multas rationes ad pro-
 bandum in entium. videlicet quod quid est demonstrari non possit. Circa
 quod sex facit. scilicet per sex rationes adducit ad propositum. secun-
 da ibi (Postea per demonstrationes) tertia ibi (quod vere et nunc)
 quarta ibi (Quod igitur demonstrabit) quinta ibi (Manifestum autem
 est) sexta ibi (Si igitur diffinitio) In prima parte intendit ta-
 le rationem. diffinitio demonstrat quod vnum pari ratione et demonstratio
 demonstrat quod vnum. sed demonstratio demonstrat quod est. ergo non demon-
 strabit quod est. quod tunc demonstraret duo. cum aliud sit quod est et quod est
 hoc est ergo quod dicitur. (At vero si) sit. aliquid (demonstrabit quod est. et quod
 est. quod eadem ratione demonstrabit utrumque). quod d. quod est ipse. et sub-
 dit quod (diffinitio aliquid vnum manifestat et demonstratio). Ista
 est corrupta. ut patet ex alia translatione que habet. diffinitio vnum
 aliquid manifestat et demonstrat. si ergo diffinitio vnum aliquid de-
 monstrat supponendum est quod pari ratione et demonstratio. si ergo velle-
 mus exponere istam nostram sicut exponeremus ipsam. dif-
 finitio. nam vnum aliquid significat et demonstratio. id est demonstratio
 supple vnum aliquid manifestat. et subdit. (Id autem quod est quod
 est homo. et esse hominem aliud est) tunc ergo est suppleda ratio. quod cum
 demonstratio non demonstrat nisi vnum. cum demonstrat esse suum.
 quod non demonstrabit quod est. quod aliud est esse suum quod est. et aliud quod est.
¶ Notandum autem quod ratio potest dici esse id per quod certificamur
 de aliquo. sumpsit. nam nomen ratio ab ipsa ratione sive ab ipso in-
 tellectu. quod est organum intellectus. Illud. nam est ratio quo videtur
 intellectus ad intelligendum. igitur cum dicebamus. esse id per quod
 certificamur de aliquo per quod fit nobis aliqua fides
 de aliquo. potest dici ratio. et quod per diffinitiones certificamur de
 graditate rei. ipsa diffinitio quodam ratio dicitur. Rursus. quod
 per quas argumentatione recta fit nobis aliqua fides. quod
 talis argumentatio dicitur quodam ratio. cum ergo per demonstrationes
 non solum fides sed etiam certitudo fiat nobis de re ipsa
 demonstratio quedam ratio est. ratio ergo est quid com-
 mune ad demonstrationem et ad diffinitionem. Vult
 ergo philosophus quod non eadem ratione demonstrat quod quod est et quod est
 quod vnum demonstrat diffinitione. aliud demonstratio. **¶** Deinde cum
 dicitur (Postea per demonstrationes) adducit secundam rationem que
 est quasi supplementum rationis prime. dixerat. nam per demonstrat quid
 vnum. posset ergo aliquid dicere. quod esse et quod est non sunt aliud et
 aliud. Ad hoc ergo remouendum facit rationes ducentes ad in-
 conueniens. videlicet quod esse non est quid rei nec est substantia rei
 quod tunc ens esset genus. quod est inconueniens. si ergo esse non
 est quod demonstratio non demonstrat nisi esse. ergo non demonstrat quod. **¶**
 ait quod (Postea). id est alia posterior ratio ducentes ad inconueniens
 est hec. videlicet quod (et per demonstrationes dicimus necium esse demon-
 strare omne quod est). ergo suum per demonstrationes non demonstrat essentialiter
 nec est quod demonstrat (nisi suba sit) suum. ipsum. (esse) et ipsum quod est.

Posteriorum

et subdit q̄ (eē nō ē substātia nulla), supabūdat ibi. v̄t vt
 h̄z alia trāslatio. eē aut nō est subā nulli. 7 subdit q̄ (nō
 enīz est genus quod est). i. ens. vt h̄z alia trāslatio. q. d.
 q̄ si poneret q̄ esse eēt substātia aliqua. vel eēt substan-
 tia alicuius. sequeret hoc icōueniens. q̄ ens eēt genus.
 cū ḡ ens non sit genus. eē vero erit ip̄s quid. nec erit ip̄a
 substātia alicuius. 7 q̄ sic ē (demonstratio itaq̄ erit eius
 quod quid est) vel vt habz alia trāslatio. erit q̄ est. nō
 ḡ demonstrabit p̄ demonstratōez qd est. sed demonstra-
 bitur q̄ res quidem est vel quia est. nō aut quid est.
 ¶ Dubitaret forte aliquis vtrum esse sit substantia. vel
 vtrū sit idem esse 7 quod quid est. Dicendū q̄ hic subā
 accipit large p̄ qualibet essentia rei. vnde hic est q̄stio
 vtrum ipsa essentia que indicatur p̄ diffinitōem sit ip̄m
 esse. vt vtrū. i. esse rei sit idem quod eius essentia 7 subā.
 ad quod respōdet quidā q̄ in solo deo est eē idē 7 q̄ qd
 est. in oī alio differt esse 7 eēntia. vñ 7 cōmuniter exposi-
 tores exponūt hunc passus de eē rei. volentes q̄ hic loq̄-
 tur p̄hs de eē actuali rei. quod i solo deo est idē cum sua
 qditate. s̄z nūq̄ sic p̄cedendo 7 loq̄ndo de tali eē habe-
 bimus intentōez p̄hi. vult. n. p̄hs q̄ si eē idem q̄ rei
 substantia q̄ ens eēt genus. 7 q̄ oīa p̄ns essent i eodēz
 genere. s̄z si loqueret p̄hs de tali eē non sequeret q̄ ens
 eēt genus. 7 q̄ oīa p̄ns essent in eodē genere. imo seq̄-
 retur q̄ ens nō esset genus. 7 q̄ nihil eēt i genere. nā qd
 h̄z idem eē cū substantia nullo mō h̄z i eo aliquid potē-
 tiale. ḡ nunq̄ in eo poterit accipi rō generis. nam genus
 dicit formā mediā iter potētiā 7 actū. vt declarat cōm.
 in 2° metha. nec op̄z in hoc multū iistere. q̄ omnes cō-
 cedunt deū nō eē i genere. si ḡ alie res haberent idē esse
 cū sua substantia nihil esset i genere 7 si nihil eēt in ḡne
 nullū eēt genus. hoc ḡ posito. nō solum ens eēt i genere.
 s̄z ibi nullum aliud eēt genus. icidunt ḡ isti i quādā vita-
 tem. q̄ eē i solo deo est idēz cū essentia. s̄z nō vadunt ad
 mentem p̄hi. imo vadunt ad oppositū mētis. nam vt p̄z
 p̄hs vult q̄ hoc posito sequeret q̄ ens sit genus. s̄z aut
 expositionē istoz hoc posito destruunt eē genus. si ḡ de
 eē actuali loqueret hic p̄hs q̄ in solo deo est idē eē cum
 essentia. si tale eē eēt idē cū substantia rei nihil eēt i ḡne
 Ad hoc idem et facit. q̄ p̄hs itendit hic loqui de eē vt
 referē ad demonstratōem. demonstrare at ē sciaz sp̄aliū
 q̄ nō cōsiderant nec de deo nec de substantiis separatis
 nam 7 ipsa physica vt declarari habz in. 6° metha. esset
 p̄ma p̄hi. si nō eēt metha. nō cōsideraret de talibus s̄z
 se. quia vt dicitur i physicis. q̄ nō amplius mota mouēt.
 nō amplius sunt physice cōsideratōis. de talibus ḡ non
 se itromittit hic p̄hs. accipe ḡ eē q̄ nō sit idem cū eēntia.
 put ab hoc excludit solus deus qui habz idem esse
 cū eēntia. nō est ire ad mentē p̄hi. cū ḡ q̄ritur vtrū eē sit
 idem cū eēntia. vel qd rei eēntia. dici ōz q̄ nō. s̄z p̄ hoc n̄
 habetur de eē de quo loquit p̄hs. nec p̄ hoc h̄etur vtrū
 eē de quo loquitur p̄hs sit idem cū qd rei eēntia. nec p̄
 hoc et habetur. vtrū si eē de quo loquit hic p̄hs eēt idēz
 qd rei substātia vel qd rei eēntia. ex hoc seq̄retur q̄ ens
 eēt genus. sed de his omnibus i seq̄ntibus qōibus dice-
 rur. ¶ Dubitaret forte aliqs. de quo eē loquit hic p̄hs.
 Dicendum q̄ ens vno mō diuidit p̄ se i. x. p̄dicamenta.
 s̄m q̄ vult p̄hs in 5° metha. naz vt ibi d̄ q̄ d̄r at entia
 p̄ se omnia q̄ significant figure p̄dicamentoz alio mō
 accipit ens p̄ accns nō op̄z nūc distinguere quot modis
 sumatur ens p̄ accns. s̄z sufficit nūc scire q̄ ens p̄ accns
 dicitur de veritate ppōnis. vñ et cōm. in. 6° metha. ait
 q̄ qd de ente vno. collocat i qōibus ḡnis. alio? i qōibus
 accntē. vñ ait. q̄ ḡ itellexerit d̄ ente qd ē cōe. x. p̄dicamē

ris dicit q̄ collocat i qōibus generis. 7 ḡ itellexerit de
 ente id quod itelligit de vō dixit q̄ collocatur i qōibus
 accntis. eē ḡ vno? dicit ip̄m eē eēntie. siue ipsā essentiaz
 vt ipsā qditatē. 7 s̄m hoc diuiditur p̄ se i. x. p̄dicamēta
 7 tale ex est quod idicatur p̄ diffinitōem cum dicitur q̄
 diffinitio est oīo indicās quid est eē. alio? accipiatur eē
 p̄ ip̄so existere rei i actu de quo locuti sumus i qōe p̄ce-
 denti de quo hic p̄hs nō intendit loqui. tertio? pōt acci-
 pi esse p̄o habitudine p̄dicati ad subiectum in qua
 habitudine consistit veritas et falsitas p̄opositionis.
 7 de tali eē hic loquitur p̄hs quod p̄z. nam ipse loquit
 de eē quod oñditur p̄ d̄mōstrationē quod eē diuiditur
 contra q̄ qd est. quod oñditur p̄ diffinitōem. cōstat aut
 q̄ esse quod oñditur p̄ demonstratōem non est existere
 actuale rei. qd p̄ se 7 p̄petit p̄ticularibus. q̄z nō est scia
 nec diffi? v̄libus aut nō cōpetit tale esse nec tale existe-
 re actuale nisi prout habent esse in particularibus. de
 de hoc aut eē loquitur cōmē. 7. metaph. cū dicit. q̄ qd
 tates rerū nō sunt entia nisi p̄ eē rerū habētū qditates
 si ḡ talis esse est directe ip̄ozū particulariū. h̄z eē non ē
 illud quod p̄ demonstratōem oñditur. esse etiā h̄z ē ip̄s
 us rei icōplexe p̄ demonstratōez. nō aut oñdit nisi qd
 p̄plexū. eē ergo quod p̄ demonstratōez ostendit est eē
 p̄plexi 7 eē ppōnis. h̄z aut eē nihil aliud est q̄ habitudo
 p̄dicati ad subiectū. de hoc ḡ eē loquitur p̄hs in p̄ncipio
 per h̄yermēnias. qui ait q̄ est siue eē significat quādāz
 p̄pōnem quā sine p̄positis nō est intelligere. patet ḡ de
 quā eē hic loq̄ p̄hs. ¶ Ulterius dubitaret aliqs. vtrū
 tale eē sit idē quod rei substantia. Dicendū q̄ eē quod
 est habituudo ppōnis in quo consistit veritas vel falsitas.
 imo veritas. q̄ falsitas consistit in nō esse. veritas aut cō-
 sistit in esse. cū ḡ est habituudo eo mō quo p̄nunciatur p̄
 positio est locutio vera. cū aut nō est talis habituudo est
 falsa. cum ḡ dicitur esse quod est. vel non esse quod non
 est. quia sic p̄fertur habituudo vt termini se habent. 7 lo-
 cutio vera. si modis oppositis p̄fertur eēt falsa talis enī
 habituudo 7 tale eē non est ipsa substātia rei. vnde 7 p̄hs
 in li. per h̄yermēnias ait loquens de hoc eē. q̄ neq̄ enī
 eē est signū rei vel nō eē. eē ḡ vel nō esse ppōnis nō sunt
 signū rei. q̄z nō dicunt qditatē vel essentia alicuius p̄
 dicamenti s̄z solum dicunt habituudes p̄dicamentoz
 adinuicem. bñ ergo facit cōmē. q̄ hoc ens quod intel-
 ligitur de vero vel de habituudo p̄dicati ad subiectū
 dixit pertinere ad quēstionē de accidente. quia hec ha-
 bituudo est minus q̄ accidens. nam accns aliquā rem dī-
 cit. aliquam essentia noiat. vel aliq̄z qditatē dicit. sed
 h̄z habituudo siue h̄z esse nullius rei signū est. nec est b̄
 sic intelligendum q̄ quēstio de h̄z habituudo colloce-
 tur sub quēstioibus de accidente. q̄ oīs talis habituudo
 sit p̄ accns. aliq̄n. n. tales habituudes p̄sequuntur res
 s̄m se. 7 tunc sunt p̄ se. aliq̄n non s̄m se. 7 tunc sunt p̄ acc-
 dens. nō ḡ tales habituudes collocantur sub qōibus
 accntis q̄ omnes sint p̄ accns sed ip̄e s̄m se nullam sub-
 stātia dicūt nec aliq̄z essentia. nec aliq̄z qditatē. vnde
 sunt minus q̄ accns. ¶ Ulterius forte dubitaret aliqs
 dato q̄ h̄z esse quod dicit veritatem p̄positōis nō sit ali-
 qua essentia nec aliqua substantia. 7 sit minus q̄ accns
 quō differt ab accnte. Dicendū q̄ h̄z habituudes nihil
 dicit nisi respectū rei ad rem. nō resp̄cūm q̄ sit relatio
 s̄m esse. sed respectū qui est relatio s̄m dīci. iō h̄z esse in
 nullo p̄dicamēto est s̄m se s̄z solū est aliquid p̄ns rem p̄-
 dicamentoz. vt ex eo q̄ talis res est in tali p̄dicamēto
 7 i tali sp̄e. ex h̄z habet habituudinē ad talia 7 ad talia. 7
 ex hoc possunt de ea talia. 7 talia verificari. vnde talis

Posteriozum

sit i suis causis. qz si est i suis cais. cu scire sit p cas de ea poterit esse scia. Rursus eo ipso q res est in suis causis quantum est de se. dicit aliquod determinatum ad certam spem. et p ois quantum est de se ab ea sunt aptenate flure re debite ppetates. ergo qd hz tale esse. vs. i suis causis est res pdicamenti et de eo pot esse scia et de eo pnt formari ppositoes vere. qz qru est de se iporat habitudinem ad debita principia. et ad debitas pprietates. tale aut esse demostratio p supponit. cu ergo dicit q demostratio no est nisi entiu. no est itelligendu de entibus in actu tantu. sz de entibus i suis causis vel debis q sunt res pdicamentozu. in que predicamenta p se diuiditur ens. Est autem 2° esse rei quod dicit veritatez ppositiois et tale esse p supponit pmu esse. pmo. n. itelligit q aliqd sit res pdicamenti. et q habeat habitudines ad debita principia. et ad debitas pprietates. et postea de tali re formet ppones etc. ppositio ergo vera explicat illas bitudines quas res hz. tale aut esse quod dicit veritatez pponis demostratio cocludit. itelligitur ergo q demostratio sit iter duplex ee. vs. iter ee pdicamenti et ee qd dicit veritate ppositiois. quozu vnu p supponit. et aliud pcludit. tertiu aut ee est ee actuale rei. h aut p accis se hz ad demstratione. pbat. n. dmfator qz triaglus hz tres qz e figura plana etc. et forte nihil tale e i actn. qz forte nihil coio planu vel nihil oio rectu. pot g fieri demstratio de re non hntee actuale ee. ¶ Uterius forte dubitaret aliqs. vtrum diffio quantum e de se ondat rem ee. Dicendum q diffio generalr sumpta quantum e de se non dicit nisi significatu nois vel qd est qd of p nomen. vnde et i quarto metha. fm traslatione coment. of q ratio qua significat nome est diffio. si ergo hoc e ratio tragelaphi aial copositu ex birco et ceruo. hec e ratio qd nois tantu. eo qz tragelaphus e figmetum. sz si tragelaphus eet res pdicamenti ista eandem ronem hret. et tunc hec ratio ee qd rei. nunc aut est qd nois tantu. et qd dicitu e de figmeto si fieret res. hoc idem eet de re si posset fieri figmentum. vñ si hec e ratio hois aial bipes hz ratio est qd rei eo qz homo e res pdicamenti. sz si eet pole qz homo fiet figmentu. eandem ronem hret si hz ratio q nunc est qd rei. tunc eet qd nois tantu. p diffinitione ergo pmo inotescit nobis qstum est de se. i. pmo aspectu vel generaliter sumpta qd significat p nome. postea ad nos spectat considerare vtru est. qd sic significat possit ee i reru natura vel non. si ergo res ignota describit nobis p diffinitione. pmo itelligimus p diffinitione illa qd nois. et postea i nobis ipsis possumus cogitare. vtrum illud qd nominis sit quid rei. ppter quod dicitur i sequenti ratione qz cum diffinitio dicit de aliquo qd est. non dicit de illo qz est. eo qz adhuc restat qzere ppter qd. cum. n. aliqd ignotu nobis describit qd sit. adhuc restat in nobis ipsis cogitare vtru illud qd sit ppter qd. i. sit causa ipsius ee rei. na quod est qd nois tantu. no est ppter qd. qz non est causa alicuius ee. sed idem quod est quid rei. ita est quid qz est propter quid. quia est id propter quid res est. diffinitio ergo qstum est de se non ondit rem esse. ¶ Uterius forte dubitaret aliqs. vtz aliqua diffinitio ondat re ee. Dicendum q nulla diffinitio ondit re ee sz se supra. diffio. n. pot sumi duplr. pmo generalr. vs. vt coiter accipitur. siue dicat qd nois. siue qd rei. et tunc certu est qz diffitio sic supra non ondit re ee. cu talis diffinitio possit ee no entu. et pot sumi diffi spalf. vt dic qd rei tm et sic non ondit re ee. sz p supponit. diffinitio. n. q dicit qd rei p supponit de re qz est. et ondit de ea qd e. nu qz. n. possumus scire de diffone q sit qd rei. nisi pus sciamus rez

ipsa esse. si g diffinit nobis res nota qua scimus esse. scimus diffone illa ee qd rei qz scimus ee illa esse. si aut dif finiat nobis re ignota qua nescimus esse. diffinitio illa faciet nos scire qd nois. sed post qz sciuerimus qd nois et qd iporat p nomen poterimus cogitare vtz illud tale sit in reru natura. donec aut sciuerimus. vtz illud tale sit in reru natura nescimus vtz illa diffinitio sit qd rei vel qd nois tm. si aut qd diffinitio sit ignotu diffinitio data erit faciens scire solu qd nois. si aut inotescat nob q illud diffinitu sit figmetu. tuc illa diffio no erit qd nominis quocunqz mo. sz erit nois tm. si vero nobis inotescat q sit res pdicamenti. tunc scimus q illa diffinitio est qd rei. ante qz aut sciamus esse nescimus diffinitioez data ee qd rei. nulla ergo diffinitio ondit re ee. naz diffinitio sumpta generaliter nec ondit re ee nec supponit. sumpta aut spalf vt dicit qd rei. no ondit sed supponit. diffinitio ergo gnalf supra non dicit re ee. quod quos sit p qz gnalf sumpta extendit se ad diffinitione dicentes qd nois que pot ee non entiu. Rursus etiam diffinitio dicens qd rei. pmo aspectu no idicat rem ee. quod quos sit in pma dubitatioe illius lectionis. diffinitio autem qm et. plenus dicit. p dubitabilia. n. illius lectionis multa que in hac lectoe dicuntur manifesta erunt. ¶ Uterius forte dubitaret aliqs. vñ sequat pna phi qz si diffinitio demostret vel ostederet. qz est. qz possemus de re scire qd est ignorando si est. Dicendum est qz si diffinitio qru est de se ostenderet re ee non eet diffinitio nisi eptis. et nulla eet diffinitio que no diceret quid rei. quo posito data diffinitioe de aliquo no oporteret nos inuestigare vtru illud sit vel non sit. ante ergo qz inuestigaremus illa rem ee. sciremus diffinitione illaz ee quid rei hac ergo ypothesi state possemus scire de diffinitione qz esset qd rei. et tamen ignoraremus si illa res esset qd est ipole. diffinitio ergo quantum est de se non ostendit rem esse. tuc ergo supplenda est ratio phi. qz sicut diffinitio se habet ad esse vel ad qz est. ita demostratio se habet ad qd est. sed diffinitio qstum est de se non ostendit esse. sed si sit quid rei p supponit rem esse. ergo et demostratio non ostendit quid res sit sed p supponit. ¶ Uterius forte dubitaret aliqs. vtru sit ide esse. quod p supponit diffinitio dicens quid rei. et quod cocludit demostratio. Dicendum q vnu et ide esse supponit et cocludit demostratio. alr tam e alr. na in generalitate ee supponit. in spali aut tale ee cocludit et demosttrat. supponit. n. demostratio qz res illa de qua qz aliqd demosttrari q sit res pdicamenti q habeat habitudines ad aliquas pprietates. et postea cocludit spalf quod hz habitudine ad banc pprietate. bitudinem aut pdicati ad subm quod est ee in quo fundat veritas ppositiois supponit demostratio in generali et in comuni. qz non est demostratio. nisi entis habentis talem habitudine hz ergo habitudo que ante omnem demostrationem p supponitur. postea p demostratione explicat. vel possumus dicere q demostratio p supponit rem esse fm se et maxime rem subiecta. qz de subiecto o3 p suppone re qz est. p supponendo aut re ee. p supponit de ea qz habeat habitudines ad aliquas pprietates. postea hz habitudines quales sint. et quarum pprietatum sint pcludit. sic et diffinitio dices quid rei p supponit rem esse. et p supponit eam hre aliquas habitudines ad aliquas pprietates. sz quaru pprietatu sint ille habitudines non o3 qz hz diffinitio dicens qd rei supponat. ergo non est idem ee quod diffinitio dicens qd rei supponit et demostratio cocludit vel si est ide non est eode

mō sumptū. nā eē quod p̄supponit diffinitio est eē rei f̄z se. eē aut quod cōcludit demōstratio est eē cuiusdā bitudinis ad pp̄ietates. vel si diffinitio p̄supponit eē huius bitudinis hoc est in quadam cōfusione ⁊ in quadā gra litate. p̄supponit. n. diffinitio si sit qd rei q̄ in subiecto sit bitudo ad aliquas pp̄ietates. dem̄ratio concludit ⁊ explicat aliq̄s pp̄ietates. ¶ Deide cū dicit (Māifestū āt) adducit scōdaz rōnē. q̄ diffinitio nō oñdit rē eē. d. (Māifestū est aut. ⁊ f̄z nunc dictos modos terminoz). i. f̄z modos diffinitionū q̄ nunc dant. manifestū est enī fm tales diffōnes dadas q̄ (diffinientes quod qd est nō demonstrant qz est) ⁊ subdit (si ei est ex medio aliqd eāle) .i. si ista diffinitio circuli q̄ equalis sit ex medio. i. q̄ eāle se hēat ad cētrū sic sciendo diffinitōez circuli nescimus circulū esse (sed p̄pter qd est qd diffiniit. ⁊ p̄pter qd est circulus) su. restat iuelligare. q. d. q̄ postq̄ scimus diffinitōem circuli adhuc nescimus circulū eē. f̄z adhuc restat iuelligare p̄pter qd. i. cāz an sit circulus. ⁊ subdit. q̄ (eēt. n. vtiq̄ ⁊ montis enci dicere ip̄ā). i. diffinitioē. ⁊ qz sic est (nec. n. q̄ pole sit eē quod diffiniit. iō assignāt) vel vt h̄z alia lra (signant termini). i. diffinitōez (neq̄) sup. signant ⁊ oñdūt diffinitiones. qz (illud est cuius debent eē diffōnes. f̄z semp̄ l̄z dicere. p̄pter qd). i. semp̄ l̄z q̄rere cāz an sit illud qd est diffinitū. q. d. q̄ diffōnes q̄tū est de se non dnt nisi q̄ significat nomen. vnde nō dicunt q̄ res possit eē. nec q̄ res sit. tunc ergo est supplēda rō. q̄ cū demōstratio sic se hēat ad quod qd est. sicut diffinitio ad eē. ⁊ ad qd est. cū diffinitio non ostendat de re eē. vel qz est nec demōstratio concludet de re qd est ¶ Notandū aut. q̄ supra. diximus. si res diffinita esset qd ignotū sciendo diffinitōem non statiz rē ip̄am sciremus. f̄z adhuc oportet iuelligare. vtz tale quod diffinitū est sit res predicamenti. vnde si circulus eēt nobis ignotus ⁊ diceret q̄ circulus equalis est q̄ respicit mediū siue cētrū. nō p̄pter hoc sciremus circulū esse. nam ⁊ de monte eneo posset dici. qd est mons eneus. ⁊ sciendo qd montis enci. vel rōnem eius. nō p̄pter hoc talis mons esset. ¶ Deide cū dicit. (Si ergo diffiniēs) adducit tertiā rōnem. que est cōparando rōnes pozēs. Circa qd duo facit. fm q̄ dcm̄ est. z. qdā qd supponit p̄bat. ibi (p̄mum qdē) Dicit ergo (Si ergo diffiniēs demōstrat. aut qd est. aut qd significet nomen). i. si diffinitio se h̄z generaliter. ⁊ cōmuniter ad qd rei. ⁊ ad qd nominis. (non est vllō mō eius qd qd est). i. entis sup. diffinitio. q. d. q̄ p̄ diffinitioē non possumus h̄re vllō mō. q̄ diffinitū sit ens. ⁊ subdit (erit itaq̄ diffinitio) sup. rei (⁊ ratio nois idē significans. f̄z icōueniens est). i. q̄ idē significet. q. d. q̄ si diffō esset eius qd qd est. qd est aliqd. i. qd est ens. vel qd idē est si diffō quantū est de se ostēderet rem eē sequeretur hoc iconueniens q̄ omnis diffinitio diceret qd rei ⁊ q̄ idē esset diffō dicens qd rei. ⁊ qd nois. qd est iconueniens. diffō ergo non oñdit rem eē. tunc est supplēda ratio q̄ ergo nec demōstratio oñdit qd res est. h̄z. n. se quodā mō diffō ad qz est sicut demōstratio ad qd est. ¶ Notādū aut q̄ quando mediū est i plus q̄ id qd oñditur nullo mō de necessitate ostēdit illud. f̄z si oñdit. hoc est cōtingēt. vt si aial est i plus q̄ homo nullo modo per animal esse posset de necessitate cōcludere hoīem eē. sic qz diffō sumpta generaliter non solum est eius quod est qd. i. quod est aliqd. f̄z etiaz est eius quod significat nomē. qz ergo sic est. qz diffō se h̄z sicut generaliter q̄ vel dem̄rat id quod est qd. i. qd est aliqd. ⁊ quod h̄z qd itatez. vel id qd significat nomē nullo modo possumus dicere q̄ diffō sit de necessitate

quedā manifestatio eius qd est qd. siue eius qd h̄z qd itatem. ⁊ qd est ens. nisi forte diceremus. q̄ omne quod significatur p̄ nomen eēt qd. ⁊ v̄n̄ ens. ⁊ q̄ idem eēt ratio dicens qd rei. ⁊ qd nois. quod est icōueniens omnes ergo he tres rōnes hoc p̄bant. q̄ sicut se habet diffō generaliter sumpta ad quod est vel ad esse. sic dem̄ratio ad qd est. f̄z diffō generaliter sumpta non ostendit qz eē. ergo nec dem̄ratio oñdit qd est. ¶ Deide cum dicit. (p̄mū qdē) p̄bat quod supposuerat. Circa quod tria facit. fm quod tripl̄r oñdit q̄ non est idem diffō dicens qd rei ⁊ qd nominis. secunda ibi (amplius omnes) tertia ibi (amplius nec vna scia) Dicit ergo (p̄mum qdē sup. p̄z q̄ non sit idē qd nois ⁊ qd rei. v̄n̄ subdit. q̄ (⁊ nō substantiaz esset) sup. diffō sicut substantiaz (⁊ eoz q̄ non sūt) sup. eēt diffō. sicut eoz q̄ sunt. ⁊ subdit. q̄ (est. n.). i. contigit (significare) sup. p̄ nomē (⁊ ea q̄ non sunt). q. d. q̄ si eēt idē qd rei ⁊ qd nominis p̄mum seq̄reretur hoc iconueniens q̄ ita eēt diffō non substantiaz. sicut substantiaz ⁊ non entium sicut entium. ¶ Dubitaret forte aligs quomodo seq̄tur hoc iconueniens. Dicēdum q̄ ita vno nomine significatur acc̄ns. sicut ⁊ substantia. qd itas tamē ⁊ diffō acc̄ntis non ē ita simplex sicut diffō substantie nomen. n. quo significatur acc̄ns non ē compositum ex acc̄nte ⁊ substantia. sicut diffō qua diffinitum acc̄ns est cōposita ex acc̄nte ⁊ substantia. si ergo eodē mō eēt loq̄ndum de qd rei ⁊ de qd nominis. eo mō quo aliqd h̄ret qd nominis. ⁊ eo mō quo posset nominari. eo mō h̄ret qd rei. ⁊ eo mō posset diffiniri. ⁊ qz ita vno noie posset nominari ⁊ significari acc̄ns sicut substantia. ⁊ non ens sic ens. hac ergo p̄potasi stāte ita esset diffō nō substantiaz. i. acc̄ntium sicut ⁊ substantiaruz. ⁊ non entium. sicut entium ¶ Deide cū dicit (Amplius oēs) Adducit ad hoc fecū dā rōnē. d. (Amplius oēs rōnes). i. oēs rōcinatōes. siue oēs sermones ⁊ oēs p̄fabulatōes (diffōnes erunt) quod p̄bat (esset. n. nomen vtiq̄ ponere). i. imponere (cuilibet rōni). i. cuilibet rōcinatōi. siue p̄fabulatōi. ⁊ subdit. (q̄re vtiq̄ omnes terminos disputamus). i. oia q̄cūq̄ disputamus iunt termini ⁊ diffōnes (⁊ ylias). i. hystoria troiana (diffō sit) vel (diffō erit) vt habz alia translatio ¶ Notanduz aut q̄ qd nois est ratio explicans id quod dicit per nomen. si ergo vni magne rōcinatōni siue vni magne confabulatōi iponeretur vnum nomen et vocaretur. a. rō explicās qd ipoztat p̄ illud nomē eēt tota illa cōfabulatio. ergo si idē esset qd rei ⁊ qd nominis. vna tota cōfabulatio esset vera diffō qz eēt explicans qd nominis. sic etiā nunc disputamus disputatōes. f̄z hoc posito qd idē eēt qd rei ⁊ qd nois nō disputarem nisi diffinitōes. disputarem. n. oēs terminos. i. oēs disputatōnes quas disputarem oporteret cē diffōnes ⁊ terminos. nā cuilibet disputatōi posset iponi aliquod nomen ⁊ qz rō illius nois ipositi eēt tota illa disputatio. conueniens eēt q̄ tota disputatio eēt vere diffō. sic ⁊ hystoria troiana esset diffō de ylias. nā rō huius nois ylias ē tota illa hystoria magna troiana. seq̄reretur ergo q̄ tota talis hystoria eēt qdā diffō. nam si quereretur qd ipoztare p̄ hoc nomen ylias. r̄nderet q̄ ipoztat q̄ Hector ⁊ achilles ita ⁊ ita se habuerūt. sic ⁊ sic fuerit. tota ergo illa hystoria est rō huius nois ylias. ⁊ per sequens hac p̄potasi stante tota eēt propria diffō. ¶ Deide cū dicit. (Amplius nec vna scia) adducit ad hoc tertiā rōnem d. (Amplius nec vna scia. dem̄rat vtiq̄. qz hoc nomen significet). i. signū sit (eius quod qd). i. eius quod est qd vel qd ē hoc aliqd. v̄n̄ alia lra h̄z q̄ nulla scia dem̄rat q̄ hoc nomē significet hoc. ⁊ subdit. q̄ (nec diffinitiones i

Posteriorum

scientus assignant hoc). I. nō multū curant hoc assigna-
re. v3. qd significet nomē. ¶ Notandus quatuor dicit
eē inter qd nois et quid rei. prima est qz quid nominis
est. ita accētium sicut subāru3. scda est qz est ita non en-
rium sicut entium. quod non competit dicit de quid rei
tertia dicit est qz qd nois ē ita cōplexorū sicut icōple-
xor. quod non tringit dicere de qd rei qz hois albi nō
ē dīffō. vt probatur i 7° metha. quarta dicit ē quātū ad
itentionez ipfarū sciarū. nā s3 illa eadem dīffō q est qd
rei de ipso circulo sit etiaz qd nois circuli. gcometer tñ
oas talē dīffōnē. nō dat eā vt p ipsā habeamus sciaz de
noic. s3 de re. non est ergo vlr idem qd nois et qd rei. et
vbi est idem differt quantum ad itentionem scie. hoc
ergo itendit i hac vltima rōne. qz scie p dīffōnes quas
dant non demfiant. i. non itendunt demfarc qd nois.
nec p h3 dīffōnes itēdunt scie dare notitiaz de noibus
s3 de rebus. nec dīffōnes date i scia assignant hoc. v3. qz
itendant dare notitiam de qd nois. ¶ Deide cuz dicit.
(Ex his igitur) epilogat circa dēterminata. d. (Ex his
igit) sup. p3 qz (neq3 dīffō) et fillus videt idem exīs vlr
idez cns. vt h3 alia translatio. neq3 fillus et dīffini: eius
dez su. sunt (adhuc aut) manifestū est. qz (neq3 dīffō ni-
hil demfāt) sup. eē. vel non eē (neq3) sup. dīffō (demon-
strat) i. p demfationē concluditur. omnia. n. p antedi-
cta patefacta sunt. et subdit. qz (manifestū est qd qd est)
i. qz eē qd et esse aliqd fm se i gñe entium (neq3 dīffōne.
neq3 demfatione est cognoscere) demfatio. n. non de-
monstrat aliqd s3 se. s3 solū aliqd i ordine ad aliud. dīf-
finitio aut fm se non oñdit qz illud quod dīffiniē sit qd
i. qz sit aliqd. imo si dīffiniē nobis res ignota. adhuc pos-
sumus dubitare. vtz illud dīffinitū sit res pdicamenti
ergo esse aliquid fm se. et esse rem pdicamenti fm se.
nec dīffinitio. nec demonstratio ostendit.

Terza aut speculandū est.

¶ Postqz aut pbs pcessit circa dīffōnem. et cir-
ca qd qd est. disputando. In parte ista pcedit veritatez
dēterminando. qz nō est vtz qz nullo mō sit eiusdē de-
monstratio et dīffō nec est vtz qz nullo mō dīffō demō-
stratur. nec est verū qz nullo mō sit eiusdē demōstratio
cuius est dīffō. nam ipsa dīffō ē qdam demfatio virtute
Rursus ipsa dīffō pōt p demfationē dcludi. licet non
i eo qz dīffō. et si pōt p demfationē dcludi. multo magis
pōt p fillum dcludi. imo dīffō i eo qz dīffō pōt sillogisti-
ce pbari. licet non vere s3 pbabiliter et logice. Rursus
eiusdē aliquo mō est dīffō et demfatio. nam illud qd dīf-
finitur vt consideratur fm se pōt demonstrari i ordine
ad aliud. et eadē dīffō q vt cōsiderat fm se oñdit de re
qd est. assumpta vt mediū demfatiū poterit probare
de re qz est i alio. quatuor aut pponantur qōnes. sed
ille quatuor nō sunt nisi due. pma. n. qstio erat. vtz de-
mōstraretur dīffō. scda erat. qz sit modus itreductōis
eius. i. quō possumus venari quod qd est. vtz via redu-
plicatiua. vel vtruz via diuisiua. vel qualr. tertia qstio
fuit qd est dīffō. vtrū. s. sit idē qz demfatio. quarta erat
quorū est dīffō. vtrū sit corū quorū est demfatio. tres
aut harū qōnum. v3. pma tertia et quarta qrunnt quodā-
mō vnā qōem. v3. quomodo dīffō se habeat ad demfā-
tionē. si bñ. n. sciremus hoc. v3. qualr se hñt adiuicē de-
mōstratio et dīffō sciremus vtiqz vtrū dīffō demfaret
et vtrū sit idē qz demfatio. et vtrum eiusdē. omnes ergo
quatuor qōnes quodam mō sunt due qōnes. nam pma
tertia et quarta querūt hoc quō se habeat demfatio ad
dīffōnem. secunda aut qrit qz sit modus itreductōis.

.i. quomō o3 venari dīffōnem. Tria ergo facit. qz pmo
continuat dicta dicēdis. 2° exegitur de hoc itento quo-
mō se habeat demōstratio ad dīffōnez. tertio exegitur
de alio itēto. v3. quomō oporteat venari dīffōnem. se-
cunda ibi (quoniam aut sicut diximus) tertia ibi (quō
aut o3 venari) Dicit ergo qz (Iterū aut speculandū. qd
horū or bñ et non bñ). q. d. qz vlr nūc executi sumus ar-
guēdo et disputando. s3 iterū volumus speculari magis
fm veritatē. qd i talibus sit bñ dicitū et qd nō. dicemus
ergo (qd sit dīffinitio et) dicemus (eius qd qd ē. nungd
quodā mō est dīffō. aut demfatio) sup. simul (aut nullo
mō) sup. ē eius qd qd ē dīffō et demfatio. ¶ Deide cū vi-
cit. (Quoniam aut sicut diximus) exegitur de itēto. v3.
quō dīffinitio se habeat ad demfationē. Circa qd duo
facit. qz pmo exponit qdā supius dicta. 2° seriose exeg-
tur de itēto. ibi (quo aut mō contigat) videbantur. n.
qdam superius dicta dīffō q nullo mō dīffinitio demō-
strat. pbabat. n. supra p rōnes multas qz nō demfatur
nisi eē. et nō qd est. verū est. n. quod qd est. nō demfatur
fm se. s3 bñ pōt demfari dīffinitio dicēs qd est de alio.
et i ordine ad aliud. sed non demonstrabitur in eo quod
quid. nec in eo qz dīffinitio. sed simpliciter concluditur
hoc de illo. duo ergo facit. quia primo ostendit quomō-
do dīffinitio dicens qz possit de alio sillogizari simpli-
citer demonstratiue. 2° ait qz non potest sillogizari in
eo quod quid et cum reduplicatione demonstratiue. s3
logice. ibi (et. n. horum quod qd est) Dicit ergo (Quō aut
idem ē sicut diximus scire quod quid est. et scire causāz
eius si est). q. d. qz ipm qd quid est. et ipsa dīffinitio rei ē
causa eius quod est eē rei. et subdit (rō at huius est). v3.
quod qd est sit causa ipsius esse (quō nō est aliqua causa
su ipsius eē. et huius non est nisi ipsa dīffō. siue ip3 quod
qd est. et subdit (et hoc aut). v3. causa. siue hoc quod qd ē.
siue bec dīffō (eadē). s. est cuiusmodi est dīffō dicens qd
(aut alia est) cuiusmodi est dīffō dicēs propter qd. et cāz
.q. d. qz causa ipsius eē est ipsum quod qd. siue ipsa dīffō
p ipsā. n. dīffōnē expmif causa ipsius eē. et h3 dīffō ē du-
plex. qz aut est eadē cū ipsa re vt dīffō dicēs qd. aut est
alia. vt dīffō dicens propter qd et causā. et subdit (et si vi-
q3 alia est). i. si h3 dīffō est alia. et est dicens propter qd. et
cāz (aut est demfatio) sup. res p tale ppter qd. et tales
cāz. vtputa. si sit ppter qd. et cā p se et ppa (aut non est de-
mfabilis) res p tale ppter qd. et p talē cāz. vtputa. si sit
propter qd. et causa per accidens. vel si non est propria. et
subdit (si igitur est alia). i. si talis dīffō. vtputa. qz est dī-
cens propter qd et causam (et cōtingit demōstrare) su. re
p talē ppter qd. et p talē cām (necesse est eē mediā cām)
.i. necesse est tale ppter qd. et talē causā esse mediā ad
probandā su. passionē de subo. et ad probandū qz qd est
passionis. dīffinitio. n. dicens ppter qd si sit bñ data. et si
sit p causam p se et p pziā pōt accipi vt mediū ad conclu-
dendū passionē. et ad cōcludendū dīffōnē dicentē quid
passionis. et subdit. qz (et in pma figura demonstrari) su.
o3 p talē causam. cuius rō est qz (vle. n. et predicatiū est
quod demfatur) su. per talē causam. si. n. p dīffinitōem
dicentē propter quid concluditur p se passio vel dīffini-
tio dicens qd passionis. qz passio pdicatur vlr de suo sub-
iecto. et dīffō dicens qd passionis etiā vlr pdicat o3 talē
demfatiōem fieri in prima figura. qz solū ibi concludit
vltis affirmatiua. et subdit qz (vltis quidem modus nūc
exquisitus est. quō quod qd est). i. dīffinitōnē dicentē
quid (demōstrare) su. cōtingit (per aliud). i. per dīffini-
tionē aliā vt per dīffinitōnē dicentēz propter quid.
p3 ergo qz loquendo de conclusione simplici. non loqnr

do de reduplicatiua, diffinitio dicens quid potest demonstrari et potest concludi demonstratiue per diffinitionem dicentes propter quid et per consequens per aliam. **D**ubitaret forte aliquis quomodo causa ipsius esse, vel cuius quod est si est, potest esse eadem et alia. Dicendum quod hoc tripliciter potest contingere. primo referendo hoc ad diuersa genera predicamentorum. 2° ad diuersa genera causarum. 3° ad diuersos modos diffiniendi, vel ad diuersa genera diffinitionum. primum sic patet, nam ipsius quod quod est, propter quod dicimus rem esse, et quod dicitur esse causa quod res sit potest accipi, vel in substantia, vel in accidentibus, in substantia quidem id est quod quid est cum ipsa re, nam substantie habent diffinitionem simplices, non per ad ditamenta, non, nam, ingreditur diffinitionem substantie, nisi quod pertinet ad essentiam substantie. loquendo de substantia que est per se in genere, nihil ponitur in diffinitione substantie quod non pertineat ad essentiam eius, et dicimus quod est per se in genere, quia si diffiniatur, quod non est per se in genere, ut puta, si diffiniatur forma posset, propria materia ingredi diffinitionem eius, ut in diffinitione aie cadit corpus, sed corpus non pertineat ad essentiam aie, substantia ergo huius quod quod est, id est, sed accidens huius quod quod est aliud, quod aliqd ingreditur diffinitionem accidentis, quod non pertinet ad essentiam eius, secundum hoc ergo posset exponi littera phi, quod ipse quod quod est, quod dicitur esse causa quod res sit huius causa et hoc quod quod est, in aliquibus est id est, ut in substantiis, et talium non est proprie demonstratio, in aliquibus est ut aliud, ut in accidentibus, et talium huius quod quod est, si accipiat per se et proprium poterit esse demonstratio, alio modo potest exponi referendo hoc ad diuersa genera causarum, ut dicamus quod diffinitio data per materiam et per formam, quod tales sunt cause intrinsece dicantur diffinitio eadem, data vero per efficientem et finem, quod tales sunt cause extrinsece dicantur diffinitio alia, secundum hunc ergo modum diffinitio alia demonstrat diffinitionem eadem, quod diffinitio data per finem et per efficientem demonstrat diffinitionem datam per materiam et formam, nam efficiens imponit necessitatem forme, nam ideo est talis forma in re genita quod tale fuit efficiens, et tale generans forma imponit necessitatem materie, ut ideo est talis materia, quod eam tale regit forma, semper autem causa imponens necessitatem concludit causas cui imponit necessitatem, efficiens ergo vel diffinitio data per causam efficientem concludit diffinitionem datam per materiam et formam, diffinitio autem data per finem concludit omnes diffinitiones datas per alias causas, quod finis est causa causarum, et a fine imponit necessitatem omnibus alijs, aduertendum tamen quod et finis et efficiens possent accipi per se et per accidens, et proprie et non proprie, secundum hoc ergo exponet littera phi, quod omnes cause sunt cause ipsius esse, nam hec est diffinitio cause ad cuius esse sequitur aliud, omnis ergo diffinitio per quamcumque causam sit data est causa eius quod est esse rei, vel est causa quod res sit, sed huius causa, et huius diffinitio, aliquando est alia, quod est data per causam extrinsecam, aliquando est eadem, quod est data per causam intrinsecam, et cui est alia, id est, cum est data per causam, ut puta, per finem vel per efficientem, aut est res demonstrabilis per tale causas, ut puta, si sit causa per se et propria, vel non est demonstrabilis, ut puta, si sit causa per accidens, vel si non sit propria, si ergo sit diffinitio data per causam aliam, et per causam extrinsecam, et conuenit demonstrare per tale diffinitionem, siue per tale causas, ut puta, si huius causa sit per se et propria necesse est huius causas esse mediam ad concludendum ipsum diffinitum, vel ad concludendum ipsam diffinitionem datam per causam intrinsecam, siue datam per materiam vel per formas, fiet, nam, tunc demonstratio vltis affirmatiua in prima figura, vnus ergo modus expositus et bonus per quem conuenit demonstrare quod quod est per aliud, id est, per diffinitionem aliam est iste quod nunc dictus est, videlicet, quando diffi-

nitio eadem, id est, data per causam eadem, id est, intrinsecam, ut per materiam, siue per formam demonstratiue concludit per diffinitionem aliam, id est, datam per causam aliam, hoc est per causam extrinsecam, ut per efficientem et finem, 3° modo potest hoc dictum referri ad diuersos modos diffiniendi siue ad diuersa genera diffinitionum, et iste modus tertius multum appropinquat ad modum 2°, et multum videtur ire ad mentem phi, dicemus, nam, quod circa passionem possumus assignare quod et propter quod, ut quod est eclipsis essentialis, est quodammodo participatio luminis, propter quod est eclipsis est propter interpositionem terre, videlicet, quod, nam, aliquo modo est causa quod eclipsis sit, nam ipsa essentia rei est causa quod res sit, ipsa ergo participatio luminis quod est essentialis eclipsis est causa quod eclipsis sit, illud etiam a quo huius esse essentia rei est causa essentialis quod res sit, non solum ergo ipsum quod, siue ipsum esse est causa quod res sit, sed etiam ipsum, propter quod, et id quod est causa essentie est etiam causa quod res sit, ipsa ergo interpositio terre quod est propter quod eclipsis sit, et a quod essentialis participatio eclipsis est et causa quod eclipsis sit aduertendum tamen quod licet quid, et propter quid sic differant quod quid dicit ipsam essentiam, propter quid dicit id quod est causa ipsius essentie, tamen in accidentibus et in per se passionibus ipse propter quod, et id quod est causa essentie printent ad quod quod est siue ad graditatem ipsorum, nam accidentia habent graditatem per ad ditamenta, ita quod tamen essentia quod causa essentie tamen quod quod propter quod ingreditur graditatem per se passionum, ita quod totum vocat aliquando per huius quod quod est, differt tamen vnum ab alio, quod differt quod, id est, essentia ab eo quod est propter quod et a causa essentie, quod ipsa essentia eclipsis, et id quod dicit quid eclipsis, siue ipsa participatio luminis est idem quod eclipsis, sed ipsum propter quod, et id quod est causa essentie, siue interpositio terre non est essentialiter idem quod eclipsis, secundum hoc ergo plana est littera phi, nam idem est scire quod quod est, accipiendo quod quod est large, siue sit essentia siue causa essentie, et scire causam eius si est, id est, causam ipsius esse rei, nam tam essentia quod causa essentie sunt causa quod res sit, huius autem ratione quare quod quod est, est causa ipsius esse est ista, quoniam aliquid est causa ipsius esse rei, nam non demonstratur nisi causata et principitata, causa autem et principitata habent aliquam causam sui esse, et hoc est ipsum quod quod est ipsorum, siue sit essentia, siue causa essentie, et subdit, quod et hec autem, videlicet, que est causa ipsius esse rei, aut est eadem cum ipsa re, ut ipse quod et ipsa essentia, aut est alia ut ipsum, propter quod et ipsa causa essentie, et si vtrique est alia ut si accipiat causa esse rei alia a re, ut quod non accipiat ipsa essentia, nec ipsum quid, sed ipsa causa essentie, et ipse propter quod, si sic est, aut est demonstrabilis res per tales causas et per tale propter quid, quia causa accepta est per se et propria aut non est demonstrabilis, vel aut est indemonstrabilis res per talem causam, quia causa accepta non est per se vel non est propria, si igitur causa est alia, et contingit per talem causam demonstrare, quod huius causa est per se et propria, necesse est talem causam esse mediam, id est, posse accipi ut medium demonstratiuum ad concludendum vel ipsam passionem, vel diffinitionem dicentem quid passionis, ut interpositio terre que est essentialiter aliud quod eclipsis, si sit causa per se et propria poterit concludi per talem causam eclipsis de luna tanquam propria passio de subiecto, et etiam per talem causam poterit concludi participatio luminis de luna quod est diffinitio dicens quid eclipsis, formabit enim sic syllogismum, In omni tempore quo interponitur terra luna eclipsatur vel priuat lumine, sed in omni oppositione solis et lune circa nodos capitis et caude draconis interponitur terra ergo omni tempore luna eclipsatur vel priuat lumine, fiet ergo hic quidam syllogismus vniuersalis quantum ad quandam vtilitatem temporum, unde syllogismus factus est in prima figura quod si luna haberet sub se plura supposita fie-

Posteriorum

ret quantum ad utilitatem subiectorum. talis ergo demonstratio
 quod est utilis affirmativa in prima figura habet fieri. Unus ergo
 modus exquisitus et bonus per quem contingit demonstrare
 quod quid est. id est diffinitio dicentem quid per aliud
 id est per diffinitionem aliam dicentem quod est iste qui nunc
 dicitur est. **¶** Ulterius forte dubitaret aliquis quod est diffi-
 nitione dicens quid dicitur esse eadem. dicens propter
 quod dicitur esse eadem. Dicendum quod in se passionibus
 ubi talia sunt accipienda. per se iam dicta omnia verum
 esse quod dicitur. nam diffinitio dicens quod est ipsa essentia rei
 siue est id quod est essentialis res. ut diffinitio dicens quid
 eclipsis est ipsa privatio luminis que est id est essentialis
 quod eclipsis. diffinitio ergo dicens quod dicitur ipsa essentiam
 exprimit eandem essentiam sicut ipsa essentia est causa per se sit.
 habet autem causa cum sit ipsa essentia rei est essentialis idem cum
 ipsa re. ideo talis causa ipsius esse debet esse eadem cum ipsa
 re. sed causa essendi quod est ipsum propter quid. et quod est causa
 essentiae rei non est ipsa res. sed est alia a re. utrumque tamen
 est causa ipsius esse rei. unus ergo modus demonstrandi quod
 quid est hic est. ut diffinitio exprimet causam eandem et
 essentiam. et dicens quod concludat per diffinitionem exprimentem
 causam aliam et dicentem propter quod. **¶** Ulterius forte dubi-
 taret aliquis. ut per diffinitionem dicentem quod possit ostendi
 res. et videtur sic. quod demonstratio est per causas. cum ergo ipsa
 essentia sit causa ipsius esse. demonstratio cuius est probare esse vel
 quod est. fieri poterit per ipsam diffinitionem dicentem quod et essentiam.
 Dicendum quod sanamur non solum sanitate. sed et corpore.
 ipsius ergo actus sanandi assignabitur causa essentia sanita-
 tis. et etiam essentia corporis quod est causa essentiae sanitatis. et
 etiam quod alia causa a qua per se dependet essentia sanita-
 tis assignabitur causa ipsius actus sanandi. ergo ipsa privatio
 luminis est essentialis eclipsis. et quod quod est. ipsius privatio
 tionis erit causa per se luna habeat tale esse. esse defectuum. ubi
 ipsa essentia passionis et quod est causa essentiae passionis assigna-
 bitur causa quod subiectum habeat tale esse sub passione. quod esse
 exprimit per utilitatem propositiois. de quo superius diuersus lo-
 cuti sumus. tale. n. esse quod dicitur veritatem propositiois. et quod
 dicitur habitudine predicati ad subiectum. vel dicitur essentiam
 predicati in subiecto. et quod est nota eorum quod de altero predicantur.
 est id quod per demonstrationem concluditur secundum hoc ergo vide-
 retur quod diffinitio dicens quod. posset esse medium in demonstratioe. sed con-
 stat quod ipsa essentia accitit per se est in dependentia ad aliud
 et id quod dicitur quod quod est accitit semper sumit in ordine ad
 aliud. et in dependentia ad aliud. cum ergo medium demonstrati-
 um debeat aggenerare sciam diffinitio dicens quod passionis
 ratione sue dependentie secundum se in demonstratioe non poterit
 esse medium. si autem talis diffinitio accipit medium. hoc non erit
 secundum se. sed putat coniugium sine cause. ut si privatio luminis. quod
 est essentialiter ipsa eclipsis et que est diffinitio dicens quod ecli-
 psis. si assumit per medium ad probandum eclipsim. hoc erit
 putat coniugium ipsi propter quod et ipsi cause ut ipsi interposi-
 tioni terre. totum ergo accipiet per medium. corpus lumino-
 sum privatum lumine obiectu terre. **¶** Est autem diligenter
 advertendum quod id quod assumitur per medium non debet
 esse causa solum ipsius esse. vel ipsius veritatis propositiois. sed
 etiam debet esse causa ipsius passionis. nam hoc est quod queritur
 quare talis passio iste tali subiecto. constat autem quod idem non
 potest esse causa sui ipsius. diffinitio ergo dicens quod passionis. si
 talis sit diffinitio dicens quod non dicat nisi essentiam passio-
 nis. non poterit assumi pro medio. nisi quatenus coniugium
 cause ipsius passionis. ut privatio luminis hoc modo acci-
 pietur pro medio ad concludendum eclipsim. putat con-
 iugium interpositioni terre que est propria causa eclipsis.
¶ Est ita super diligenter advertendum quod scia ipsius per se

passionis non est alicuius rei secundum se quod si hoc est. forte suf-
 ficeret scire principia essentialia eius. vel scire principia in
 quod resoluitur ipsa essentia et que proponunt ipsam essentiam ad
 hoc quod sciremus esse eius. sed scia per se passionis est huius
 in hoc cuius principalis causa non est ipsa essentia passionis
 sed est aliquid in subiecto a quo causatur natura et essentia il-
 lius passionis. ut aliquid est in ipsa luna a quo causatur ta-
 lis passio que est eclipsis. ut quod luna potest habere dyame-
 tralemitudinem ad terram. ex hoc sequitur quod possit eclipsari
 per terram. principalis ergo causa quare predicatum sit in sub-
 iecto non est querenda ex ipso predicato. sed ex eo quod est in sub-
 iecto vel ex eo quod habetitudinem ad subiectum. quare diffinitio
 exprimens solam essentiam passionis non est medium in demon-
 stratione. modica. n. sciam haberemus de eclipsi. si scire-
 mus solum quod est quedam privatio luminis. et non sciremus quod
 causatur ex interpositione terre. sed de hoc. v. utrum diffi-
 nitione dicens quod possit esse medium et quod se habeat quod est ad
 esse. plenius dicitur in lectione illa. diffinitio autem quod est ad
 esse. ubi ita hec eadem movebitur questio. **¶** Ulterius forte
 dubitaret aliquis. quod superius dicebat quod idem erat quod et per
 propter quod. hic autem dicimus quod quod est potest esse demonstrationis
 conclusio. propter quod autem demonstratiois medium. Dicendum quod
 quod et propter quod. dupliciter possunt considerari. vel putat unus
 per se respicit diffinitionem. et aliud demonstrationem. et sic non
 differunt realiter. sed sunt unum et idem. aliter et aliter sumptus
 et modo possunt considerari quod et propter quod. ut dicunt diuer-
 sa genera diffinitionum. ut quid dicitur essentia. propter quod
 autem causa essentiae. Rursum in dicendo causam essentiae sunt
 gradus secundum diuersa genera causarum. si ergo primo modo ac-
 cipiatur oria inter quod et propter quod. sic loquitur philosophus circa
 principium huius secundum quod id est quod et propter quod. illud
 n. id est quod est diffinitio passionis. et ut est diffinitio dicitur quod eius.
 illud id est acceptum ut medium demonstratiuum erit propter
 quod eius. privatio. n. luminis in luna obiectiue est quod et
 propter quod eclipsis. est. n. quod eius. quia est diffinitio ipsius
 esse. propter quod eius. quod est medium demonstratiuum ad probandum
 eam. sic autem accipiendo quod et propter quod. v. prout id est ut est
 diffinitio dicitur quod. et ut est medium demonstratiuum dicitur propter
 quod id est quod et propter quod sola ratione differens. sed si acci-
 piatur quod et propter quod. putat unum dicitur essentiam passionis.
 aliud causam essentiae. sic non sunt idem. sed diffinitio dicens
 essentiam erit demonstratiois conclusio. dicens causam essentiae erit
 demonstratiois principium siue medium. Rursum si accipiatur
 quod et propter quod secundum diuersa genera causarum. sic etiam non sunt
 id est quod et propter quod. nam omnis diffinitio data per quacumque
 causam dicitur quod. quod notificat quod dicitur et essentiam rei. eo quod cen-
 tia rei dependet a qualibet sui causa. tamen in respectu
 unius cause ad aliam illa diffinitio dicitur. propter quod que inveni-
 neccitatem alteri cause. causa autem illa cui inponitur necessari-
 tas secundum quod huius non dicitur propter quod. sed hoc ergo diffinitio da-
 ta per formam erit propter quod respectu diffinitionis date per materiam.
 diffinitio data per efficientes erit propter quod respectu
 diffinitionis date per materiam. diffinitio data per finem
 erit propter quod respectu omnium aliarum diffinitionum. sed
 quomodo contingat demonstrare per finem. utrum sit demon-
 stratio simpliciter vel ex suppositione infra dicitur idubitatim
 bus illius lectoris. quoniam autem scire opinamur. **¶** Deinde
 cum dicitur (Et horum. n.) quod dixerat quod quod est potest con-
 cludi conclusionem simpliciter et demonstrari in prima figu-
 ra vult ostendere quod via demonstratiua non possit con-
 cludi sed conclusionem reduplicatiua. Circa quod duo fa-
 cit. primo. n. resumit quomodo demonstratiue concluditur
 diffinitio. et declarat quod cum reduplicat de non concluditur
 demonstratiue. sed logice ibi (hic quod igitur modus) dicit

Posteriorum

nisi per quod quid est o3 q̄ cōplete sciamus ⁊ quod qd ē. si aut̄ icōplete scimus qz ⁊ icōplete scimus qd. ⁊ hoc ī substantiālibus ⁊ ī accñtālibus. vt si cōplete scimus de aliquo q̄ sit aīal o3 q̄ ⁊ cōplete sciamus qd sit aīal. naz scire quid sit aīal ē scire ppter qd aliquid sit aīal. ⁊ sci re qd sit eglaterus ē scire cās ⁊ ppter qd hic triāgulus q̄ ē iter duos circulos sit eglaterus. ⁊ qz non est scire qz. nisi p ppter qd nō contigit scire qz. nisi sciamus ppter qd. sic ⁊ ī accñtibz sicut scimus qz ē eclipsis sic scimus qd ⁊ ppter qd ē eclipsis. nisi sciuerimus qz est eclipsis p mediū accidentale q̄ scire nō esset scire. ¶ Dubitaret forte aliqs quō eadem via habemus qz ⁊ qd. vel qz ⁊ ppter qd. Dicendū qz eadem via demōstratiua habemus vtrūqz. s3 ī demōstratōe duplex est pcessus. vnus cōpositiuus. vt cum ex cā pcedimus ī effectū. ⁊ cū ex pmissis imus ad p̄conē. ⁊ isto mō habemus qz. nā qz ē p demōstrationē concludit. aliū ē pcessus resolutorius. vt cū ex effectū imus ad cām. cū ex cōclōne regredimur sup pmissas. nā via resolutoria ē resolūere conclusiones ī pmissas. ⁊ hoc mō p demōstrationē habet ppter qd. nam ppter qd ī demōstratōe p̄mittit. sicut qz p demōstrationem cōcludit. ⁊ qz eadē ē via qua itur a cā ī effectū ⁊ ab effectū ī cām. sicut eadem est via qua itur athenis thebas. ⁊ thebis athenas eadem via habemus qz ⁊ ppter qd. si ergo habemus qz ex his q̄ sunt p se. ⁊ via demōstratiua facile est h̄re ppter qd. statim. n. poterimus h̄re qd siue ppter qd. resolūendo cōclusionē ī pmissas. s3 si h̄remus qz nō via demōstratiua. s3 p mediū accñtale. stultum esset hoc mō via resolutoria q̄rere qd vel ppter qd. nā resolūendo talē cōclusionē ī tale mediū nec h̄remus qd nec ppter qd. qz mediū accñtale nec dicit qd nec ppter qd ¶ Deinde cū dicit. (Quoz īgī) Qd̄ dixerat exponit ī terminis. Circa quod duo facit. qz p̄mo exponit ī terminis quādo habemus qz p mediū eēntiale. ⁊ q̄n̄ p accñtale. ibi (cū aut̄ iueniamus) Dicit ergo qz (quoz). i. de qbus (īgī) habemus aliqd̄ ipsius qd̄ qd est. q. d. qz de qbus scimus qz sciēdo de eis aliqd̄ ipsius qd̄ qd est. i. de qbus scimus qz p mediū eēntiale de talibus su. scimus simul qz ⁊ ppter qd. ⁊ sic sit patet ī terminis. nā (p̄mū qd sit defectus ī quo. a.) i. maior extremitas (luna ī quo. c.) i. minor extremitas (oppositio terre) q̄ est vera causa ⁊ p se mediū. quare luna deficit sit (ī quo. b.) i. mediū terminus sit. ⁊ subdit qz (vtz qdem deficit aut nō) deficit su. luna (b. q̄rere ē aut non ē). q. d. qz q̄rere de cōclusionē. vt q̄rere vtrū luna deficit vel non ē querere de medio. vt vtrū est mediū vel nō. ⁊ subdit. qz (hoc aut̄ nihil differt querere q̄ si ē ratio ipsius) nā mediū est ipsa diffinitio ⁊ ratio ipsa. nam q̄rere si defectus ē. est q̄rere de medio ⁊ subdit (vt q̄rere qd defectus ē vel ppter quid defectus ē) idē est ergo q̄rere de cōclusionē ⁊ de medio ⁊ subdit. qz (⁊ si sit hoc. ⁊ illud dicimus eē) vt si ē qd. est qz ⁊ ecōuerso. ⁊ si scimus qd scimus qz ⁊ ecōuerso. ⁊ si q̄rimus de qz q̄rimus de qd ⁊ ecōuerso. qz eadē est q̄stio de vtroqz ⁊ eadē via habemus vtrūqz. ⁊ subdit. qz (aut qualis). i. cuiusmodi (cōtradictōis est ratio) vt (vtz habēdi duos rectos. aut nō habēdi). q. d. qz hoc veritatē h3 ī qualicūqz rōne cōtradictōis. i. ī qualibet parte cōtradictōis. vt q̄rere vtrū habeat duos rectos. ē q̄rere. vtz sit mediū. ⁊ q̄rere de altera parte cōtradictōis. vt vtrū nō habeat est q̄rere vtrū nō sit mediū. tūc ergo est supplēda ratio qz cum semp̄ questio cōclusionis referatur ad mediū. ⁊ cū eadē sit questio de cōclusionē ⁊ de medio. cū cōclusio dicat qz. mediū aut̄ dicat quid. eadem via habet qz. ⁊ qd. nō differret nisi sicut differt via

qua itur thebis athenas. ⁊ athenis thebas. si. n. scimus ire a causa ī effectū et habemus qz. ⁊ facile est regredi ab effectū ī causam. ⁊ habere quid vel ppter quid. ¶ Deinde cū dicit (Lū aut̄ iueniamus) Exponit inter minis. q̄n̄ h̄emus qz per mediū accidentale. Circa quod duo facit. qz p̄mo p̄tinuat dicta dicēdis. ⁊ exegitur de intento. ibi (sit ergo luna) Dicit ergo (Lū aut̄ iueniamus) sit. qz per mediū eēntiale (simul scimus qz. ⁊ ppter qd si per media) eēntialia (sit) talis inuentio (si vero non) h̄emus su. qz p media eēntialia (scimus qz. ppter qd at non) su. scimus. ¶ Notandū autē qz scire pōt sumi proprie ⁊ large. cū. n. scire pprie non sit nisi p causā īpossibile est scire qz. nisi sciamus ppter qd. s3 loquendo de scire large prout nō solū se extendit ad scire per cām. s3 scire p signū. sic possumus scire qz ⁊ nescire cās siue ppter qd. ¶ Deinde cū dicit (Sit ergo luna) exequit̄ de intento. siue exponit ī terminis quando scimus per mediū accñtale. ppter quod sciendū qz luna non eclipsat nisi ī plenilunio. si ergo luna exñte plena scimus cā eclipsa ri per iterpositōez terre. scimus hoc per mediū eēntiale. i. per causā p se. s3 si scimus eclipsari. qz corpus nostrū nō facit vmbzā. posito tñ qz non sit tps nebulosū ⁊ qz nil sit mediū iter nos ⁊ lunā īpediens lumen lune. qz nō veniat ad corpus nostrū. sic. n. cognoscere lunā eclipsari est scire per mediū accidentale. corpus. n. nostrū non facere vmbzā ad lumen lune. non est cā qz luna eclipsat. sed econuerso. eclipsis lune est cā qz luna nō mittat rad̄os suos vsqz ad nos. ⁊ qz corpus nr̄z non faciat vmbzā. duo ergo facit qz p̄mo exponit ī terminis. quōd hoc mō scito qz. nescimus ppter qd. ⁊ exponit ī terminis quōd scito qz querimus ppter qd. ibi (cū manifestū sit) Dicit ergo (Sit ergo luna. c.) i. minor extremitas (a). i. maior extremitas sit (defectus. lunā plenā nō posse vmbzā facere. nullo exñte medio). i. ī medio (nr̄z). i. resp̄cū nr̄i. siue iter nos ⁊ lunā demōstratio. vlt̄ vt h3 alia trāslatio (manifestatio ī quo. b.). q. d. qz p̄ mō h̄eat manifestatio qz luna eclipsat. qz corpora exposita ad lunā nō faciunt vmbzā. talis ḡ manifestatio sit. b. i. accipiat vt mediū (si ḡ. i. c.). i. ī luna (ē. b. qd̄ ē nō posse facere vmbzā cū nullus nr̄m sit mediū). i. sit h̄ns aliqd̄ mediū. vel aliqd̄ obstatulū qd accipiat sibi lumē lune. ⁊ si vterius (ī b.). i. nō posse vmbzā facere ē. (a. qd̄ ē deficere) si sic est. ⁊ (qz deficit) luna (manifestū est. s3 pp̄ qd deficit (nōdū ē) su. manifestū ⁊ qz deficit ē scimus. qd̄ at ē) deficit (nescimus) Formabit̄ ḡ sic fillis. oē corpus luminosū ī suo plenilunio nō facit vmbzā ad corpus oppositū cū nihil exstat mediū iter ipz corpus luminosū. ⁊ ipz corpus opp̄m b̄ totū ē p meo ⁊ b̄ totū sit. b. i. b̄ ḡ qd̄ ē. i. in b̄ corpe sic se h̄nt ē. a. i. ē def̄s. lūa at̄ ē tle corpus. ḡ luna deficit. sic at̄ scire d̄f̄s lūe ē scire p accñtale mediū ⁊ ē scire qz. nō pp̄ qd. ¶ Deīn cū dicit (Lū manifestū sit at̄) ostendit quōd scito qz q̄rimus pp̄ qd. Circa quod duo facit qz duo exēpla addit̄ ibi (qd̄ at̄ ē tonitruū) Dicit ḡ qz (cū aut̄ manifestū sit) vlt̄ (cū aut̄ manifestū ē in. c.). i. qz defectus sit ī luna (s3 ppter qd̄ ē. q̄rere. b. hoc qdem qd̄ sit). q. d. qz q̄rere ppter qd̄ deficit luna ē q̄rere ipz. b. siue ipm mediū qd̄ ē. siue qd̄ sit tale mediū (vtrū sit obiectio vlt̄ puerisio lūe. aut ex t̄ctio) ⁊ subdit qz (b̄ at̄). i. b̄ mediū (ē rō). i. ē diff̄s (alterius termi) vt ī his q̄ sunt ipsius. a.) q. d. qz mediū ī demōstratione est diffinitio termini quod significatur per. a. vlt̄ subdit. qz (ē aut̄ defectus obiectio). i. iterpositio (terre). q. d. qz diff̄s. v. ppter qd̄ ipsius defectus. siue ipsius eclipsis est ipsa obiectio. siue ipsa iterpositio terre. ⁊ talis diff̄s est medium ī demōstratione. ḡ plane vult p̄h̄

q̄ diffō termi q̄ significat p. a. siue diffō maioris extre-
 mitatis. vel diffō passionis est mediuz i demonstratōe.
 qz q̄rere tale mediuz. ⁊ talem diffōnem est q̄rere ppter
 qd vt ipse i littera inuit s̄z mentez phi. nō diffō dicens
 qd subiecti. s̄z dicens ppter qd passionis est mediū i de-
 monstratōe. s̄z de hoc i seq̄nti qōne q̄remus. ¶ Dubita-
 ret forte aliqs. quō medium ⁊ causa ipsius eclipsis lūne
 est obiectio vel conuersio lune vel extinctio. Dicendū q̄
 cum scimus qz luna p̄dit lumē nō poterimus imagiari.
 nisi triplicez cām q̄re luna p̄dat lumē. triplr̄ ḡ imagiari
 p̄t q̄ luna lumē habeat. v̄l q̄ habeat lumen ab alio vt
 iō splendeat. qz sol illuminat eā. vel q̄ habeat lumē a se.
 ⁊ hoc duplr̄. vel q̄ pars sit luminosa ⁊ pars tenebrosa. v̄l
 q̄ tota sit luminosa. si. n. luna habz lumē ab alio. sicut hz
 fm̄ vitatem. tunc eclipsis erit obiectio. siue iterpositio
 scito. n. q̄ luna habz lumē ab alio. statim poterimus cogi-
 tare q̄ luna hoc mō eclipsat ⁊ p̄dit lumē. qz aliqd obyci-
 tur ⁊ aliqd iterponitur iter ipsaz ⁊ iter illud a quo habz
 lumen. si vero luna a se haberet lumen. ⁊ parti eēt lumi-
 nosa ⁊ parti tenebrosa. tunc eā eclipsis eius eēt conuersio.
 vt iō videretur nobis luna obscurari. qz cōuerteret se ⁊
 verteret nobis p̄tem tenebrosam. ⁊ q̄ tūc eā eclipsis lu-
 ne eēt conuersio. Si autē eēt tertio mō q̄ luna haberet lu-
 men a se. ⁊ eēt tota luminosa. tūc nō possz eē eclipsis lune
 nisi extinctio luminis i luna. vt forte qz luna in suo motu
 obuiaret alicui humido in q̄ extigueret. v̄l forte poccu-
 paref a tempestate magni venti. ⁊ hoc mō ventus i eas
 irruens extigueret ipsam. Forte autē posuit p̄hs om̄nes
 istagcās eclipsis. qz forte oēs iste fuerunt pōnes p̄horz.
 vt aliqui assignantes causam eclipsis lune assignauerūt
 causam veram vt obiectionem vel interpositionem. ali-
 qui autē fantastiam. vt conuersionem vel extinctōem.
 ¶ Alterius forte dubitaret aliqs. qz nō videtur q̄ hoc
 sit verū. qz si luna haberet lumen a se ⁊ eēt tota luminosa.
 q̄ non posset eclipsari nisi extingueret lumen eius. naz
 sol haber lumen a se ⁊ est totus luminosus. ⁊ eclipsatur. nec
 tamen lumen eius extinguitur. Dicendū q̄ hoc dictuz
 p̄supponit superius dictū. Jam. n. dictū est superius
 ⁊ suppositū ē q̄ sciamus qz luna eclipsat. ⁊ q̄ sciamus h̄
 isto mō q̄ corpus n̄m in plenilunio ad lunā expositū n̄
 faciat ymbriam. ita tñ q̄ nihil sit mediū iter nos ⁊ lunā.
 quod non posset eē nisi vere fm̄ veritatem luna lumen
 perderet. Si sol autem eclipsat hoc est quia luna se in-
 terponit in medio inter nos ⁊ solē. sed iam positū est q̄
 luna non eclipsatur hoc modo q̄ aliqd se interponat in-
 ter nos ⁊ eam. si ergo hz lumen a se ⁊ est tota luminosa
 ⁊ eclipsat. nō q̄ aliqd se interponat inter nos ⁊ eam:
 hoc eē non posset nisi extingueret lumen eius. nō tamē
 est multū curandū de exemplis phi. exempla enim ip̄e
 ponit non quia ita sit. sed vt sentiat qui adiscit. ¶ Deide
 cum dicit. (Quid autē est tonitruū) ponit aliud exemplū
 dicens. (Quid autē est tonitruū) q. d. si sciremus de tonitruo
 qz est. ⁊ vellemus scire quid est. hoc modo sciremus qd
 est tonitruū. qz (est extinctio ignis i nube. Sit ḡ nubes
 c.). i. maior extremitas (tonitruū. a). i. maior extremitas
 (extinctio ignis. b). i. medius terminus (i. c. ḡ nube est. b.
 extinguitur. n. i. ipsa ignis. hoc autē). s. extinctio ignis siue b.
 ē (sonus nebulaz) i. est tonitruū. Et subdit. (ē rō ipsius
 a. p̄mi termini). q. d. q̄ extinctio ignis q̄ assignata ē causa
 tonitruū. p̄ma rō. i. ē diffō. d. (ppter qd p̄mi termi ipsius
 a.) hoc est maioris extremitatis siue passiois. Itēz ḡ re-
 petit p̄hs. q̄ diffō passionis sit medium i demonstratōe
 q̄z om̄ibz ḡ sic dem̄ratio. In q̄cūqz est hoc. i. b. siue exti-
 ctō ignis i illo ē sonus nebulaz siue nubū. i. tonitruū. s̄z

i nube ē extinctio ignis. ḡ ⁊ ⁊. ⁊ subdit (si autē itēz huius)
 .s. extinctōis ignis (sit) aliquod (mediū erit ex reliqs rōi-
 bus) manifestū. q. d. q̄ tonitruū p̄bat de nube p hoc me-
 diū. p̄ extinctōem ignis. si iterū extinctio ignis habz aliud
 mediū p quod p̄bet de nube erit ex alia rōne māifestū.
 ¶ Dubitaret forte aliqs vtrū hoc sit vez exēplū q̄ toni-
 truū causet ex extinctōe ignis. Dicendū q̄ hoc dicit fm̄
 opinionē empedoclis. q̄ hoc posuit. Opinio tamē phi ē.
 q̄ tonitruū catur ex percussōe exalatois sicce ad ventrē
 nubis. idē. n. fm̄ ip̄m v̄l eē causa tonitruū. terremotus ⁊
 venti. vapores. n. iclusi i terra ⁊ nō iuenientes exituz ex
 percussione quā faciūt ad cauernas terre. ⁊ cutiunt terrā
 ⁊ faciūt terremotū. v̄tus. n. radioz solariū ⁊ stellaz p̄ti-
 git ad quascūqz partes terre. Vapores ḡ ex̄ites i cauer-
 nis terre p̄ talem virtutē cōmoti si nō iueniant liberuz
 exitum ⁊ ⁊ cutiūt terrā ⁊ faciūt terremotū. sicut si pone-
 ret castanea i igne. ⁊ nō icideret. calor ignis cōmoueret
 aliqs vapores i castanea ex̄ites. vapores ḡ illi cōmoti
 nō iuenientes exitū cōmouent castaneam ⁊ cōmouent
 ignē si iub igne sit castanea posita. ⁊ q̄si ad modum toni-
 truū castaneā frangūt. sic vapores sub terra vel i terra i-
 clusi cōmouēt terrā. ⁊ faciūt terremotū. Inclusi autē i nu-
 be ex percussione eoz ad ventrē nubis. cōmouēt nubes ⁊
 faciūt tonitruū. In aere autē vapores tales cōmouēt ae-
 rē. ⁊ faciūt vētū. ¶ Deide cū dicit. (Si qdē accipit) v̄l vt
 hz alia trāslatio. ⁊ melius (Quō gdez accipit) epilogat
 circa determinata. d. (Si qdē igr accipit qd ⁊ q̄ sit no-
 tū) p̄z (qd ē. dcm̄ est) su. supra. ⁊ subdit q̄ ipsius qd ē sup.
 dictū est supra (q̄re gdez nō sit ipsius fillus. neqz demō-
 stratio) ⁊ h̄ ip̄z quod qd ē si possit fil logicari neqz demō-
 strari (tñ) ip̄m quod quid est (ē manifestū p̄ fillū ⁊ de-
 monstratōem) nō tanqz cōclusio demōstratōis. s̄z tāqz me-
 diū demōstratū. Et subdit. (Quare neqz ē). i. extigit (cog-
 scere quod qd ē. cuius ē altera cā sine demōstratōe nec
 dem̄ratio ē ipsius) qd qd ē (sicut diximus i oppōnibus)
 ¶ Notandū autē q̄ p̄hs multiplr̄ loquitur valde de quod
 quid est. nam aliqn̄ per quod quid est intelligit quod li-
 bet genus diffōnis. aliquando per quod quid est itēdit
 diffōnem dicentes quid que est demōstratōis cōclusio.
 aliquando per quod quid est intendit diffōnem que est
 medium in demōstratōe. nam ⁊ supra dixit q̄ idem est
 quod quid est ⁊ ppter quid est. hic autē loquitur de quod
 quid est hoc modo. v̄z. prout est medium in demōstrati-
 one. talis conclusio quod quid est nō ē demōstratio. qz
 tale quod qd est per demōstratōem nō cōcludit. Rur-
 sus tale quod quid est habetur nō sine demōstratōe. i.
 habet p̄ dem̄rationem ⁊ via dem̄ratina non cōpositiua
 eundo a p̄missis ad conclusionē. s̄z resolutiua eundo
 ab effectu ad cām. siue a conclusionē ad p̄missas. ¶ No-
 tandū etiam q̄ ea que habet causas querere quid eozū
 est querere mediū dem̄ratīuū. ergo habentīuz causam
 contingit cognoscere quod qd est per dem̄rationē. nō
 q̄ ipsius sit dem̄ratio. nec q̄ quod qd ē demōstratō vel p̄
 dem̄rationē ⁊ cludat. s̄z ip̄m quod qd est cognoscimus
 p̄ dem̄rationē tanqz mediū dem̄ratīuū.

e **St autem quozunda.** Post-

q̄ phi
 losophus ostendit quō se hz quod qd est ad dem̄ratōez
 put quod qd est habet rōnem medū. In parte ista vt di-
 cebatur on̄dit quō quod qd est se habet ad dem̄ratōez.
 put quod qd est habet rōnem diffōnis. v̄lest id quod
 per diffōnem ex̄p̄m̄. Circa qd tria fac. qz p̄mo p̄mittit
 qdā p̄tinentia ad ipsa diffinita. ⁊ qdā p̄tinentia ad ipas
 diffōnes. ⁊ ex bis q̄ dixerat on̄dit quō talia se hēant ad

Posteriorum

Demſtrationes, ſcōa ibi. (diffōnes aut.) tertia ibi. (ſre mediū) Dicit ḡ q̄ (eſt aut quorūdam q̄dem altera cā) ſup. p̄quam poſſit demōſtrari (quorūda aut nō ē) ſu. altera cā p̄ quā poſſit demſari. hoc at̄ p̄mittit q̄tū ad ip̄a diffinita. qz quedā ſunt demōſtratiua ⁊ habent cām p̄ quaz p̄nt demōſtrari. quedā aut nō habēt cām p̄ quā poſſint demōſtrari. ſed ſunt ſuppoſitōes vel p̄ncipia ſcientia: ¶ Deinde cum dicit. (Diffōnes at̄) p̄mittit q̄dā p̄nētia ad ip̄as diffinitōes. d. q̄ (diffinitōes aut facte ſz ſp̄z) .i. diffōnes formales (nullū h̄nt mediū quo) .i. per quod demōſtr. ſ. (diffōnes at̄ facte ſm mām p̄nt h̄re mediū) ſup. per quod demonſtretur. Appellat aut̄ hic diffōnes māles. illas quibus imponitur necitas. formales at̄ vocat q̄ necitatez imponunt. ⁊ qz forma imponit necitatez māe ⁊ efficiens forme. diffinitio data p̄ formā ē formal' reſpectu diffōnis date p̄ materiam. ⁊ diffō data p̄ efficiētem erit formalis reſpectu diffōnis date p̄ formam. ¶ Deinde cum dicit. (Quare manifeſtū eſt.) oñdit quōd talia ſe habeant ad demōſtrationes. Circa quod duo ſacit. qz p̄mo oñdit q̄ ſunt demōſtrabilia ⁊ q̄ nō. ⁊ deſcēdit ad varia ḡna diffinitionum. vt oñdat q̄ diffinitio ſit demōſtrabilis ⁊ q̄ nō. ⁊ vt oñdat q̄ diffō ſit demſtratiōis conſuſio. ⁊ q̄ demōſtratiōis p̄ncipiū. ⁊ q̄ tota demſtratiō p̄one differens. ſcōa ibi (diffō aut) Circa p̄mū duo ſacit qz p̄mo oñdit q̄ ſūt idemōſtrabilia. ⁊ q̄ demōſtrabilia. ibi. (ſz habētium mediū.) Dicit ḡ (Quare manifeſtū eſt qm̄ eoz q̄ ſunt qd eſt) .i. que ſunt diffōes. vel q̄ ſunt habentia diffōnes. (Alia q̄dem ſunt ſine medio) .i. ſunt idemōſtrabilia (⁊ ſunt p̄ncipia q̄ ⁊ eē ⁊ qd ſunt opz ſupponere. aut alio mō manifeſta facere. quod ſe ⁊ arithmeticus facit. nā qd eſt vnitas ⁊ qz ē vnitas ſupponit.) ¶ Notandū aut̄ q̄ ad p̄ncipia nō eſt rō. vnde talia non poſſumus demōſtrare. vel ḡ oz ea ſupponere. v̄l alia via opz ea nota facere q̄ p̄ demōſtratione. poſſemus. n. ea p̄ q̄dam p̄habilia declarare. nō aut̄ poſſumus ip̄a per demōſtratiōem cōcludere loq̄ndo de demōſtratiōe potiſſima q̄ eſt a p̄ozi ⁊ p̄ cauſam. ¶ Deinde cum dicit. (S̄z habentium mediū.) oñdit que ſunt demōſtrabilia. d. q̄ (habētium mediū) .i. demōſtrationū q̄ habēt mediūz p̄ quod demōſtrent (quoz) demſtrabiliū (eſt q̄dam altera cauſa ſubſtantie ip̄i ſz eē) talia (ſicut dictus ē. p̄ demōſtrationeſt oſtendere. nō quod quid ē demōſtratiōes.) ¶ Notandū aut̄ q̄ q̄n aliquid h̄z alterā cām ſue ſubſtātie ſui eē p̄ quod poſſit demſari. tūc talia eſt oñdere ⁊ cognoscere p̄ demſtratiōem. ¶ Dubitaret forte aliq̄s. de eo quod i littera dicit. q̄ quod qd ē nō demſatur. Vult. n. q̄ poſſumus oñdere p̄ demſtratiōe ea que h̄nt qd qd eſt ita tamen q̄ nō ſcimus vt demōſtrantes ip̄i ſz quod qd eſt. ⁊ tū dicitur iſra q̄ diffō dicens qd p̄ demōſtratiōes cōcluditur. Dicendū q̄ vt ſupra diximus qd qd eſt concludit p̄ demſtratiōe. nō tamē cā reduplicatiōis vt in eo qd quid eſt. Rurſus vt cōcludit quod qd eſt. hoc nō erit vt qd quid ē. ſz vt qd ē. dicemus. n. q̄ ⁊ diffō ⁊ demſtratiō p̄ino habēt modū oppoſitū. nam diffō ip̄m qz ē oſtēdit vt quod qd. demſtratiō ip̄m qd qd eſt vt qz eſt. vt ſi debet diffiniri accūs. licet accūs nō ſit aliquid ſz ſe. ⁊ licet nullius accūs ſit vt qz eſt. quia accūs nō eſt ens. niſi quia ē entis. attamen vt diffinit accūs. iduit quendā modum ſubſtātie. quod qd eſt ḡ diffinit q̄tūcūq̄ ſit aliq̄d i alio ſp̄tū diffinit. vt accipit tanq̄ aliq̄d ſm ſe. ecōtrario eſt de demſtratiōe. qz quicq̄ demōſtratur. demōſtraſ vt aliquid in alio. ſi ḡ ip̄m quod qd ē demſatur. demſabit vt aliq̄d in alio. ⁊ ſic acceptū quod qd eſt. q̄rat quare vt qz eſt diffinitio. ḡ nō dicit eē vel nō eē. qz nō eſt p̄poſitio

ſed ſolū dicit q̄ditatē rei. per demſtratiōe aut̄ nō cōcluditur niſi p̄pō. vnde ſi cōcludit diffinitio p̄ demōſtratiōes cōcludit diffinitōem eē in aliquo. cōcludit ḡ quod qd eſt nō vt qd quid eſt. ſz vt induit quedā modū de quia eſt. ¶ Alterius forte dubitaret aliq̄s qz dixit q̄ndā h̄re mediū per quod demſat. q̄ramus ḡ de illo medio demſatiuo vtrū ſit diffinitio ſubiecti. vel qd ſit mediū in demōſtratiōe. Dicendū q̄ ſm quosdā diffinitio ſubiecti eſt mediū in demōſtratiōe. quod dictū videt̄ ſulcimētū accipere ex dicto p̄hi in p̄ncipio de aīa. q̄ ip̄m qd qd ē ſubiecti eſt oīs demōſtratiōis p̄ncipiū. Adducuntur etiā ad hoc plures alie rōnes. q̄ diffinitio ſubiecti ſit mediū. q̄rum vna eſt. qz vel erit mediū diffinitio ſubiecti v̄l paſſionis. nō paſſionis. ḡ ſubiecti. p̄bat aſſumptū. nā diffinitio paſſionis demōſtrate ē idē quod paſſio. ſi ḡ demōſtraſ paſſio p̄ ſuā diffinitione demōſtraſ idēz p̄ idē. Secūda rō ad hoc idē ſumit̄ ex epparantia demſtratiōis v̄l ſis ad particularē. nā in demōſtratiōe particulari mediū ē ip̄m ſubm̄ quod particulariter p̄bat h̄re tres de yſochele p̄ triangulū. ſz v̄biq̄q̄ ponit̄ diffinitū eēntia liter. loco eius pōt̄ poni diffinitio. ḡ ſi triangulus ponit̄ mediū i demſtratiōe particulari poterit in tali demōſtratiōe poni mediū diffinitio trianguli que eſt diffinitio ſubiecti. ⁊ qua rōne in demōſtratiōe particulari pōt̄ eē mediū diffō ſubiecti i demōſtratiōe v̄l. Sit etiā ad h̄t̄ tertia rō. nā cōſtat q̄ paſſio demſat̄ de ſubiecto p̄ aliq̄d mediū. illud ergo vel eſt eēntiale ſubiecto vel accūtale. ſi eſſentiale. ergo eſt diffinitio ſubiecti. ſi accūtale. q̄ paſſio demſata ierit ſubiecto p̄ accūs. ⁊ tūc accūtū per accūs erit demōſtratiō quod eſt icōueniens. Sit et̄ ad hoc ⁊ quarta ratio. nam vt dictū ē paſſio demōſtratur per aliquod mediū. q̄retur ḡ de tali medio. vt p̄ ſit accūtale vel eſſentiale ſubiecto. ſi eēntiale ſtatim habereſ itētū p̄. q̄ per diffōnem ſubiecti. ⁊ per ea que ſunt eēntialia ſubiecto demōſtratur paſſio de ſubiecto. ſi aut̄ illud mediū ſit accūtale. poterit ḡ demſari de ſubiecto. vel ḡ per mediū eēntiale vel p̄ mediū accūtale. v̄l ḡ erit abire i iſſinitū. quod ē ipole. vel nō ſemp̄ vnū accūs demſabit̄ per aliud ſz erit deuenire ad aliq̄d accūs quod imediāte demōſtrabit̄ p̄ p̄a p̄ncipia ſubiecti ſiue p̄ diffōem eius. ¶ Adducti aut̄ rōibus. q̄ diffō ſubi ſit mediū. volumus adducere rōnes q̄s credimus eē v̄as. q̄ diffō ſubiecti n̄ ſit mediū i demſtratiōe. Ad quod declarādū valet dictus p̄hi. d. q̄ rō p̄mi termi v̄l ip̄ius paſſiōis eſt p̄p̄ qd ⁊ mediū i demſtratiōe. quod p̄z in exēplo ſuo poſito. Mediū. n. ad demſandū deſc̄m de luna ē iterpō. ſtat at̄ q̄ iterpō nullo? ē diffō ſubi. qz nullo? ē diffō lune. ſz ē diffō ip̄ius d̄fcūs ſiue ip̄ius paſſiōis. Et. n. diffō dices cāz ⁊ p̄p̄ qd. ſi q̄reret. n. qd ē deſcūs. diceremus q̄ cāl̄ ē ip̄a iterpō terre. v̄n i lectōe ſupiori dixit p̄hs. q̄ deſcūs aut̄ ē obiectio. i. iterpō terre. qd nō ē itelligēdū ſoſalr. ſz cāl̄. vult at̄ ibi p̄hs dicere q̄ deſcūs ſit ip̄a obiectio ſiue ip̄a iterpōſitio. Cum ḡ demōſtraſ eclipſis. mediū i demſtratiōe nō erit diffinitio lune vel diffinitio ſubiecti. ſz diffinitio defectus ⁊ diffō paſſionis. ſi bene conſideratur dictum p̄hi hoc eſt i demōſtratiōe mediū. Verum qz tenentes hoc q̄ diffinitio ſubiecti ſit in demōſtratiōe mediū cōcedunt q̄ diffinitio paſſionis poſſit eſſe in aliq̄ demōſtratiōe mediū. tamen illa diffō paſſionis. vel illa paſſio q̄ dicit̄ p̄pter quid alterius paſſionis itez demōſtrabit̄. de ſubiecto p̄ aliq̄d p̄ius. Et ad vltimū vt dicunt. deuenire eſt ad diffōnem ſubiecti. que erit mediū i demōſtratiōe. p̄pter quod oñdemus q̄ demſtratiōes hoc mō

nō pcedūt vtrūq̄ scientibus geometriā. nā habere tres demōstratōes de triangulo p aliquā passiōē priores vt puta p habere angulū extrinsecū. habere autē angulū extrinsecū equaliter duobus intrinsecis sibi oppositis demōstrat p aliqd aliud. vt puta p hoc q̄ ab illo angulo potest duci linea eque distās tertio lateri. Rursus q̄ hec linea ducta eque distās fecerit angulū extrinsecū vt duos angulos equales duobus intrinsecis sibi oppositis. pbat p hoc. q̄ impossibile est parallelas cōcurrere. parallelas autē nō cōcurrere nō pbat. s̄ accipit tanq̄ p̄ncipiū. est. n. hoc valde p̄p̄nquū. s̄m q̄ parallele nō cōcurrāt. nam linee concurrētes r̄ facientes angulū semp̄ versus angulū. plus appropinquāt. r̄ q̄ o magi distant ab angulo. tanto magis distant ab iuicē. linee q̄ facientes angulū. semp̄ plus distāt ab iuicē in vna parte q̄ i alia. si q̄ essent one linee equaliter distantes ab iuicē i qualibet sū pte. ille nūq̄ r̄currerent. nec facerent angulū. Si q̄ q̄ intelligeret quid sint parallele. i. linee eq̄ distātes. r̄ qd sit cōcurrere r̄ facere angulū. statim assentiret huic p̄ncipio geometrico. q̄ parallele nō r̄currūt. Ista q̄ quatuor se habent p ordinē p respectum ad triangulū. v3. parallelas nō cōcurrere. r̄ lineā parallellā siue eque distāte tertio lateri trianguli diuidere angulū extrinsecū in duos angulos equales intrinsecis oppositis. r̄ angulū extrinsecū valere duos intrinsecos. r̄ triāgulū habere tres. ita q̄ semp̄ vnū est. ppter quid alterius. demōstratōes q̄ semp̄ posteriora p̄ p̄or. nec tñ o3 deuenire ad diffōnem subiecti. q̄ sit mediū i demōstratōe. vt patuit in exēplo p̄ allegato. fierēt. n. ibi tres demōstratōes. nam p̄ma demōstratio erit q̄ triangulus habz tres. p hoc q̄ habz angulū extrinsecū equalentē. sc̄da erit. q̄ habet angulū sic equiualentem. quia p lineam eque distāte tertio lateri habz angulū extrinsecū diuisibiles i duos angulos equales intrinsecis. tertia erit q̄ hz angulum sic diuisibilem. q̄ parallele nō cōcurrūt. Ultra autē non contingit pcedere. q̄ iam facta est resolutio vsq̄ ad p̄ncipiū vsq̄ ad parallelas nō cōcurrere. constat autē q̄ nihil istorū ē diffō trianguli. s̄ diffō trianguli annectet cuilibet istorū ad hoc q̄ fiat demōstratio. diffō q̄ subiecti nō ē mediū s̄ est aliqd annexū medio. Ulez q̄ intellectus hoīs non quiescit. r̄ multū nō fieret fides. ppter exēpla geometrica iam posita. q̄ diffō subiecti nō esset mediū i demōstratione. s̄ annexū medio volumus pbare ostensiuē. r̄ ad impossibile. q̄ sic se habet rei veritas. ostensiuā quedā via ex h̄ sumeret. Dicemus. n. q̄ passiōes respectu subiecti i triplo gradu se habent. nam quedā passiōes cuz suis subiectis faciunt p̄positionē ita dignā. r̄ tāte dignitatis q̄ quilibet eam pbat auditā. r̄ etiā tales p̄p̄ones sunt tante ḡn̄alitatē q̄ nō determinent se ad vnū genus subiecti. cuiusmodi sunt cōes animi conceptōes. r̄ talis p̄p̄ositio est. omne totū est maius sua parte. inest. n. toti tanq̄ p̄prio subiecto excedere partē tanq̄ p se passio. r̄ ex hac passiōe r̄ ex hoc subiecto fit quoddā cōe p̄ncipiū quod nullo mō igredit̄ demōstratōem s̄m substantiāz quod iō p̄tingit. q̄ excedit genus subiecti i sc̄ia. nam nō est vna sc̄ia de quātitate cōtinua r̄ de discreta. cuz ergo p̄ncipiūz q̄ totum excedit partē. extendit se ad vtrūq̄ genus quantitatē. si geometriā q̄ de quātitate p̄tinua r̄ arithmetica que ē de discreta demōstraret p tale p̄ncipiū nō demōstraret ex p̄ncipiū p̄p̄rys. Secundus gradus passiōnū ē. q̄ nō se extendūt extra genus subiecti. tñ sūt ita p̄p̄ique sensui q̄ sūt subo. q̄ i sc̄ia supponunt tanq̄ notē penitus subiectis. r̄ h̄ sūt palellas nō r̄currere. duas lineas rectas supficiē nō icludere. cōcurtus enim

lineaz r̄ iclusio supficiē nō se extendūt ad extra genus p̄tinuū. tñ ita est p̄p̄iquū sensui q̄ parallellis isit h̄c passio nō cōcurrere. r̄ q̄ duabus lineis rectis isit h̄c passio q̄ nō sufficiāt ad icludēdū aliquā supficiē q̄ supponūt de suis subis q̄si notē. tales. n. passiōes cuz suis subis ingrediunt demōstratōem s̄m substantiā tāq̄ p̄ncipia p̄p̄a discipline. sed nunq̄ p demōstratiōem cōcludunt Sunt r̄ alie passiōes in tertio gradu que includunt in demōstrationibus quas oportet reducere ad has passiōes nō cōclusas r̄ in sc̄ia suppositas. passiōes ergo icluse ad passiōes nō cōclusas. passiōes autē nō cōcluse nō demonstrant. attamē robar r̄ vim accipiunt ex passiōibus facientibus dignitatē. r̄ ideo. p̄p̄ositio que cōp̄onitur ex passiōe r̄ ex subiecto faciente dignitates r̄ cōmunē animi cōceptionē dicitur nō ingredi demōstratiōem s̄m substantiāz. q̄ nō assumunt tales p̄p̄ones tanq̄ p̄ncipia p̄p̄ia in demōstratōe s̄ roborant p̄ncipia p̄p̄a in demōstratōe assumpta. demōstrationes ergo procedunt a passiōibus cōclusis vsq̄ ad passiōes nō cōclusas ex q̄ bus sūt p̄p̄ia p̄ncipia in sc̄ia. vltra autē illas nō ē demōstratio. q̄ nō ē ex cōibus demōstrare. Siquis ergo videret modū quō passiōes cōcluse reducuntur in passiōes nō cōclusas. vltra quas nō p̄cedit demōstratio. nunq̄ diceret q̄ diffinitio subiecti eēt mediū in demōstratōe. s̄ diceret q̄ semper passio posterior demōstratur per passiōē p̄p̄orem. semp̄ posterior p̄p̄orē donec deueniat ad passiōnem que cum suo subiecto facit p̄ncipiū in sc̄ia. r̄ quam nō est demōstratiue iccludere in illa sc̄ia. Ad quod intelligendū est diligētē notādū q̄ h̄s p̄ncipia p̄p̄a i sc̄ia quōdāmodo virtute cōtinēt oia que sunt in sc̄ia. nam talia p̄ncipia siue tales p̄p̄ones put applicātur ad aliud r̄ aliud. aliud r̄ aliud causant. siue aliud r̄ aliud demōstrant vt hoc p̄ncipiū. parallellas nō r̄currere. applicatū ad triāgulū. pbat in triāgulo q̄ angulus extrinsecus triāguli per lineā parallellā r̄ nō cōcurrētē diuidat in duos angulos equales duobus intrinsecis sibi oppositis. q̄ si hoc p̄ncipiū applicaret ad aliā figurā. vt puta ad p̄rba gonū. r̄ ab angulo extrinsecō pentagoni duceretur aliqua linea eque distās alicui lateri pentagoni. talia ductio nō cāret illud qd causat i triāgulo. v3. q̄ diuideret angulū extrinsecū in duos angulos equales intrinsecos. demōstratōz q̄ nō descendit a genere in genus. q̄ nō demōstrat p̄ncipia cōia excedētia genus subiecti sui. s̄ p̄ncipia p̄p̄ia nō excedētia genus subiecti sui p̄r applicare ad oia que sunt sub subiecto. que applicata ad aliud r̄ ad aliud. aliud r̄ aliud causant. Semp̄ q̄ demōstrabit̄ passio per passiōē donec deuentū sit ad passiōes icludēdās que cū suis subiectis faciūt p̄p̄ia p̄ncipia sciētiaz. Et vt melius appareat quid dicitur dicemus q̄ triangulus est triangulus r̄ ē figura rectilinea. r̄ qd cōtinuū. r̄ si sc̄iremus oēs passiōes eius videremus oēs passiōes q̄ sūt ab ip̄o. vt triāgulus ē. r̄ oēs q̄ fluūt vt rectilineus ē r̄ oēs q̄ fluūt vt qd p̄tinuū ē. r̄ lz idē s̄m rē sit triāgulus rectilineū r̄ p̄tinuū. vt sūt i triāgulo. q̄ genus r̄ spēs eādē formā dñt. attñ q̄ nō o3 dare tātā vnitatē i effectibus q̄ntā damus i cā s̄m aliud r̄ aliud genus ab stractionis. fluunt alie r̄ alie p̄p̄rietates. vt alie p̄p̄rietates fluūt ab hoīe. vt hō est. r̄ alie vt animal est. r̄ alie vt suba ē. sic q̄ cōtinuū ē in plus q̄ rectilineū. r̄ rectilineū i plus q̄ triāgulus. aliq̄ p̄p̄ietates fluūt a triāgulo. vt triāgulus ē. r̄ aliq̄ vt p̄tinuū ē. demōstrat̄ q̄ p̄a posterior p̄p̄orē donec deuentū sit ad illā passiōem que immediate fluūt a triāgulo. vt triangulus est. quo facto queref. vtz sit notum vel quasi notum q̄ talis passio isit triangulo. q̄

Posteriorum

si sit nō demonstrabitur de triangulo. sed hō passio cum suo subiecto accipietur quasi principium i geometria. quod si nō sit notum vel quasi notum tales passionem esse triāgulo pbabitur p aliud genus passionū. vtruta p aliquā passionē ppetentes triāgulo. i eo qd est figura rectilinea. naz qd possit linea eque distans duci ab angulo extrinsecō trianguli. nō cōpetit triangulo vt triangulus est. s; vt rectilineus est. z tamen per hoc pbatur de triāgulo qd habeat angulū extrinsecū qd ppetit triāgulo vt triangulus est. nulla. n. figura habet angulū extrinsecū equalentē. nisi triāgulus loqndo de figuris regularibus. z tñ lineam ducere eque distantē alicui lateri figure. pōt competere cuilibz figure. qz quolibet puncto dato lineē pposite. rtingat lineā eque distantē ducere. passio enī qd cōpetit triangulo vt triāgulus pōt demōstrari de eo p passionē competentē ei. vt rectilineus est. sicut eclipsari per amissionē luis a sole. quod cōpetit lune vt luna est demōstrat de ea p interpositionē terre qd cōpetit ei p aliquid cōius. vtruta. vt corpus ē. vel sic situata est. sic g ascendendo semp ad passiones maioris abstractionis deuenimus ad passiones qd de suis subiectis nō demōstratur. s; accipiuntur vt pncipia in scia. hoc g mō scia habz certitudinē. qz reducit passiones demōstrabiles quas notum est iē subiectis. hoc modo scia habz vnitatē put ad talia pncipia vniuersalia que sunt ppria scie omnia alia reducunt. nunq; ergo diffinitio subiecti erit medium i demonstratione. s; semp demōstrabit passio p passionē. donec deuentū sit ad passionē idemōstrabiles q nota est iē subiecto. s; dices qd si postq; deuentum est ad pncipia passionē cōpetentē triangulo. vt triangulus. si illa passio possit demōstrari de triangulo p aliquas passionē fluentē ab ipso vt rectilineus est. sequentē vt vī duo icōuenientia. quoz pncipia est qd passio illa demōstrata de triangulo nō cōpeteret triangulo vt triangulus est. cum demōstratur de ipso p passionē cōpetentē ei vt rectilineus est. z^m iconueniens est quia tunc demōstratō nō esset p causam ppam. ppter qd sciendū qd loqndo de demōstratōe potissima de qua hic loqmur nulla passio demōstratur de triangulo que nō cōpetat ei vt triangulus est vel qd competet ei p aliud. Sed competere p aliud est duplr. vt sepe diximus. v; p aliud sub; v; p aliā cāz nulla. n. passio demōstrata de triangulo competet ei p aliud subm. quelibet tamē passio talis cōpetit triāgulo p aliquas cām p quam demōstratur de ipso. passio ergo fluens. pmo a triangulo i eo qd triāgulus poterit demōstrari p passionē fluentem ab ipso i eo qd rectilineus. nec tñ ppter hoc habebitur qd passio sic demōstrata de triāgulo competat ei p aliud subm. s; solum p aliam causā qd demōstrationi non repugnat. imo est i demonstratione necariū. ppter quod solutū est icōueniens pncipia. ppter z^m aut iconueniens sciendū qd multe nō sunt ppe passiones que sunt ppe cause. naz qd se iterponat terra inter solem z lunam nō est ppa passio lune. vt luna ē. posse. n. habere talem situm qd iterponat se terra inter ipsam z solē. non solum competet lune. s; etiam competet oibus corporibus que sunt i terra. interponit. n. se terra inter hoīem z solem. hō ergo iterpositio. qd nō ē propria passio lune. z tamen ppria cā alicuius passionis exītis i luna. nam hō iterpositio causat in luna eclipsis. qz ē corpus luminosum habēs lumen a sole. hō tamen iterpositio nō causabit in hoīe eclipsim. qz nō ē corpus hō luminosum sic etiā z in triangulo. nā qd linea dicat eque distans lateri trianguli nō ē ppria passio cōpetens triāgulo vt triangulus est. nā i multis figuris rectilineis. imo i oibus

pōt duci linea recta distans cuilibet lateri cuiuscūq; figure. sed hō ductio lineē s; nō sit ppria passio trianguli vt triangulus ē. est tñ ppria cā alicuius passionis ppetētis triāgulo vt triangulus ē. causat enim hec ductio aliquid in triangulo. qz causat qd angulū eius extrinsecus diuidat in duos angulos equales duobus intrinsecis. qd nō causat in aliqua alia figura. demōstratio autē semp oportet qd sit per propriam causam. non tamen semper oportet qd sit per ppriam passionē. plus enim requirit ad hoc qd aliquid sit ppria passio qd ad hoc qd aliquid sit ppria causa alicuius pprie passionis. naz ad hoc qd aliquid sit ppria causa sufficit qd aliquid causet in illo subiecto quod nō causaret in alio. sed ad hoc qd sit ppa passio nō sufficit qd illud qd causat in illo nō causet i alio. s; vltra hoc requiritur qd nullo modo illud reperiat in alio. ductio enī lineē eque distantis s; aliquid causet in triāgulo quod nō causat in figura alia. tamen falsum est qd nō reperiat in figura alia. cum ergo deuentū est ad passionem que non inest per aliam ppriā passionē nō oportet qd sit deuentū ad passionē idemōstrabile. quia potest in eē per aliam ppriam causam. Reuertamur ergo ad ppositū z dicamus qd cum deuentū est ad ppriam passionem trianguli in eo qd triangulus non habentē aliam ppriam passionē fm qd huius. querendū est vtrū sit notum vel quasi notum talem passionē in eē subiecto. qd si sic nō demōstrabit de eo. s; accipietur tanq; principium in scia. s; si hoc non sit notū vel quasi notū s; nō habeat in triangulo aliquā ppriam passionē trianguli per quā possit demōstrari habebit in eo aliquā alia ppriam cāz poterit enim demōstrari per aliquā passionē altioris gradus z maioris abstractionis. vtruta poterit demōstrari per aliquam passionē fluentem a triāgulo non i eo qd triangulus sed in eo qd rectilineus. z ita facit geometria. non enim semper demōstrat ppriā passionē per ppriā passionē. sed semper demōstrat ppriā passionē per aliquam passionē. que vel ē ppria passio vel saltem ē ppria causa. ostensum enim est qd passio que reperitur i alio pōt eē ppria cā alicuius vt habz eē in subiecto. z qd diximus de passionibus cōpetētibus triangulo in eo qd triangulus. dicendū est de passionibus cōpetētibus ei i eo qd est figura rectilinea. et isto modo ē colligatio i scia z hoc mō scia habet vnitatē quia passiones inferioris abstractionis rreducuntur ad passiones altioris abstractionis z ille i altiorē abstractionē. donec deueniatur ad pncipia sciaz. z hoc modo scia est vnius generis subiecti. z ex hō i alijs z alijs scientijs sūt alia z alia pncipia. cū. n. deuentū est ad pncipia passionē triāguli fm qd huius si nō est notū vel quasi notū hanc passionē iē triāgulo. z si nō est hoc pncipium vel suppositio in scia pbabitur p passiones altioris abstractionis. vtruta per passionem fluentem a triangulo in eo qd rectilineus. qd licet non sit propria passio trianguli. poterit tamen vt patuit esse in triangulo ppria causa pprie passionis. z hō passio quia non est ppria passio trianguli sed figure rectilinee non demōstrabit de triangulo sed de figura rectilinea per alias passiones figure rectilinee. z illa per aliā donec deuentū sit ad passiones illā que primo fluit a figura rectilinea fm qd huius. quo facto queretur vtrū sit notum vel quasi notum talem passionē in eē subiecto. quod si sit non demōstrabit. sed supponet in scia z accipiet tanq; pncipium. sed si hoc nō sit notum vel quasi notū habebit aliq; cām superioris abstractionis. vtruta maior passio que fluit a figura rectilinea in eo qd est qd continuum que passio s; nō sit ppria rectilinee poterit tñ in figura

rectilinea esse ppa cā illius pprie passionis. r qz non est abire sic i infinitū fm gradus abstractōis qz tūc trāscēderemus subz scie oz deuenire ad aliqō passioēs qz nō tū est vl qst notū iesse subis q cū suis subis faciūt pōces que supponunt in scientijs r sunt pncipia scientiaꝝ.

¶ Est autē diligenter notandum q intellectui nostro sūt magis nota cōmunia qz ppa. r iō quando i passionibus mioris abstractionis nō est notum pmaꝝ passionē in eē subiecto ascendere modo quo diximus ad passiones altioris abstractionis vsqz quo deueniat ad passiones illas quas notum est vel quasi notū iēē subiectis. r qz sic omnia inferiora reducunt in superiora donec deueniat ad ppa pncipia scie p q̄ tota scia est vnita r colligata. Ex hō autē apparet quō demōstratio nō vadit a genere i genus. s; semp ascēdit scdm suum genus. r semp resoluit i pncipia singulis. vtpota si i triangulo repiretur ratio continui r ratio numeri. cum deuetū eēt ad passionem pma triāguli fm q̄ huius r nō eēt notum vel quasi notū talem passionem iēē subo r vellet geometra hoc reducere ad notum accipiēdo passiones altioris abstractōis nō acciperet q̄ cōpetunt triangulo in eo q̄ numerus. sed q̄ cōpetunt ei i eo q̄ cōtinuus. ppter quod semper sequereē suū genus. Ex hoc etiā manifestū ē qd ē i demōstratōe mediū. nā sp p passionē pbā passio r nūqz receditur a gne passionū. s; passio pbata sp est passio ppa. sed passio pbans non semper est passio ppa. sed semp est causa ppa. q̄ diu eni sumus in eodē gradu abstractōis pa. p pbans erit passio ppa r causa ppa. sed qm̄ deuetū hā ad pma passionē fm talē gradū abstractōis r nō est notū talē passionē inesse subiecto oz eam notā facere p passionē altioris abstractōis. que s; non sit passio ppa. erit tū in hoc causa ppa pprie passionis. pa. ergo que est causa ppa est mediū passionis demōstrate r ipsa est rō dicēs ppter qd passionis demōstrate. vt que ē rō dicēs ppter qd eclipsis iterpositio terre. r que est rō dicēs ppter qd de habere tres est ipse angulus extrinsecus. vñ r pbs volens assignare diffōnē eclipsis dicit q̄ eclipsis ē obiectio terre vel iterpositio terre. sic si vellemus assignare diffōz de hē tres. diceremus q̄ hē tres est hē angulū. diffōnes q̄ sūt mediū i demōstratōe sūt diffōnes causales nō eētiales. nam eclipsis nō ē eētialr iterpositio terre. sed ē hoc cāl r cātur ex tali iterpōne tanqz ex ppa causa.

¶ Postq̄ diu sumus conati via oī suā declarare qd sit i demōstratione mediū. volumus hoc idem ostendere dicendo ad impossibile q̄ diffinitio subiecti nō sit hō mediū. r ne laboremus in equiuoco distinguamus de diffinitōe vt distinguit themistius circa pncipiū pmi libri dicēs. q̄ duplex est diffinitio. vñ q̄ significat nomē. r diffinitio significās substantiā rei. et ē magna oria iter vtrūqz. nā diffinitio que significat nomē ē rō appbēnsa ab intellectu per quas referē nomē in suū significatuz quā rōnē ydiote r pueri appbēdūt pueri enī r ydiote cū dicūt eis q̄ portēt panes nō portāt lapidē. sciunt. n. qd significāt noie panis. sed diffinitio dicēs qd rei est scire referre rē significatā in sua pncipia. quod nō est oium sed pitoꝝ.

¶ Hoc ḡ viso dicamus q̄ cū deuetū est ad pma passionē inherentes subiecto fit talis pa. nota est vel inotescit iēē subiecto p diffōnez subiecti. q̄ref cuiusmodi sit illa diffinitio. aut illa quas oēs appbēdūt. aut illa quā oz cū magna diligētia iueſtigare. quā nō est notū iesse subiecto. q̄ si hoc notificat p diffōnē pmo mō dictā. ḡ erit per se notū talē passionē iēē subiecto r illa passio nō erit demōstrabilis. nam per se nota cognoscimus cū terminos cognoscimus vel cum

cognoscimus diffōnes quas omnes appbēdūt. si vō diffō de qua loqur nō sit illa quā omnes appbēdūt nec sit notum oibus subm hē talē diffōnem tunc si passio demōstratur p talē diffōnem cū ibi sit vltima resolutio demōstratōem qz vltra diffōnez subiecti nō pgre dit via demōstratiua ōsequens erit q̄ demōstratio nō resoluat vsqz ad p se nota. vñ hec via tollit certitudines demōstratōis. r hec positio tollit certitudinē sciaꝝ qz terminus demōstrationū nō ponit aliqd qd sit oibus vel q̄ si oibus notū. ex hoc. n. scie sunt certe r demōstratōes certe qz resoluit i talia q̄ q̄ si oibus sunt nota. r q̄ q̄ si q̄libet cōcederet. resoluit. n. i talia q̄ sunt valde ppinqua sensui qbus stati assentimus. iō nō sufficit reducere demōstratōez i diffōnez subiecti. s; oportet ipas reducere i passiones abstractōis q̄ note sint iēē subiectis. vt cum deuetū est ad pma passionē triāguli fm q̄ huius si nō sit notū hāc passioez iēē subiecto. r si pōt talis passio demōstrari de triangulo nō accipiemus diffōnez trianguli ad pbādū eā. qz si diffō illa eēt id quod oēs appbēdunt de triāgulo. tūc esset p se notū talem passionē in esse triangulo. nō ḡ posset demōstrari de ipso sicut demōstrat excessus partis de toto. nec sicut demōstrat r cur rere de paralellis. si vō illa diffō triāguli nō eēt id quod omnes appbēdunt de triāgulo. nec eēt notū triāguli habere talē diffōnez cū nō eēt vltra pcedere i demōstratōibus contigeret stare vl sistere fm demōstratōnem pūsqz deueniremus ad secundum se nota. r ad ea que omnes vel quasi omnes appbēdunt. quod facere esset tollere certitudinē a scientijs. r a demōstratōibus talis ergo pma pa. trianguli si nō nota est in eē subiecti nō demōstrabit p diffōnē triāguli sed per passioez altioris abstractōis. put est i antecedentibus declaratū. et sic pcedendo semp ad passiones coiores r superioris gradus deueniemus ad aliquas q̄ note erūt in eē subiectis ita q̄ scita rōne nois subiectoꝝ r nois passionis quas oium vel q̄ si oium est appbēdēre. statim assentiet itel lectus tales passiones illis in eē subiectis. hoc ḡ mō saluabit certitudo r vnitas scie. nā ex eo q̄ omnia que sūt in scia reducunt i talia pncipia scia est certa r est vna. si enim omnes passiones triāguli reducerent in diffōnez triāguli ita q̄ quando iam deuetū eēt ad diffōnē subiecti nō procederetur vltorius fm demōstrationē r passiones quadranguli hoc modo reduceretur in diffōnē eius geometria eēt tot scie quot eēt figure de quibus demōstraret ppa passioez. tollereē ergo vnitas a scia r etiam certitudo si diffinitio subiecti eēt mediū in demōstratōe. vt est per habita manifestū. patet ergo quid sit mediū i demōstratione. argumenta at in cōtrariū facta i sequentibus qdōnibus dissoluent.

¶ Alterius forte dubitaret aliquis. vtrum diffinitio subiecti sit mediū in demōstratione aliqua r videt q̄ sic. quia demōstratō vt p̄ in geometria pmo ponit diffōnez. videlicet quid est pūctus. quid linea. quid circulus. r illas diffōnes assumit ad demōstrandū. ḡ rē. ¶ Dicendū q̄ resolutio ordinata requirit q̄ semp fiat resolutio in res sui generis. donec deueniatur ad pma fm illud genus. r postea pma i vno genere resoluant i alia secūdn aliud genus. propter qd ppositiones secunde r cōclusiones demōstrationum resoluantur in propositiones pmas r immediatas. propositiones autem p̄ime r immediate resoluantur in simplicia et in incompleta et in rationes terminozum. Si autē vellemus cōclusiones demōstrationum notas facere p rōnes nominū r p rōnes terminoz. h̄ eēt velle q̄ h̄ cōclusiones eēt p se note. r hoc eēt tollere totum

Posteriorum

ordinē scientificū. dicemus ḡ q̄ sicut conclusio demonstratōis. loquendo de demonstratōe potissima est ppositio cōcludens passionē de subiecto. ita et in qualibet pmissarum accipitur aliqua passio de subiecto. ita q̄ semper concluditur potissime passio de subiecto p passionem de subiecto. licet passio assumpta nō temp̄ sit p̄pria passio. sed sufficit q̄ sit p̄pria causa. ppositiones ḡ demonstrabiles hoc modo reducunt̄ i idēstrabiles. nā taz demonstrabilis ppositio q̄ est demonstratōis cōclusio q̄ idēstrabilis q̄ est demonstratōis pmissa dicit passionē de subiecto. alr tñ r alr. qz ppositio demonstrabilis dicit passionē de subiecto quā nō ptingit facere notā p solas rōnes terminorū loq̄ndo de rōnibus nominū quas oēs cōiter apphendunt. sed ppositio idēstrabilis dicit passionē de subiecto q̄ nota est inesse sibi p solas rōnes noīum. quas oēs v̄l quasi oēs cōmuniter apphendunt id ḡ quod igreditur demonstratōem ad pbandū passionem d subiecto nō est ppositio i qua p̄dicatur diffinitio subiecti de subiecto. s̄i qua p̄dicat passio de subiecto. s̄i semp̄ passiones posteriores resoluūtur i pōres r passiones sp̄aliores i cōmuniōres. donec deuentus sit ad talia cōia q̄ nō possunt demonstrari s̄i scitis rōnibus terminorū note sunt i eē subiectis. ¶ Propter rōnē aut̄ i cōtrariuz sciendū q̄ diffō subiecti pōt igredi dem̄stratōem triplr̄ ēt dem̄stratōem potissimā r tamē fm̄ veritates nunq̄ pbatur passio de subiecto nisi p passionē de subiecto vt passio de subiecto posterior p passionē d subiecto pōrē. r passio de subiecto mioris abstractōis est sp̄alior p passionē maioris abstractōis r cōiozem. quod cū contingit tunc mediū i dem̄stratōe est passio. s̄i nō passio que sit passio p̄pria. sed que i hoc est causa p̄pria p̄ passionis. q̄ quō cōtingit ostensum est supra. hoc tamē nō obstantē diffō subiecti igredit̄ dem̄stratōem quando est talis diffō q̄ nō solum icludit eēntialia subiecti s̄i ēt icludit aliquā passionē que nota est seē subiecto. vt si diffiniatur circulus que est figura plana vna linea contenta in cuius medio est centrū a quo omnes linee ducte ad circūferentiā sunt equales i hō diffōne ponūtur eēntialia circuli. nam q̄ circulus sit figura plana vna linea contenta dicit totam eēntiā circuli. sed q̄ circulo competat habere equalitatem lineaz ductaruz a centro. hoc est aliq̄ quid cōsequens eēntiam circuli. r hoc est notum i eē circulo per rōem circuli. itelligens. n. circulū eē sic figuraz planam vna linea contentā statū itelligit q̄ equaliter se habet ad centrum. qz si nō equaliter se haberet non eēt figura plana sed eēt aliqua pars circuli magl̄ eleuata q̄ alia. geometra ergo q̄ non curat subtiliter itelligare de diffōne reruz totum illud accipit p diffōne cum tamen contineatur ibi aliqd̄ quod potest dici pertinere ad p̄pam passionem cum ergo talis est diffō q̄ pregnās ē. nō est iconueniens eam assumere ad pbandum passionē de subiecto. nam hoc modo nō pbabitur passio de subiecto nisi p passionē de subiecto. vt passio que nō est ita nota seē circulo per equalitatem lineaz p̄gredientiuz a centro quod est aliqd̄ competens circulo tanq̄ consequens eēntiā eius. r est notum hoc i eē circulo ex app̄prehēsiōe rōis noīuz. r mō b̄ pōt p̄tigere q̄ diffō subiecti accipiat vt mediū. qz i sūt note nobis sp̄ diffōnes eēntiales. Ideo accipimus aliqua p̄pria que nota sunt in eē subiecto r ex illis diffōne formamus. quod cū hoc sit certum est diffōne nō soluz continere substantiam subiecti. sed etiam aliquam eius p̄prias passionē. propter quod si per talem diffinitionē demonstraret̄ passio de subiecto non demonstraret̄ talis passio per diffinitionē subiecti

de subiecto. sed demonstraret̄ talis passio de subiecto p passionē de subiecto. vt passio posterior per p̄iores. vel minus abstracta per abstractiores. Tertio mō hoc pōt contingere quando passio ita est p̄p̄nqua rōni subiecti q̄ accipiendo rōnē subiecti videt̄ dem̄stratorū accipere vel q̄ accipiat passionē illā. ita q̄ p̄pter nimā manifestationē despiciat dem̄strator passionē illā accipere. s̄i accipit rōnē subiecti inuen̄s per hoc etiā passionē acceptā eē. semp̄ tñ pa? dem̄stratur per passionē. q̄ si sit aliqua pa? que non sit apta nata demonstrari per aliā passionē nec in eodem gradu abstractionis nec in altiori illa passio est indēstrabilis de subiecto r facit cū subiecto suppositionē vel p̄ncipiū i scia. r facit cū subiecto p̄p̄sitionē imediatā. attamen hō pa? aliquando videtur p̄mitti si accipiatur cum diffinitione subiecti vt dicebat via p̄ima. vel si accipiat tanq̄ diffiniens subiectuz vt dicebat via secūda. vel aliquando non solum videt̄ p̄mitti sed etiam p̄mittit̄ si dem̄strator despiciat talem passionē accipere p̄pter nimā p̄p̄nquitatē ad rōnem subiecti. sed in ipsa rōne subiecti itelligat acceptā eē hō passionē. sp̄ ḡ p̄ passionē p̄iorē dem̄strat̄ pa? posterior. vel per passionē altioris gradus dem̄stratur pa? in feriozis gradus. nisi forte hoc ex causa cōtingat q̄ videtur sola diffō subiecti eē mediū in dem̄stratōe. quod q̄bus causis pōt contingere est per habita manifestum. ¶ Alterius forte dubitaret aliquis. vtruz in aliqua dem̄stratione dato q̄ dem̄stratio illa nō sit potissima diffinitio mediū possit eē mediū i dem̄stratione. Dicendū q̄ i dem̄stratōe aliqua si illa dem̄stratio nō erit potissima diffinitio subiecti possit eē mediū in dem̄stratōe sed non subiecti vt subiecti. sed subiecti vt iduit rōnem mediū. vel vt induit rōnem maioris extremitatis. diffinitio enī subiecti vt iduit rōnem mediū est mediū i dem̄stratōe particulari. vt si dem̄stratū sit habere tres de triangulo per habere angulū poterit per trianguluz quod est subm̄ eius quod ē habere tres dem̄strari hō passio de ysochele vel de aliqua sp̄e triāguli. quod hoc modo fiet. omnis triangulus habet tres ysocheles ē triāgulus. ergo rē. hic. n. triāgulus q̄ est subm̄ de habere tres i hac dem̄stratione particulari nō accipit̄ vt subiectum. sed vt mediū r sicut triāgulus ponitur hic. vt mediū pari rōne diffō triāguli posset poni vt mediū si sic fieret dem̄stratio. omnis figura plana tribuz rectilineis contenta habz tres ysocheles est hō. ergo rē. i dem̄stratōe ḡ particulari vbi subm̄ accipitur vt mediū pōt r diffō subiecti accipi vt mediū. qz semp̄ loco diffinitū potest poni diffō. si ḡ triāgulus pōt eē mediū ad ostēdēdū particulr̄ habere tres de ysochele poterit r diffō triāguli eē tale mediū. r? mō hoc poterit p̄tigere q̄ subm̄ non accipiet̄ vt subm̄. i. vt mior extremitas nec vt mediū s̄i accipiet̄ vt maior extremitas. vt per diffōnem triāguli eglateri pbabit̄ de aliquo triāgulo q̄ sit triāgulus eglaterus. vel p diffōne aialis pbabit̄ de aliq̄ sp̄e aialis q̄ sit aial. vt si aial est substantia aiata sensibilis. r hec ē p̄pria diffō eius. r leo habet oia ista. quia est substantia aiata sensibilis de necitate cōcludit̄ q̄ leo sit aial. s̄i hec dem̄stratio nō ē potissima. nam dem̄stratio potissima icludit passionē de subiecto. aial aut̄ nō se habet vt pa? ad suas sp̄es. sic etiam nec triāgulus eglaterus sic dicit vnū aliqd̄ vt vnū genus vel vnā sp̄e i ḡne figure non se habet vt passio ad sua i ferioza. triāgulus ḡ eglaterus est quoddaz subm̄ r aial ē quoddam subiectum. sed vt per diffōne triāguli eglateri dem̄stratur de aliquo q̄ sit triāgulus eglaterus ibi triāgulus eglaterus non se habebit

ut subiecti. nec ut minor extremitas. s; ut predicatum et ut
 maior extremitas. sic etiam et alia se haberet hoc modo si
 per diffinitionem aialis demeretur de aliquo quod est aialis. et quod
 dictum est de triangulo eglatero et de aiali. intelligendum
 est de quolibet alio de quo fieret talis demonstratio. in
 oibus quod talibus demonstratibus subiecti non accipitur ut
 subiecti sed ut predicatum. id est in demonstratibus talibus diffin-
 sio subiecti non est medium in demonstratone. put est diffin-
 sio subiecti. sed put est diffin-
 sio predicati. et put est ratio primi termini. i. ma-
 ioris extremitatis. ¶ Aduertendum etiam quod talis demon-
 stratio non est potissima. quia aialis de suis inferioribus vel
 quodlibet aliud ad sua inferiora non se habet ut passio ad subiectum
 Est etiam diligenter notandum ut quando dicimus quod per dif-
 finitionem non potest fieri demonstratio potissima. dato quod
 subiectum illud accipitur ut predicatum et ut maior extremitas
 intelligendum est hoc quando subiectum est subiectum. sed si subiectum est
 accidens. tunc distinguendum est de diffinitione. nam diffinitio
 talis. vel diceret solus quod est et data solus per principia essentialia.
 vel diceret propter quod est et data per causas alteras. quod si dice-
 ret solus quod est et data solus per principia essentialia id est essentia
 iudicium de tali accente et de subiecto ut triangulus eglaterus
 per suam diffinitionem dicentem solum quod poterit demonstrari de
 aliquo triangulo. sicut aialis per diffinitionem suam potest concludi de
 aliqua specie aialis. sicut. n. possumus concludere de leone
 quod sit aialis quia est subiectum animata sensibilis. sic possumus con-
 cludere de triangulo descripto iter duos circulos se iter
 secantes quod sit eglaterus. quia habet omnia equalia latera. verum
 quod triangulus eglaterus cum hoc quod est quoddam subiectum esse est
 quoddam accidens poterit probari de subiecto de quo non potest
 cabitur essentialiter. et hoc per causam alteram et non per principia essen-
 tialia eius. probabit. n. quod supra lineam datam contingit triangulus
 eglaterus collocare. quod supra quolibet centro contingit circulum
 quod terminis spacium occupando describere. In hac ergo demon-
 stratione linea data se habebit ut subiectum. triangulus
 equilaterus se habebit ut passio. vel collocare talem
 triangulum se habebit ut passio. quod contingit supra quolibet cen-
 tro circulum quod terminis spacium occupando describere se ha-
 bebent ut medium. et erit talis demonstratio potissima. quia hic
 hoc diffin-
 sio dicens. propter quod trianguli eglateri siue. propter
 quod passionis accipitur ut medium. nunquam ergo diffinitio sub-
 iecti ut subiecti accipitur ut medium. sed vel diffinitio
 subiecti induit rationem medium. ut per se in demonstratone particula-
 ri. vel diffin-
 sio subiecti erit tale medium ut subiectum induit rationem
 predicati. vel ut probatur de aliquo suo inferiori. et tales demon-
 strationes non erunt potissime. vel si diffin-
 sio subiecti poterit
 esse medium in demonstratone potissima. hoc erit put id quod
 est subiectum unius potest esse per se passio alterius. propter quod
 poterit accipi diffin-
 sio dicens. propter quod eius ut est passio
 alterius et concludi de ipso per demonstratorem potissimam
 etiam propter passio de subiecto. Quid autem dicendum sit cum una
 diffin-
 sio demonstrat per aliam. ut in tali demonstratone diffinitio
 subiecti possit esse medium infra dicitur in tertia questione lectio
 illius. contingit autem unum quod est et idem. ¶ Ulterius forte du-
 bitaret aliquis dato quod diffin-
 sio subiecti non sit medium in de-
 monstratone. utrum debeat ingredi demonstratorem. Dicen-
 dum quod diffin-
 sio subiecti vel aliquid loco diffinitionis subiecti
 debet ingredi demonstratorem potissimam. non tamen medium
 sed tamen aliquid annexum medio quod triplici de causa contin-
 git. per quod aliquid medium quod dicitur per quod passio determinatur
 ad hoc quod sit propter causam passionis ex ipsa diffinitione subiecti. ut
 quod interpositio terre sit propter causam eclipsis non poterit esse nisi
 in corpore luoso. si. n. non est corpus luosum interpositio
 terre non eclipsaret ipsum. quia nec esset aptum natum eclip-
 sari. cum ergo probatur eclipsis de luna accipietur aliquid loco

diffinitionis lune. ut puta corpus luosum. quod ideo fit. quia
 ex hoc interpositio terre prohibet et determinat ut sit propter
 causam eclipsis. nam ut dicebat corpus non luosum talis inter-
 positio eclipsare non potest. sic etiam et in triangulo cuius probatur
 habere tres de ipso ponit in demonstratone propter diffini-
 tionem eius. v. figura plana tribus rectis lineis contenta ha-
 bens angulum etc. nam quod angulus extrinsecus valeat duos
 angulos intrinsecos sibi oppositos. vel quod talis angulus
 per lineam eque distantem possit angulus extrinsecus di-
 uidi in duos angulos equales duobus intrinsecis. et ex
 hoc sequatur triangulus habere tres talis causa determinat ad
 tale effectum ex eo quod triangulus est figura tribus lineis con-
 tenta. nam ductio lineae eque distantis non divideret sic an-
 gulum extrinsecum in pentagonum vel hexagonum vel in aliam
 figuram. et inde est quod cum triangulus sit principium figurarum
 et sit triangulus quod accedit principium figurarum habere tres. et non
 accedit triangulo. quia ut est principium figurarum non determi-
 nat hanc causam. v. ductio lineae eque distantis quod diui-
 dat angulum extrinsecum in duos angulos equales intrinsecos.
 et ut ex hoc habeat tres. sed determinat hanc causam in eo quod
 triangulus. secunda autem causa quae est expeditio quod diffinitio
 subiecti annectat medio est. quia cum medium sit quoddam passio. et
 passio non possit plene intelligi sine subiecto quod vel sub-
 iectum vel aliquid loco subiecti annectat ipsi passioni que est
 medium et que dicitur propter quod alterius passionis. Imagi-
 nabimur ergo quod diffinitio subiecti vel aliquid supplet vices
 diffinitionis se habebit quasi causa generalis et respectu omnium passio-
 num que probantur de ipso. et hoc diffinitio adiuncta passioni
 prime demonstrabit passionem secundam. adiuncta secunde de-
 monstrabit tertiam. et sic deinceps. prima autem passio vel erit
 idem demonstrabilis et erit quasi nota in se subiecto. vel si est
 demonstrabilis demonstrabitur per passionem altioris abstra-
 ctionis. que altior passio sed non sit passio propter est tamen causa pro-
 pter passio passionis. et quod determinat ad hoc ex ipsa nam
 subiecti sicut ductio lineae eque distantis determinat ex
 nam trianguli in triangulo ut diuidat angulum extrinsecum
 et sit causa de habere tres cum hoc contingit quod mutare genus ab-
 stractionis cum semper in tali mutatione passio magis abstra-
 eta determinetur ut quod sit propter causa propter passionis subiecti
 ex nam subiecti oportebit quod assumat diffinitio subiecti exprime-
 nam eius cum passione magis abstracta tamen determinat
 hanc passionem ad demonstrandum passionem propter de subiecto
 ipsa ergo passio dicens. propter quid alterius passionis quia
 est causa propter eius ipsa est medium. si enim diffinitio sub-
 iecti esset medium. tunc esset unum medium ad multas pas-
 siones. cum ergo hoc intelligamus nomine medium loquendo
 de demonstratione potissima. quod est unum ad unam conclu-
 sionem. tale medium non erit nisi una passio. diffinitio
 autem subiecti vel aliquid supplet vices diffinitionis erit
 aliquid coniunctum medio. et ex hoc apparet quod quod quod
 est subiecti non propter est medium. sed est principium omnium
 demonstrationis. quia ut dicitur in primo de anima. quia hoc dif-
 finitio et quod quod est subiecti supponitur tanquam principium
 et tanquam fundamentum omnium quod debet demonstrari de subiecto
 et huic principium et huic fundamento. adiuncta hec passio
 demonstrabit hanc passionem. adiuncta alia passio demonstrabit
 aliam passionem. ita quod quot erunt passiones demonstrate
 tot erunt passiones medie demonstrantes. ita quod erit ibi dare
 aliquam passionem que non demonstrabitur de subiecto sed de-
 monstrabit. et aliquam que non demonstrabit. sed demonstrabitur
 de subiecto. passiones autem intermedie omnes demon-
 strabunt et demonstrabuntur. tertia autem causa quare
 diffinitio subiecti potest demonstrationem ingredi non
 tanquam medium. sed tanquam aliquid coniunctum medio sumitur ex

Posteriorum

omnia demonstrationis ad definitiones et converso. nam non proprie definitur compositum. sed aliquid abstractum. nam non proprie definitur similitudo sed similitudo. in demonstratione autem est e contrario. quia non proprie demonstratur abstractum. sed compositum. definitio enim est rei secundum se. et hoc est magis ut considerat in abstracto. sed demonstratur aliquid ut est hoc in hoc. et hec est magis in concreto. unde magis proprie definitur totum quod tonare. et magis proprie demonstratur tonare quod tonitruum. cum ergo accipitur in concreto implicet sub modo huius implicatiois proprie dicitur annectitur medio sub modo vel aliquid loco subiecti sed ipsius subiectum non potest annecti medio. nam cum ipsum sub modo sit minor extremitas quam oportet ingredi conclusionem non potest assumi cum medio quod non oportet ingredi conclusionem. assumet ergo cum medio diffinitionis subiecti vel aliquid loco diffinitionis. ¶ Dis autem plerumque possumus solvere ad rationes in contrarium factas arguentes quod definitio subiecti directe et secundum se sit medium in demonstratione. nam cum dicitur quod quod est subiecti est principium omnis demonstrationis solutum est per id quod dictum est in hac questione. Quod vero ulterius addit quod si est medium diffinitionis passionis demonstrate. tunc probaretur idem per idem. quia diffinitionis passionis est idem dicitur debet quod hoc idem sequitur et magis si est medium diffinitionis subiecti. nam diffinitionis subiecti per se loquendo magis est idem cum sub modo diffinitionis passionis cum ea. sed sicut est inconueniens quod aliquid probetur per seipsum ita est inconueniens quod de subiecto probetur aliquid per seipsum siue per ipsum subiectum hec ergo non concludit intentum. sed petit sibi quaedam difficultatem solui. propter quod sciendum quod diffinitionis est medium in demonstratione non est dicens quod passionis est idem cum passione. sed est dicens propter quod eius quod non est idem cum ipsa. passio. non potest esse propter quod passionis sequitur. posterior. non passio habet diffinitionem per passionem potest caliter. cum ergo passio potest non sit idem cum passione posteriori ratio implicat passionem potest quod est definitio dicens propter quod passionis sequitur et quod est medium non est idem cum passione demonstrata. Quod vero arguebat tertio quod diffinitionis subiecti potest esse medium in demonstratione particulari sicut et ipsum sub modo dicitur. quod concedimus hoc de demonstratione particulari. sed non dicitur. unde non est simile quod adducebatur per se. non. valet. si in demonstratione particulari potest esse tale medium quod et per se. Quod vero arguebatur quarto quod si accidens demonstraretur per accidens. ut passio per passionem per accidens per accidens esset demonstratio. dicitur dicitur quod accidens per accidens quod non habent per se causam in sub modo demonstratur de ipso. sed ex hoc non excludit quod una passio per se possit demonstrari per aliam per se passionem nec dicitur accidens per accidens per se passiones si in se per se passiones. accidens per se per se passiones non est demonstratio quod diuiduntur contra proprium. sed tales per se passiones non diuiduntur contra proprium imo quilibet eorum est quaedam proprium. equocatur ergo in accipere per accidens. Quod vero arguebatur quinto quod esset processus in infinitum dicitur dicitur quod diffinitionis subiecti non erit medium in demonstratione. nec tamen erit processus in infinitum. sed erit deuenire ad aliquas passiones quod note erunt in eorum subiectis et ille non demonstrabuntur per definitionem subiecti. quia erunt in demonstrabiles. ut est per habita manifestum.

Diffinitio autem quoniam.

¶ Dicitur dicebat. descendit per se ad diuersa genera. diffinitio omnes quod se habent adiuncte. et quod se habent ad demonstrationem. propter quod sciendum quod possumus assignare duas diffinitiones utiles ad demonstrandum. v. diffinitionem dicentem quod nois et diffinitionem dicentem quod rei per accidentalia tantum. duo ergo facit. quia primo separat diffinitionem quod nois a quod rei. et separat diffinitionem dicentem quod rei per accidentalia ad diffinitionem dicentem quod rei per essentialia ibi. (ratio

autem una) Circa primum duo facit. quia primo facit quod dictum est. et probat quod dixerat. ibi. (ut quod significet.) Dicit ergo (Diffinitio autem quod nois quod est ratio ipsius quod est manifestum est quod aliqua) vel verba alia translatio (Quia alia quod est ratio ipsius quod significet nomen) quod dicitur diffinitio dicitur ipsum quod rei. ex hoc manifestus est quod habet diffinitio sit alia et sit differens a diffinitione dicente quod nois. et subdit quod (aut erit ratio altera noia ponens) possumus autem dicere quod differat diffinitio dicens quod nois a ratione ponente altera noia. nam diffinitio dicens quod nois est quod notificat quod importatur per nomen complexum. ut si notificaret quod importat noie trianguli. diffinitio autem altera noia ponens potest dici cum notificat quod importat per plura noia. ut si diceret quod tunica nigra est colobium atrium. vel possumus adhuc aliter distinguere et melius ut dicat ratio ipsius quod significet nomen quod exponit quid importat per nomen. siue illud sit complexum siue incomplexum ratio autem ponens altera noia est quod non exponit quod importat per nomen. sed loco unius nois assignatur unum alterum nomen. et loco ipsorum plurius nois assignantur altera plura noia eque ignota vel magis quam noia prius assignata. ut si diceret. quod est tunica. diceretur quod est colobium. et si diceretur quod est tunica nigra. diceretur quod est colobium atrium. secundum hoc non erit faciendum vis quantum ad complexum et non complexum. sed quantum ad notificare et non notificare. exponitur ergo sic ratio quod diffinitio est ratio ipsius quod est. quod sic est manifestum est quod ratio ipsius quod significet nomen erit aliqua alia. id est ratio a ratione dicente quod. aut ratio altera noia ponens erit sit. alia. id est differens a ratione dicente quod. ¶ Deinde cum dicit (Ut quod significet) probat quod dixerat dicens (Ut quid significet) quid est sit. (triangulus secundum quod triangulus est quod verba habet quod est quod primus et propter quod est) quod dicitur. quod scientes quod nois vel rationem per altera noia nec scimus quod nec propter quod. sed quod primus tam quia quod propter quod. sed scientes quod rei non ignoramus re esse. non est idem ratio dicens quod rei cum rationibus illis. subdit autem ad declarationem propositi quod (difficile autem est accipere) quid est (que non scimus quod sunt. causa autem difficultatis dicta est prius. quia neque si est neque si non est scimus. sed aut secundum accidens). ¶ Notandum autem quod dicitur. b. dicitur. quod sicut nos habemus ad quia est. ita ad quod est. quod nescimus quod sunt. vel si scimus ea secundum accidens. difficile est accipere de eis quod sunt. ¶ Notandum autem quod possemus dicere data esse duplicem causam quod diffinitio dicens quod rei differat a diffinitione dicente quod nois. vel a ratione ponente altera noia. nam per tales rationes noium nescimus quod est nec quod est. sed scientes rationes noium adhuc quod primus quod est et quod est. sed scientes quod rei non possumus ignorare quod est. Rursus quod quod nois non notificat rem esse difficile est habere quod nois investigare quid est. quod non habentes quod est difficile est investigare quod est sed scientes quod rei scimus quod est. ¶ Notandum etiam quod per quid nois non possumus scire de re si est vel si non est. vel si scimus si est vel non est hoc est per accidens. quia ipsius significatum nois non facit nos hoc scire si ergo hoc scimus hoc non erit propter ipsum significatum nois. sed quia alia via hoc nobis innotuit. ¶ Dubitaret forte aliquis quod se habeat quod nois ad quod rei. Dicitur quod non omne quod nois est quid rei. sed omne quid rei est quid nois. nam ratio quod significat nomen est diffinitio. si ergo illa ratio sit signum erit quod nois tantum. si autem sit vera diffinitionis rei erit quid nois et quod rei. aliter tamen et aliter. quia quantum est de se et primo aspectu est quid nois. postea est quid rei entis et tunc est quid rei entis secundum veritatem et per substantialia. nam diffinitio est sermo habens partes ut dicitur in 7. metha. omnis autem sermo complexus et habens partes non significat. nisi quod partes eius significat. diffinitio ergo quod habet plures partes per aspectu

se offert vt consideretur quid quelibet pars significet. postea se offert vt consideremus. vtrū illa oīa sint in aliquo ente. 3° se offert. vtrū oīa illa sint eēntialia illi enti. cū consideramus quālibet partem diffinitionis s³ se. tūc pprie est qd nois. et tunc hoc nescimus vtrū sit entis vel nō entis. et si scimus hoc est p accīō. qz alia via forte est hoc nobis notū. s³ rōne talis cōsiderationis nihil scimus vtrū illa res sit vel nō sit. s³ cū postea cōsideramus q^o oīa illa reperiuntur in aliquo vno ente. vt cū scimus q^o est aliquod ens qd est aīal et qd est bipes. tunc scimus q^o hec rōaīal bipes est diffinitio alicuius entis. s³ adhuc nescimus. vtrū sit vera diffō quā vocamus diffōne dicentē qd rei. s³ quādo 3° cōsideramus q^o oīa illa i diffinitione posita non solum reperiuntur in aliqua vna re. s³ sunt eēntialia ipsius rei. tūc scimus illā eē diffinitio nē dicentē qd rei. sed adhuc nescimus vtrum sit ppria illi rei. qz posset contingere q^o diffinitio aīalis daret de boīe. et cōstat q^o oīa posita in diffinitōe aīalis reperiunt in boīe et oīa sunt eēntialia boī. nō tamen hec diffinitio ē ppria boī. s³ qñ vltimus videmus q^o auertit cū re. tūc scimus q^o est ppriū. nō q^o possumus scire q^o sit rō alicuius entis iqrato qd nois. nec possumus scire q^o sit vera diffō dicēs qd rei iqrato q^o sit diffō entis. qz vt diximus p^{us} occurrit nobis q^o oīa i diffōne posita reperiunt i aliq vno ente q^o s³ sint essentialia illi enti. ex hoc patere pōt qd dicebat i lectōe illa. Qd igit^{ur} demōstrabit diffiniēs. naz p³ q^o ipole ē scire de re qd rei ignorato qd nois. p³ etiaz q^o diffō pmo aspectu dicit qd nois et nō dicit re esse. vel nō esse. et ex hoc patet tres ille rōnes facte. v³. q^o si diffō q^o tu ē de se. et pmo aspectu vel etiā gnāl^r sūpta nō dicit re eē. nec qz ē. nec demōstratio dicit qd est. qz p demōstratio nē nō cōcludit qd. et si cōcludit hoc nō est vt qd est. sed vt qz est. q^o tu ergo ad hoc ē aliq^o silitudo iter diffōnem sūptā gnāl^r vel sumptā vt se offert pmo aspectu put se h³ ad si est et de demōstratione put se h³ ad qd est. nam sicut diffinitio generaliter sūpta. vel vt pmo aspectu se offert nō dicit de re si est. s³ o³ hoc alia via iuestigare. sic per demonstrationē vt demonstratio est non ostendit quid est vt quid est. sed oportet hoc alia via iuestigare. ¶ Deinde cū dicit (Rō aut^{em} vna) separat rōne notificatē re p accidentalialia a diffinitione vera q^o notificat rem p ea q^o sunt p se. Circa qd tria facit. qz pmo separat rōnes accidentalē a rōne dicēte qd. 2° sepat et distinguit rōes dicēte qd a rōne dicēte. ppter qd. 3° ostendit quō qd et ppter qd se hnt adiucē. et quō se hnt ad demonstrationē. scda ibi (vna qdē) tertia ibi (qre pma qdē) Dic^o ergo q^o (Rō aut^{em} vna est dupl^r. hec qdē cōiunctione vna) cuiusmodi est rō notificans re p accidentalialia (vt que est ylias). q. d. q^o talē vnitatē h³ talis rō qualē h³ ylias. i. hystoria troiana et subdit q^o (alia vero) su. rō data p subalia ē (ostēdēs vnū de vno nō fm accīō). ¶ Notandū aut^{em} q^o ex suba et accīōte vel ex duobus accīōtib^{us} non fit vnūz qd dicat nām vnam vel vnā formā. sed sunt vnum qz sunt in vno vel qz p dīcāt^{ur} de vno. nā substātia et accīō et etiā duo accīōtētia pnt p dīcārī de vno et eodē. talē aut^{em} vnitatē posset h³re ylias. i. hystoria troiana. v^l vna magna alia hystoria. posset. n. vna magna hystoria recitari vbi nihil dicere^t. nisi put referret^{ur} ad aliquē vnū boīez forte tota hystoria troiana scā fuit ppter Dectorē et ad pmedatōez eius. s³ partes diffōnis vere date p eēntialia rei nō sunt vnū qz sunt i vno. s³ qz dīcūt vnā naturā et vnā formā. vt declarari h³ i. 7° metha. ¶ Deinde cū dicit. (Vna qdē terminus) dat oriam inter diffōne dicentē qd et ppter qd. v. q^o (vna qdē terminus termini ē) .i. vna rō diffōnis ē (q

dicta est) p eēntialia rei q^o dnt vnū aliqd. vt si diffiniē^t eclipsis q^o est puatio luminis. ratio ergo huius diffōnis est vel ad rōne huius diffōnis p^oinet dicere qd rei (alia vero terminus). .i. alia diffō siue alia ratio ē. ratio (demōstrās ppter qd est) vt si diffiniē^t eclipsis q^o est iterpositio terre. eclipsis. n. nō est ipsa iterpositio formal^r s³ causal^r. nam iterpositio est causa et ppter qd eclipsis. ¶ Deinde cū dicit. (Quare pma) ostendit quō he diffōnes se hnt adiucē. et quō se hnt ad demōstrationē. Circa quod tria facit. qz pmo facit qd dictum est. 2° enumerat tria genera diffōnū et declarat quō oīa illa genera se hnt ad demōstrationē. 3° epilogat circa determinata. scda ibi (q^o aut^{em} ē i medio) tertia ibi (manifestū est igitur ex dictis) Circa p^oum tria facit. qz pmo ostendit quō diffō qd. se h³ ad diffōne ppter qd. 2° declarat vt p^o diffō ppter qd sit ipsa demōstratio. 3° declarat hoc de diffōne dicēte qd. scda ibi (differt. n.) tertia ibi (amplius et tonitruū) Dicit ergo (Quare pma) sup. diffō q^o est sup. p eēntialia rei. v^l q^o est p ea q^o sunt ipa res. (significat qd ē. demōstrat aut^{em} nō) q. d. q^o diffō dicēs. qd. nō pōt demōstrare vel nō pōt eē p^oncipiū demōstratōis. et subdit (q^o vero posterius est) .i. diffinitio dicēs. ppter qd de qua posterius fecimus mentionē (manifestū ē qm^o erit vt demōstratio eius qd qd est. positōe) .i. situ et ordine (differens a demōstratōe). q. d. q^o diffinitio dicēs ppter qd est vt demonstratio. .i. demōstratiue concludit diffinitionē dicentēz qd. ē ergo h³ diffinitio virtualiter tota demōstratio. differt aut^{em} a demōstratōe positōe. .i. situ et ordine. qz deficit ibi ordo et figura sillogistica. ¶ Dubitaret forte aliqs. vt p^o diffō dicēs qd possit demōstrare vel possit eē medium in demōstratione. Dicendū q^o licet banc eandē q^ostionem disputauerimus superius. volumus tñ bic ad declarationē superius dictōz aliqua dicere. P^opter quod sciendūz q^o eē quod demōstrat demōstratio est. vt ibi dicebatur. illud qd dicit veritatē ppositōis vel est ibi dicitur ad declarationē in subiecto. siue bitudo p dīcārī ad subm. h³ at bitudo aliquo mō depēdet et causat ex ipsa eēntia p dīcārī. qz vt dicitur in peryhermenias. q^o h³ esse vel q^o h³ bitudo quod idē est dicit quandā cōpositionē quā sine ppositis non est itelligere. diffinitio ergo dicēs qd et exprimen^s ipsā eēntiā passionis. vt puta si diffiniē^t eclipsis q^o est puatio luminis. h³ diffinitio dicēs aliqua eēntiā denotatur h³re aliqua cālitatē super h³ bitudine sicut et ipsa eēntia passionis itelligit^{ur} esse cā huius bitudinis. si ergo huius bitudinis q^oreremus cāz fm se videre^t posse fieri demōstratio p diffinitionē dicentē qd. s³ ipsius bitudinis fm se nō est q^orenda cā. nā h³ bitudo q^ondā respectū dīc. ipsius aut^{em} respectus et v^l relationis nō assignamus cām. nisi qz assignamus cāz absoluti. loquendo de his in qbus pprie iuenitur rō cāe. et iō hoc modo aliqs facit aliqd file qz facit ipsū albū in quo fundatur silitudo. ipsius ergo absoluti est q^orenda cā qua quesita habe bit^{ur} cā ipsius resp^octus. ipsius ergo passionis est querēda cā qua quesita hēbitur cā habitudinis fundare i passio ne. et qz essentiā passionis non est cā sui ipsius demōstratio nō o³ fieri p diffinitōez dicentē solū qd. et exprimentez solā essentiā passionis. s³ p diffinitōez dicentem. ppter qd et exprimentem cām. poterit ergo diffinitio dicēs qd cōiungi diffinitioni dicenti ppter qd. et hoc mō ingredi demōstrationem et h³re rōez medū rōne eius cui annectit^{ur} ipsa aut^{em} fm se sumpta non demōstrat. ¶ Vltius forte dubitaret aliqs. vt p^o sola diffō dicēs ppter qd sit tota demōstratio. Dicendū q^o h³ diffinitio fm se est demōstratōis pncipiū. virtual^r tñ est tota demōstratio. qz i causa

dicat cā q̄ cū hoc sit necesse est hoc esse. naz hoc videt esse
 eōe oibus causis si sint pprie z p se. q̄ si sunt necesse est
 eaz effectus esse. Dicendū q̄ alie cause fm se pducunt
 effectum ex intentione boni. s; multa pueniūt ex mā
 pter intentōem finis. optime. n. valz q̄ necesse est animal
 corrupti si sit cōpositū ex cōtrarijs. z est demonstratio
 per cām materialē. z tamen corruptio nō accidit ex itē
 tione boni nec ex itentōe finis. z qz talia q̄ sūt pter iten
 tionē finis potissime reducunt in necessitate materie.
 ideo p̄s volēs describere materiā descripsit eā ex pte
 necessitatis. d. q̄ cū hoc sit necesse est hoc esse. i. necesse
 est eē illud quod puenit ex necessitate materie. vel pos
 sumus dicere qd̄ illud qd̄ puenit ex necitate m̄ae mate
 rialr loquendo nō pōt impediri. nā omne corruptibile de
 necessitate corrupetur. Alia aut̄ possunt impediri siue sit
 in his q̄ agunt a natura siue a pposito. a nā qdes qz non
 oē gñabile gñabiī de necessitate. a pposito vero qz fu
 turus qz icedere nō icedet. qz ergo non p̄t impediri que
 accidunt ex necitate materie. iō p̄s sp̄aliter descripsit
 materiā ex pte necessitat. s. p̄ma tamē rō magis valet.
 ¶ Deide cū dicit (Una qdē) onidit quō debeat reserua
 ri forma sillogistica cū demonstramus p tales cās. d. q̄
 (Una qdem ppōe accepta nō est) su. demonstrare per ta
 les causas (duabus aut̄ ad minus) su. ppositiōibus ac
 ceptis cōtingit demonstrare. z subdit qualr ille due ppo
 sitiones se debeant habere adiucicē qz debent cōuenire
 in eodē medio. vnde ait q̄ (hoc aut̄). i. sillogizare vel de
 monstrare p duas ppositiōes (est). i. cōtingit (cum vnū
 mediū habent) su. ille due ppositiōes. z subdit. q̄ (hoc
 igit̄ medio vno accepto) su. in duabus ppositionibus
 (necesse est eē cōclusionē) su. ex pmissis. ¶ Deide cū di
 cit (Manifestū aut̄ est) docet demonstrare fm oia gñā
 causaz. cū ergo enumerata sint quatuor causaz gñā. iō
 quatuor facit. qz p̄mo docet per cās m̄alē. z. p forma
 lē. 3. per efficientē. 4. per finalē. scda ibi (huic aut̄) ter
 tia ibi (hoc aut̄ ppter qd̄) quarta ibi (quozūcumq; cā ē)
 Circa p̄mū duo facit qz p̄mo ait q̄ puenit dem̄fare
 per cās materialē. z h̄ dem̄fationē describit in termi
 nis ibi (sit igit̄ recta) Dicit ergo (Manifestū at̄ ē. z sic)
 su. q̄ cōtingit dem̄fare p cās materialē (ppter qd̄ recta
 ē) su. angulatio vel rectus est angulus (i medio circulo)
 hoc. n. cōtingit demonstrare per cām m̄alē (quo). i. qua
 causa m̄ali (ex̄ite recta est) su. āgulatio i medio circulo
 est. n. cā materialis per quam probatur angulum i me
 dio circulo rectuz esse qz angulus ille est medietas duo
 rū rectorū. existente. n. hoc. i. hac cā m̄ali q̄ ille angulus
 sit medietas duozū rectorū. consequens est q̄ h̄ āglus
 sit rectus. ¶ Dubitaret forte aliquis quō probare angu
 lū eē rectū p̄ h̄ q̄ est medietas duozū rectorū sit pbare
 h̄ p cām m̄alē. Dicendū q̄ vt pōt patere ex. 7. metha. q̄
 dā sūt pres diffinitiuē. z iste sūt formales. qdā aut̄ sunt
 pres q̄titatiue. z iste sūt m̄ales. vt semicirculus ē pars
 q̄titatiua circuli. ppter qd̄ est p̄ m̄alis eius. nec ingre
 dit̄ diffōnē circuli. imo magis ecōuerso. circulus. n. ingre
 dit̄ diffōnē semicirculi. z qz sic se h̄nt partes q̄titatiue
 cludit p̄s i eodē. 7. q̄ oēs partes sūt tanq; mā in q̄s
 diuidit̄ tota. qd̄ itelligendū est de diuisione q̄titatiua.
 cū ergo pbare angulū eē rectū p̄ h̄ q̄ ē medietas duozū
 rectorū sit pbare p partē q̄titatiuā. cū talis pars se te
 neat ex pte materie dicit̄ eē h̄. pbatio p cām m̄alē.
 ¶ Ulterius forte dubitaret aliq; qz videt q̄ nō cōpe
 rat mathematico dem̄fare p cām m̄alē cū ipse abstra
 bat a mā. cū ergo hec dem̄fatio sit mathematica nō vi
 det̄ eē p cām m̄alē. Dicendū q̄ licet mathematicus ab

strabat a mā sensibili nō tñ abstrahit a mā itelligibili.
 siue a mā imagiabili. vñ nō abstrahit a p̄tinuo. cū ergo
 p̄tinuū sit diuisibile i partes q̄titatiuas. z partes q̄tita
 tiue sint partes m̄ales arguet hoc mō p cās m̄alē. qz sit
 argutio p partes q̄titatiuas nō repugnat mathemati
 co cuius est cōsiderare de q̄titate p̄tinua. z de eius par
 tibus. ¶ Deide cū dicit. (Sit igit̄ recta) qd̄ dixerat ex
 ponit i terminis. d. (Sit igit̄ recta i quo. a.). i. maior
 extremitas (medietas duozū rectorū i quo. b.). i. medius
 terminus (q̄ est i medio circulo) su. angulatio (i quo. c.)
 . i. sit minor extremitas (a. igit̄). i. rectū p̄ qd̄ itelligit̄
 hec passio (rectū eē in. c.). i. cē in angulatione (q̄ i medio
 circulo cā est. b.). i. cā est qz est media pars duozū rectorū.
 z subdit. q̄ (hoc. n.). i. b. vel h̄. n. i. medietas duozū re
 ctorū (equale ē ipsi. a.). i. ipsi recto. medietas. n. duozū
 rectorū valet vnū angulū rectū. hec ē ergo maior. oē. b.
 est. a. vel ipsi. b. equale est. a. i. medietas duozū rectorū
 est equale ipsi recto. z subdit (q̄ vero est. c. ipsi). i. ipsi an
 gulatōi q̄ est i semicirculo sup. iest. (b.). i. ipsa medietas
 duozū rectorū. z subdit (duozū. n. rectorū mediū est) sup.
 angulatio q̄ est i semicirculo. hec. n. ē minor. oē. c. est. b.
 vel oē. c. est equale ipsi. b. i. ois angulatio q̄ est i semicir
 culo ē eqlis medietati duozū rectorū. z subdit. q̄ (h̄ igit̄
 ex̄ite medio duozū rectorū). i. si angulatio i semicirculo
 ē medietas duozū rectorū (a.). i. rectū (est. in. c.). i. est in
 h̄ angulatōe. hec ē cōlo. z subdit. q̄ (hoc aut̄ erat rectā
 eē) su. angulatōes q̄ est (i semicirculo). v3. q̄ sit medie
 tas duozū. ¶ Dubitaret forte aliq; quō angulus q̄ est i
 semicirculo sit rectus qz ē medietas duozū rectorū. Di
 cendū q̄ aliq; sic hoc onidit. describūt. n. semicirculus. a.
 b. c. z a medio semicirculi p̄trahūt lineas. a. b. z a. c. z p̄
 bāt q̄ angulus i semicirculo scūs sit rectus. ad cuius p̄
 bationē p̄trahūt lineam. a. d. p̄p̄diculariter. ppter qd̄
 facti sūt duo triāguli p̄tiales. a. b. d. z a. c. d. cū ḡ linea. a.
 d. cadat dyametrāl̄ sup dyametrū semicirculi. v3. sup
 c. b. segtur q̄ ex vtracq; pte faciat angulū rectū. i triāgu
 lo ḡ p̄tiali. v3. i triāgulo. a. d. b. angulus. d. est rectus. ḡ
 reliq; anguli duo. nō valēt nisi vnū rectū. z sūt eqls. qz
 linea. a. d. eqlis ē lineē. d. b. cum qlibet ducta sit a cētro
 ad circūferētiā. supponitur. n. q̄. d. sit cētrū semicirculi
 s̄l̄r at̄ i alio triāgulo p̄tiali. v3. i triāgulo. a. c. d. angulus
 d. ē rectus. reliq; ḡ duo anguli nō valēt nisi vnū rectū. z
 qz sūt eqls segtur q̄ qlibet valeat meditate vnus re
 cti. q̄tuor anguli. v3. angulus. c. z angulus. b. z duo p̄tia
 les anguli ḡ sūt. a. d. a. sic se h̄nt q̄ qlibet valet medietate
 vnus recti. si ḡ duo p̄tiales anguli ḡ sūt. a. d. a. qlibet
 valet medietatez vnus recti. ergo totus angulus. a. est
 eqlis vni recto. s; totus angulus. a. est angulus semicir
 culi. ḡ āglus semicirculi ē rectus. s; h̄. pbatio duplr̄ de
 ficat. p̄mo qd̄ qz nō arguit q̄ angulus semicirculi sit re
 ctus. nisi fiat recte i medio semicirculi. nō ḡ h̄. h̄ qlibz
 angulus scūs i semicirculo ē rectus. qd̄ inuit p̄s. z vez
 ē. s; solū āglus factus in medio semicirculi ē rectus. z
 deficit hec pbatio. qz nō arguit anguluz semicirculi eē
 rectū. qz sit medietas duozū rectorū s; qz ē due medietate
 vnus recti. P̄p̄ter h̄ formemus aliū semicirculū
 h̄z eadē l̄ras. Sit ḡ semicirculus. a. b. c. z sit. a. i. q̄cumq;
 p̄ctio semicirculi. z sit dyameter semicirculi. c. b. z cētrū.
 d. p̄tracti ḡ lineis a. c. z a. b. dicamus q̄ āglus a. i. semi
 circulo ē rectus i q̄cūq; pte semicirculi cadat. p̄trahat̄
 tur ergo linea a. d. facti erūt duo triāguli p̄tiales. a. d. b.
 z a. d. c. ita q̄ duo anguli sūt ad l̄ras. d. siue sint eqls si
 ne nō sint eqls. tñ ql̄rcūq; sit illi duo āglī valent duos
 rectos. nā ois linea sup aliā cadēs facit angulos rectos

Posteriozum

vel equeles duobus rectis. dicemus q̄ q̄ i triāglo ptiali
a. d. b. angulus. d. extrinsecus valet angulū. a. z angulū.
b. z q̄ i triāgulo. a. b. d. angulus. a. z angulus. b. sunt equeles
q̄ latera sūt cōtia. q̄ sūt linee ptracte a cetro. d. ad
circūferentiā. s̄ si āgulus. d. extrinsecus valet āgulos. a.
z. b. sibi oppositos cūz angulū. a. z. b. sint equeles angulus
p̄dictus. d. e duplus ad angulū ptialē. a. q̄ quod valet
duo cōtia est duplū ad alterū cōtius. s̄ i alio triāgulo
ptiali vt i triāgulo a. c. d. angulus extrinsecus. d. valebit
duos angulos reliquos. v̄z. angulū. c. z angulū ptialē. a.
z q̄ p̄dicti etiā angulū sūt equeles p̄ns ē q̄ angulus. d. ex
trinsecus ad triangulū. a. c. d. sit duplus ad angulū ptia
lē. a. p̄dicti q̄ duo angulū g sunt ad punctū. d. sūt dupli
ad duos ptiales angulos g sunt ad. a. z p̄ns duo angu
lū g sunt ad. d. crūt dupli ad angulū totales. a. s̄ duo an
gulū g sunt ad. b. valent duos rectos. ergo totalis angu
lus. a. g ē angulus semicirculi valebit vnū rectū g ē me
dictas duozū rectorū. ¶ Deide cū dicit (Huic aut) on
dit quō cōtigat demfate p cām formale. d. (Huic aut)
. i. angulo g est in semicirculo (idez est qd qd erat esse) p
cāz formale. i. codē mō pōt p̄bari quod quid erat eē. i.
p cām formale. siue p diffōnē formale (cū significaret
hoc). i. esse rectus (rōne). i. diffinitione siue p rōem. i. p
diffōnem. q. d. q̄ si accipiamus diffōem significatē hoc
. i. significatē rectū. z p talē diffōnē pbemus angulū in
semicirculo eē rectū. tunc talis p̄batio crit per causas
formale z p qd qd erat eē. vñ subdit. q̄ (At vō ipsius qd
qd erat eē cā mōstrata est media). q. d. q̄ si fiat demf
tio p talē diffōnē significatē rectum cā m̄rara. i. q̄ est
manifesta esse media est quod qd erat esse ipsius. i. est
cā formale ipsius recti. g cā formale z qd qd erat esse
est idē faciēs vel pōt eē idē faciēs huic. i. angulo i semi
circulo qd facit ei cā m̄lis. poterit. n. p cāz formale. p̄
bari q̄ sit rectus h̄ angulus sicut p̄batū ē p cāz m̄lē.
¶ Dubitaret forte aliqs quō causa formale siue qd qd
erat eē pōt facere idē huic angulo q est i semicirculo qd
facit ei cā m̄lis. quō g pōt eū p̄bare eē rectū hec cā si
cut illa. Dicēdum s̄m quosdā q̄ hoc. i. medietas duozū
rectozū pōt accipi vt diffō ipsius recti. z si accipiatur vt
diffō tūc vt dñt erit p̄batio p cām formale z p qd quid
erat eē. s̄ hoc stare nō pōt. nā si h̄ medietas ē pars q̄ti
tativa non p̄tinet ad diffōnē formale nec ad qd qd erat
eē. nec ōz sic diffiniri rectū q̄ sit medietas duozū recto
rū. s̄ diffō recti ē q̄ angulus s̄structus ex linea sup li
neā dyametrāl̄ d̄cidēte. Propter qd dicemus q̄ angu
lū i semicirculo esse rectū pōt p̄bari duplici via. p̄mo p
hoc q̄ est medietas duozū rectorū. z talis p̄batio ē per
cām m̄lē. z pōt p̄bari p qd qd erat eē. z p diffōnem si
gnificatē hoc. i. significatē rectū vt p lineā dyametrāl̄
d̄cidentē. p̄ma aut via patefcā est. patefaciemus sc̄bz.
manent g eedē figure. z eedē l̄re. quo posito dicemus q̄
linea. a. d. sup dyametrū. b. c. pōt cadere recte z non re
cte. q̄ si p̄ctus. a. sit i medio semicirculi cadet h̄ linea
dyametrāl̄. z recte. si aut sit i alio loco cadet obliq̄. sed
linea. c. a. sup lineā. a. b. semp cadet dyametrāl̄ i quocū
q̄ p̄cto semicirculi cadat. qd sic p̄z. p̄trabat lineā. a. v̄f
q̄ ad. c. imaginabimur ḡ ibi tres triangulos duos ptia
les. v̄z. triāgulū. a. d. b. z triāgulū. a. d. c. z vnū triangulū
totalē. v̄z. triāgulū. a. b. c. i triāgulo aut ptiali. a. d. b. an
gulus ptialis. a. c. ē equeles angulo. b. q̄ latera sunt equeles
cū sint ducta a cetro. d. ad circūferentiā. s̄ i alio trian
gulo partiali. f. a. d. c. angulus. c. est equeles reliquo angu
lo partiali. a. q̄ ctiā latera sunt equalia. ḡ angulus tota
lis. a. est equeles duobus angulis. f. angulo. c. z angulo. b.

tūc imaginabimur triāgulū totalē. v̄z. triangulū. a. c. b.
vbi angulus ḡ fit ex ptractōe lineē. a. c. valet duos tri
secos sibi oppositos. valet ḡ angulus. c. z angulū. b. igi
cū angulus totalis. f. a. sit equalis angulo. c. z angulo. b.
z angulus extrinsecus ex ptractōe lineē. a. c. sit equalis
eisdē p̄ns est q̄ illi duo angulū sunt equeles. subtraham̄s
ergo p̄ imaginationē lineā. a. d. dicemus q̄ lineā. a. c. ca
dit dyametrāl̄ sup lineā. c. a. b. q̄ facit ex oī partes an
gulos equeles. angulus ḡ. a. totalis p̄bat eē rectus dupl̄
z q̄ ē medietas duozū rectorū z hec demfatio ē p cām
m̄lē quā accipiebat demfatio p̄ma. z etiā p̄bat p hoc
q̄ lineā. a. c. icidit dyametrāl̄ sup lineā. c. a. b. z hec de
m̄fatio ē p cāz formale. z p qd qd erat eē. z p diffōnē re
cti. nā hec est diffō recti. z ppter hoc est angulus rectus
q̄ p̄tinuit p lineā sup lineā dyametrāl̄ cōcidentē.
ergo huic. i. angulo qui est in semicirculo idem est idē
facit quod qd erat esse z causa formale quod faciebat
ei cā m̄lis. q̄ sicut p̄batū est per causā m̄lē ipsū eē re
ctū. ita pōt p̄bari p cāz formale. ¶ Deide cū dicit (Hoc
aut ppter qd) docet demōstrare p cām efficiētē. Circa
qd duo facit. q̄ p̄mo ait q̄ cōtingit demōstrare p cāz ef
ficientē. z h̄ demōstratiōez exponit i terminis ibi (sit
bellū in quo. a.) Dicit ergo (hoc aut). i. hec demōstratio
su. est p causā efficiētē. v̄z. (ppter qd bellū medozū s̄z
est athenis). i. apud athenas et (que cā est) su. (medos
p̄liari in atheniēses). i. extra atheniēses (quū amiserūt
i sardos. p̄ hoc enī motū est p̄mū p̄liū). i. hoc fuit p̄mū
motiū p̄rely. erant. n. sardi amici medozū vel crāt sub
rēge medozū. z q̄ atheniēses cōmiserunt z fore fecer
rūt i sardos. i. sardos. i. sardos. i. sardos. i. sardos. i. sardos.
medos ad p̄liādū z atheniēses. p̄bare ḡ medos bellaf
se z atheniēses q̄ atheniēses forte fecerūt z sardos est
p̄bare p cāz efficiētē z p id qd ipulit medos ad bellādū
¶ Deide cū dicit (Sit bellū in quo) exponit h̄ demon
stratiōez in terminis. d. (Sit bellū in quo. a.) i. maior ex
tremitas (prius cōmittentes. b.) i. medius terminus.
(atheniēses. c.) i. minor extremitas. z subdit. q̄ (ē igi
b.) i. prius cōmittere (in. c.) i. in atheniēsisibus. vñ sub
dit. q̄ (pus. n. cōmittere est) i. cōpetit atheniēsisibus. a.
aut. i. debellare est (in. b.) i. in pus cōmittentes z inui
stos (debellant. n. p̄mo iniustos). i. pus forte faciētes. z
ad expositiōez dicti. subdit. q̄ (est itaq̄ in. b. a. debellari
pus icipiētes) expositio est. n. dicti. nā p. a. itelligitur de
bellari. p. b. pus icipiētes. z subdit. q̄ (b. āt). i. pus forte
facere vel pus iniustificare (in atheniēsisibus). i. est in
atheniēsisibus vel cōpetit atheniēsisibus (pus. n. icpe
rūt) su. atheniēses (mediū itaq̄) su. ad sic demōstratiō
Dē. b. est. a. i. oēs prius fore faciētes z prius iniustificātes
in aliquos sunt debellādi ab illis. c. est. b. i. atheniēses
fore fecerūt i medos. q̄ fore fecerūt i sardos ergo. c. est
a. i. atheniēses sunt debellādi a medis. ¶ Deide cū di
cit (Quozūcūq̄ enī) docet demōstrare per cāz finale.
Circa qd duo facit. q̄ p̄mo facit quod dictū est. z r̄mo
uet quandā cauillatiōem circa p̄tracta. ibi (oz autem
cōmutare) Circa p̄mū tria facit q̄ p̄mo docet demōstrare
per causā finale. z illā demōstratiōez ponit i termis.
3. illos terminos ordinat in mō z figura. secūda ibi (sit
ambulare) tertia ibi (videf. n. hoc) Dicit ergo q̄ (quo
runcūq̄. n. cā ē ppter aliqd). i. ppter fines. su. cōtingit
demfate hoc mō (vt ppter qd ambulat). i. post cenam
(vt sanus fiat) illud vero ppter illud quod saluet. i. s̄
est defectiva. sic. n. b̄z alia trāslatio. ppter qd ambulat
vt sanus fiat (ppter qd domus est vt saluent yasa) s̄m

hoc ergo exponemus lras nras q (illud vero) .i. domus sup. est (ppter illud q saluet) vasa z ea que sunt in ipsa. Est. n. talis demfatio p cam finalem z assignare tale ppter qd z talem cas est assignare cas finalez. vñ subdit. q (nihil differt) su. qre (ppter qd aut post cenā oz deambulare. z cuius gra) su. oz hoc facere. q. d. q qre tale pp qd est qre cas finale. ¶ Deide cū dicit (Sit ambulare) exponit hō demfationem i terminis. d. (sit ambulare post cenā in quo. c.) .i. mior extremitas (nō eminere cibos i quo. b.) .i. medius terminus (sanari i quo. a.) .i. maior extremitas. z subdit (sit igit i eo q post cenā est ambulare facere nō supeminere cibos iuxta os vētris) .i. iuxta os stomaci. q. d. q ei q est abmbulare post cenā sit. i. isit ei bec pprietas q faciat cibos descendere circa fundū stomaci. z q non sinat cibos eminere vel supeminere circa os stomaci (z hoc) su. vñ. nō eminere cibos (sit eē sanū) .i. cōpetat ei bec pprietas q faciat esse sanū. cibi. n. descendentes circa fundū stomaci faciunt boiez magis sanū qz melius digerūtur cibi i fundo stomaci qz in ozificio. ¶ Deide cū dicit (Uidetur. n.) ordinar hō terminos i mō z figura. d. q (ipst ambulare qd ē c.) .i. q intelligitur p. c. (videt. n. iesse) hoc. f. (b. qd ē nō eminere cibos) bec est minor. vñ. q ambulās post cenā nō hz cibos eminentes circa os stomaci. qz motus ille facit cibos descendere circa fūdū. z subdit. q (In h aut) .i. in. b. vt non hēntes cibos eminentes. a. (qd est sanati uū) su. ppetit. bec ē maior. vñ. q nō hē cibos eminentes est eē sanū. z subdit (q igit cā est q i. c. sit. a. ppter qd est sit. b.) .i. causa huius z ppter qd sit ipz. b. (nō eminere) .i. cibos (bec. n. ē sicut rō illius) nā. b. nō eminere cibos est sicut rō z cā illius. f. qd est esse sanū. z subdit. q. a. n. eē sanū (sic mfabit) .i. sic notificabit su. q isit ambulati post cenā (ppter id) .i. nō eminere cibos (ies. c.) .i. iest ambulanti. z subdit (qm hoc sanari est) .i. esse sic oispositū z nō hē cibos eminentes hoc ē sanari. z hoc est esse sanū. iest ergo. a. sanari. c. i. ambulanti. p. b. i. per nō eminere cibos. Formabit ergo sic fillus. ois non hns cibos eminentes est sanus. ābulans post cenā nō hz cibos eminentes. ergo zc. ¶ Deide cū dicit. (Oportet aut cōmutare) remouet quādā cauillatōem circa ptracta. ¶ Possit .n. qs dicere nō hñ ordinatā eē demfationē vel rōez fillogisticā. nā cū hic debeat fieri demfatio p cās finalem deberet finis accipi. ipse aut accipit finē tanqz maiorēz extremitatem volēs q sanari eēt i quo. a. i. maior extremitas. cū tñ sanari respectu alioz q dicta sunt sit finale bonus. nā pp sanitatē hō appetit alia. vñ. nō eminere cibos z ambulare post cenā. ergo nō deberet eē sanari in quo. a. i. maior extremitas. f. deberet eē in quo. b. i. medius terminus. Ad qd rñdet q oz hic variare rōes z terminos. qz nō codē mō se hz i causis finalibus z i efficiētibus. id ait q (oz aut cōmutare rōnes) .i. terminoz vel terminos. z (sic magis apparebit vnaqueqz cā) vel vt hz alia trāslatio (z sic magis apparebunt singula) z subdit cās qre. d. q (gnatio aut est ecōtrario. hic. n.) .i. i causis finalibus (z i causis fm motū) .i. i efficiētibus (ibi. n.) .i. i causis efficiētibus (mediū oz pmi fieri) .i. id qd accipitur p medio hz rōez pmi z pozia (hic aut) .i. i causis finalibus ipz (c. vltimū) f. in itēde su. est pns i esse (vltimū aut) su. iesse ē ipm (ppter qd) .i. ipse finis. ¶ Notandū aut q pmo appbēdit finis. z q vltimo habetur vel vltimo hz eē z postea appbēdūtur ea q sūt ad finē que pmo sunt. z ē ibi ozdo etiā iter ea q sūt ad finē. qz fm q aliqd ē pns in itēde sic est posterius i esse vt pns appbēdit hō vult sanari postea cogitat quō possit sanitatē pfe-

qui z videbit q si cibi nō eminent circa os stomaci q fieret sanus. vltimo aut cogitat quō possit facere qz cū bi nō emineat z videt q si ambulabit post cenā q motus faciet descendere cibos. ergo pmo appbēdit velle sanari. z nō eminere cibos. vltimo appbēdit ambulationē. c. ergo vltimū. i. ambulare qd ē vltimo appbēditū est su. pmi iesse z ppter qd. i. finis ē vltimū. i. est qd vltimū iesse. nā pmo ambulat hō. postea ex hoc psequitur q non emineat cibi. vltimo at psequitur q fiat sanus. si q variēt rōes terioz. sive cōmutent termini magis appbēdit singula z magis appbēdit i talibus q sit cā z qd sit cātū. nā si nō emineat cibos accipit tanqz mediū z tanqz id qd efficit sanitatē. apparebit q cā est finalis de non eminere cibos. z nō eminere cibos est cā efficiens sanitatis. ¶ Notandū etiā q i via gnatiois z factōis oino est ecōtrario i efficiētibus z in finalibus. qz qsto pluriū est cā efficiens oz cām illā pns esse z pns gnari z pns fieri. i finalibus aut ecōtrario. qsto plū ē finis tāto posterius hēbit. z posterius erit z posterius gnabit. qz q est sic diuersitas inter cās finales z efficiētes oz cōmutare terminos vt ista diuersitas magis appareat z vt bec oia magis patefiant. ¶ Dubitaret forte aliqu. vt ex cā finali possumus demfate accipiendo causā finale p medio. Dicendū q cū cā finalis sit cā anteq sit in rei veritate vel ateq sit f. z seipsā. qz sufficit ad hoc q sit cā q sit in apprehensione tm. nā ex eo q agens apprehendit finē ex hoc mouet z agit. finis ergo nō mouet fm rei veritatē. qz nec fm rei veritatē oz ipsū eē qm mouet agētē. f. mouet methasorice. vt dicitur i de gnatione. ex fine ergo nō poterimus arguere simplr cū nō oporteat ipsū eē simplr qm dē mouere vt finis. f. poterimus arguere ex suppositione. vñ. si debeat eē finis oz hoc z hoc esse vt si debeat hō saluari a pluuia z a caumatibus oz domū eē p quā saluet et oz domū illā sic z sic eē dispositā. vt boies saluare possit. ex cā ergo que nō est nō possumus arguere nisi supponendo eā eē finis ergo iponit necessitatē his q sunt ad finē. z possumus ex fine de neccitate arguere ex suppositione. tamen supponendo finē esse vel debere esse. f. efficiens pexistit suo effectui. vnde si sit tale efficiens q de neccitate iferat efficiē eē. poterimus ex efficiente arguere neccitatē effectus. nec oportebit hō demfationē eē ex suppositione. qz nō oportet supponere eē quod ē vt magis ergo appareant singula z vt magis appareat vnaqueqz demoftratio quō sit necessaria z quō vnaqz qz cā iferat ex neccitate oz terminos cōmutare z accipere efficiētē tanqz mediū. per quod mediū cōcludit z finem tanqz aliquid de alio conclusum.

c. Contingit aut idē z vnum.

¶ Postqz phs ostēdit quō contingit demfate p quodlibet genus cause qz fm aliū z aliū modū cāndi vel qz fm aliud z aliud genus cātoz. oz alr z alr demofstrare. ideo vt cōplete det artem demfandi. i parte ista determinat de varis modis cāndi vel de varis generibus cātoz. varietas modoz cāndi vt varietas cātoz ex hoc accipit qz causata non eodem mō referuntur in suas causas. possumus aut qstū ad presens spectat dare triplicem differentia. put causata diuersimode referuntur in suas cās. est aut vna differentia f. pluralitate z paucitate. qz aliqua sunt apta nata demfari p cās multas. aliqua nō. scda dña est penes simultatem z nō simultatem. vel penes pnuatōez vel discōtinuatōez. nā aliqua sunt simul z pnuantur cum suis causis. aliqua nō sunt simul cuz suis causis. sed discōtinuātur ab

Posteriorum

ipſis. tertia differentia eſt penes eſſe ſemp̄ & frequēter. nā alique cauſe ſemp̄ iſerunt effectus ſuos. ita q̄ ipſe eſt eſſe cām & non eſſe effectū. alique aut̄ non ſemp̄. ſed frequēter. Tria ergo facit primo agit de diuerſitate cauſatorū; vel de diuerſitate modoꝝ cauſandi put̄ aliqua cāta differunt ab alijs. q̄ ſunt apta nata referri in plēs cauſas. 2° agit de h̄s diuerſitate put̄ aliqua cāta oriū ab alijs q̄ ſunt ſil̄ cum ſuis cauſis. illa vero nō ſil̄ 3° agit de h̄s diuerſitate put̄ aliqua cāta ſp̄ inferuntur a ſuis cauſis. aliqua aut̄ nō ſemp̄. ſed frequēter. ſecunda ibi (eadē cā eſt) tertia ibi (ſunt at̄ quedā que ſunt ylr̄ & ſemp̄) Circa p̄mū duo facit. q̄ p̄mo oñdit quō idē h̄s dem̄ari p̄ plēs cās. z. oñdit quō p̄tigit dem̄are non p̄ plēs cās. ibi (ſi ī his q̄ ſūt) Circa p̄mū duo facit. q̄ p̄mo facit qd̄ dem̄ eſt. z. oñdit quō hoc veritatē h̄s ī his que ſūt a nā. ſcda ibi (plurima aut̄) Circa p̄mū duo facit. ſm̄ q̄ duo exēpla adducit ad p̄poſitus. ibi (ſicut ſi tonat.) Dicit ergo q̄ p̄tigit aut̄ vnū & idē h̄re). ſ. plēs cās (& qd̄ eſt & p̄pter qd̄ & ex neccitate) videt̄ ergo q̄ trāſlatio nra enumeret tres cās. & videt̄ textus ſonare q̄ vnū & idē h̄at plēs cās p̄ quas pōt̄ dem̄ari q̄ h̄s & qd̄ eſt. i. cām formalē. & p̄pter qd̄ eſt. i. finalē. & ex neccitate. i. mālem. alia tñ trāſlatio videt̄ ſonare de duabus tñ cauſis. vñ ibi d̄ q̄ p̄tigit idē & ḡra alicuius eē & ex neccitate. q. dice ret q̄ vnū & idē h̄s duas cās p̄ quas pōt̄ dem̄are q̄ h̄s ḡra alicuius. i. finalē. & ex neccitate. i. mālez. & ſubdit. p̄nēs exēplū. d. (vt lumē p̄ pellē lāterne. & nāq̄ ex neccitate diſgrediū) ſup. lumē (qd̄ eſt p̄tibilius ī parua p̄ maiores poros) loq̄tur. n. ſm̄ op̄iniones quozūdā dicentiū q̄ lumē eſt qd̄ defluxus paruoꝝ corpoꝝ a corpore luminoſo. iſti aut̄ ſic op̄inātes reddebāt hāc cāz quare lumē trāſit p̄ pellē dicētes q̄ lumē eſt partibilius ī minores partes et pellis h̄s ampliores poros vel ampliora foramina q̄ ſint ptes ille corporee defluentes a corpore luminoſo. & magnū foramē nō pōt̄ reſiſtere paruo corpoꝝri quin egrediat̄ p̄ ip̄m. ideo dicebāt q̄ lumē qd̄ eſt partibilius ī parua de neccitate diſgredit̄ vel egredit̄ p̄ poros pellis q̄ ſūt maiores de qua pelle recta ſiue circūdata eſt lāterna ſiue lucerna. & ſubdit (ſi ignis qd̄ ſit ī diſgrediēdo). i. ſi iſto mō ſit ignis. i. lumē vt h̄s alia trāſlatio ī diſgrediēdo vel ī egrediēdo. vt q̄ ſit lumē egreſſus quozūdā paruoꝝ corpoꝝ a corpore luminoſo. & ſubdit (& p̄pter aliquid) quaſi dicat q̄ ipſius illuminationis non ſolum poſſumus assignare cauſas materialem vt quod ideo fiat illuminationis p̄ pellē lucerne. q̄ ſunt minora corpoꝝra in q̄ diuidit̄ lumē q̄ poꝝi pellis. ſz etiā cōtigit cām huius assignare. p̄pter aliqd̄ vt iō ponitur lumen in lucerna (vt non offendamus) ſup̄le ad lapidē pedē noſtrū. iō. n. ponitur lumē ī lucerna vt videntes diſpoſitōem domus non ipingamus caput vel pedem vel aliqd̄ aliud mēbrū ad aliqd̄ vnde poſſimus offendī. & ſubdit (itaq̄ ſi eē cōtingit. & fieri cōtingit). q. d. q̄ in talibus ſicut poſſumus arguere quātū ad eē ſi p̄tingit hoc eē. vt ſi cōtingit eē cāz cōtingit eē effēz. ita poſſumus etiā arguere quātū ad fieri vt ſi cōtingit fieri cām cōtigit fieri effectū. ¶ Notandū aut̄ q̄ ſi volumus dicere q̄ illuminationis per pellē lucerne ſint tres cauſe. vz. mālis. formalis. & finalis. tunc exponemus ſic litteram q̄ lumen p̄ pellē lucerne de neccitate egreditur p̄ maiores poros. q̄ lumen eſt p̄tibilius in minora quantū ad cāz materialem. nā materia eſt illa cui iponitur neccitas. & q̄ ſubdit. ſi qd̄ eſt ignis. i. lumen ſit in diſgrediēdo vel in egrediēdo. assignat cāz illuminationis ex parte forme ſiue ex pte ipſius quod qd̄ eſt. cōtinuabitur ergo

ſic ſc̄a q̄ illuminationis non ſolū assignanda ē cā ex neccitate. i. mālis ſi ſit lumen in egrediēdo vel ī diſgrediēdo. i. ſi ſe diſfundēdo & multiplicādo ſe per totum. ſi hoc eſt assignabitur ſu. cā ex pte forme. & ſi eſt illuminationis p̄ aliqd̄ vt. ſ. nō offendamus assignabit̄ ſup. huius cuiſdem ex pte finis. ſi vero non tāgunt̄ in littera niſi due cāe vt videt̄ ſonare alia trāſlatio. tunc hoc qd̄ d̄ ſi ignis. i. ſi lumē ſit ī diſgrediēdo ſi erit assignatio noue cauſe. ſz erit ex poſitio p̄s dicti vt in expoſitione textus dicebatur. ¶ Dubitaret forte aliq̄s. vtrū assignare cāz illuminationis domus p̄ diuifionē luminis trāſeūtis p̄ poros pellis ſit assignare cām mālem. Dicēdū q̄ diuifio cōpetit rei p̄ māz. vñ & partes q̄titatiue ī quas ſit diuifio ad māz p̄tinēt. & partes māles d̄nr. vt p̄z ex. 7° metha. ſi ergo vera eēt poſitio dicentiū q̄ lumen eēt defluxus quozūdā vapoꝝ vel quozūdā paruoꝝ corpoꝝ a corpore luminoſo & q̄ illa corpoꝝra eēt ita parua q̄ eēt multo minora q̄ ſint poꝝi pellis. tūc illuminationis domus p̄ pellē p̄tigit̄ ret ex quadam neccitate materie. vt q̄ lumē h̄s eē ī tali mā & ī tali corpore. qd̄ eſt diuifibile ī partes tā paruas. ideo nō pōt̄ retineri a pelle lucerne. ſz neccē eſt lumē egredi p̄ h̄s pellē cū partes luminis ſint multo minores q̄ poꝝi pellis. ſi ergo vera eēt hec poſitio eēt hec dem̄atio p̄ cāz mālem. eſt tñ hec poſitio falſa. q̄ vt p̄batur ī z^o de aia lumen nec eſt corpus nec defluxus corporeis. ita q̄ partes aliq̄e corporee defluant a corpore luminoſo p̄ quas fiat illuminationis. nā cū lumen ſe diſfundat vlr̄ p̄ totū dyaphanū ſi lumen eēt h̄s corpus vlr̄ oporteret totū aerē illuminatū cedere. qd̄ nullus ſane metis dicet̄. vel oporteret duo corpoꝝra eē ī eodē loco. qd̄ eſt iconueniens. ¶ Alterius forte dubitaret aliq̄s. vtrū arguere illuminationem domus p̄ pellē lucerne p̄ diſgreſſionem ſiue p̄ diſſuſiōez luminis ſit arguere p̄ cāz formalē. Dicēdū q̄ vt pateat v̄itas q̄ ſit. vidēdū eſt quō multiplicat ſe ignis p̄ pellē p̄ qd̄ ſciendū q̄ ignis ſiue lumen igneū ſe multiplicat per pellem dupl̄. p̄mo p̄pter poros pellis. nā vbi ſiūt pili ī pelle & emulſis pilis remanēt ibi poꝝi. & foramina p̄ q̄ ſe multiplicat lumen ſi q̄ lumē ſit corpus. & q̄ idigeat talibus foraminibus p̄ q̄ exeat. ſz q̄ p̄ poros ſiue igrediū aer p̄ que aerē lum̄ facit̄ ſe multiplicat. ¶ Rurſus lumē ſe multiplicat p̄ pellē. etiā vbi non ſunt poꝝi. nā pellis aliqd̄ p̄ticipat de dyaphanitate. hoc eſt aut̄ de rōne luminis q̄ ſe multiplicat per dyaphanum vñ multiplicat ſe per vitrū & criftallū. dato q̄ nulli poꝝi ibi ſint. verū tñ nō ita facilliter ſe multiplicat lumen p̄ partes pellis non poroſas ſicut p̄ ptes poroſas. q̄ ſi pellis aliqd̄ p̄ticipat de dyaphanitate. nō tñ eſt ita dyaphana ſicut aer. iō p̄ ptes poroſas p̄ q̄s igrediū aer eſt facillior multiplicatio luminis. lumē ergo egrediū vel diſgrediū & ſe diſfundit per totā pellē. assignare at̄ huius cāz illuminationis p̄ pellē eſt assignare cām formalē. q̄ ſic res didit̄ p̄ māz ita ſe multiplicat & generat ſiilitudinē ſuā ī alio p̄ formā. ex neccitate ḡ materie: egrediū lumen p̄ poros. ſi lumen ſit defluxus paruoꝝ corpoꝝ. & ſi ignis. i. ſi lumen igneū ſit ī diſgrediēdo. i. ſi ſe multiplicādo p̄ totū ſu. ſic assignare cām illuminationis eſt assignare eāz ex pte forme. ¶ Alterius p̄pter ea q̄ dicta ſunt ſup̄ius cum dem̄ ſit hic idem poſſe dem̄ari per plures cauſas q̄ramus hic de diſſonibus datis p̄ varias cauſas. vtrūq̄ vna diſſo poſſit concludi per alia de diſſinito. & videtur q̄ ſic. nā ſic concludit̄ accenſus ſanguinis circa cor de ira/ to p̄pter appetitum doloris ī cōtrario. q̄ hec diſſinitio eſt p̄pter qd̄ illius. ita poterimus concludere d̄ ferra q̄ ſit ferrea & dentata ex eo q̄ eſt instrumentū ad ſecandum

dura. naz hoc est ppter illud illius. id enim eligi materia ferrea et illa fit detata vt possit secare dura. ergo hoc diffō. v3. instrumentum ferreum et dentatus cludet de fer ra poiffōnem hanc qz est instrumentum ad secādū dura. ¶ In contrarium est qz si hoc posset fieri tūc diffō subiecti eēt mediū i demōstratōe vt diffō ferre ē mediū ad pbādū aliā diffōnem de ferra. Dicendū qz poterit p diffōne datā p finē cludi diffō data p mās. nec tñ ppter hoc seq̄ qz diffō subiecti sit mediū i demōstratiōe potissima. nā hō sūbm cuius potentia eē diffō vel est substātia vt non. qz si est substātia cū substātia nō habeat diffōnem p ad ditamenta nō diffinitur substātia nisi p ppria principia expmētia. ppam eēntiā. et qz vnus rei vnica est eēntia. nō erit vnus substātie nisi vnica vera diffō. ppter qd i talibus nō hz locū quod q̄ritur. In artificialibus aut vt in ferra qz forme artificialiū sunt accētia. vt vult omē. pmo physicoz. et i p se passionibus. vt i ira. qz passiones sunt accidentia. videntur habere locum hō questione

¶ Propter quod sciendū qz oēs tales diffōnes si reduci mus eas ad substātia ad quas debent reduci. qz oēs per se passiones et oia p se accidentia debēt reduci ad substāz aqua fluunt apparebit qz diffō diffinitū cōcludens non est aliud qz passio passionēz pbans vt apparet i exēplis preallegatis. ira. n. hoc mō fit qz hō appetit dolorē i suo aduersario et vult suū aduersariūz contritari. ¶ Ex isto at uehementi appetitu icipit euaporare fel. felle aut euaporate accēdit sanguis circa cor quo accenso hō irascit̄ propter quod ira videtur esse passio fellis. quia non ex quolibet accensu sanguinis gnātur. s3 ex accensu sāguis ex euaporatōe fellica. ergo iste passioēs se hnt p ordines qz nimis itēse appetat dolorē contrarij. qz euaporet fel. qz accendat sanguis. qz generef ira. cū ḡ diffōnes ire nō dicant nisi istas passiones arguere diffōnem p diffōnem ē arguere passionē p passionē qz si dicat qz ista pbant de ipsa ira. vt pbatur qz ira sit accensus sanguinis ex vaporatōe fellis. qz est appetitus doloris. dicemus qz ira non est ista forma s3 causa. catur. n. ira ex istis. pbare ḡ qz ira sit hoc qz est hoc. vt qz ira est accensus sanguinis. qz ē appetitus doloris est pbare qz ira causat̄ ex hac passioe vt ex accensu sanguinis qz accensus sanguinis causatur ex alia passione. vt ex appetitu doloris. tota ḡ hec demōstratio fundatur i ordine ipsaz passionū quod v3 nūc clamauimus v3 esse. v3. qz ex ordine passionū sumenda est omnis demōstratio potissima. diffō ergo iplicās passionē dicentē ppter qd alterius passionis erit potissimū mediū ad demōstrandū illā alterā passionē et qd diximus de passionibus vt de ira veritatē hz de artificialibus organis. vt de ferra. nā qz ferro cōpetit hec passio qz sit durz et qz possit detari ex hac passione seq̄ alia. v3. qz possit dura secare. et qz diffō ferre fūdatur sup his passionibus. pbare sic diffōez p diffōez ē pbare la passione pla passione. ¶ Aduertendū tñ qz i talibus ē ordo passionū h3y qz fm eē nature et fm itētionē artis. nā fm eē nature p̄us itelligit̄ qz ferz debeat eē durz et qz possit detari et postea ex hoc itelligit̄ qz possit dura secare. sed fm itētionē artis ē ecōtrario. nā ars p̄us itēdit secatōez duroz. et ex hoc eligit mām durā et polez detari. si ergo ex secatōe duroz arguat̄ durities materie erit demōstratio a p̄ori fm itētionē artis. si aut ecōuerso erit demōstratio a p̄ori fm esse nature. ¶ Deide cū dicit. (Sicut si tonat) ponit aliud exēplū i quo stigit arguere p ples cās; d. (sicut si tonat extincto igne nece est c̄gere et sonare) et facere sonū ad modū ignis extincti. ē. n. hoc nomē c̄gere fictitiū. sicut. n. cāpana. qz facit tyntyn. vocata est tynti

nabulū. sic et ferz ignitū qm mittit̄ i aqua. qz facit c̄gere sonus ille ē vocatus c̄gere. si ergo tonitruū est sonus scūs ad modū ignis extincti i aqua. et si hoc mō fit tonitruū ex extinctōe ignis arguere tonitruū eē tale qd. ē arguere ex necitate materie. et subdit (et si ē) su. tonitruū (quemadmodū pythagorici dixerūt minaz cā his q sunt i tartaro). i. i inferno su. poterimus arguere tonitruū eē ex cā finali. si ergo arguamus tonitruū ex extinctōe ignis erit demōstratio ex necitate materie (si vt timeāt) illi q sūt in tartaro erit ex cā finali. ¶ Notādū aut qz nō curat p̄us de exēplo. nā falsū est qz tonitruū fiat hoc mō ex extinctōe ignis. et falsū est qz tonitruū ordinet̄ ad hūc finē ad iserēdū minas. et vt timeāt illi q sunt in inferno. vt pythagoras sōniabat. añ. n. tpa p̄i veritatē quā tenet fides catholica de descēsu malaz aiaz ad tartaz siue ad infernū. poete quasi p qdā somnia enarrabāt. Pythagoras ergo volēs assignare cāz finalē tonitruū dixit deos ordinasse tonitrua. vt timerent existentes in tartaro. ¶ Deide cū dicit (Plurima aut) ostendit quō talia veritate hnt in his que sunt a natura. Dicit ergo qz (plurima aut sūt huius i gbus). i. possumus arguere ex fine et ex necitate. et subdit. qz (et hoc maxime) possumus (in his que subsistunt nā et in stantibus). i. in his q stant. vel in his q sunt cōstructa s3 nāz. et subdit. qz (hec gde). i. qd dā res (natura fecit ppter hoc). i. ppter finē (illa vero ex necessitate) et subdit. qz est duple necessitas. nālis. et violenta. vnde ait qz (necitas aut est duplex. hec gde fm nāz et motū) fm motū vel fm impulsione. et ponit exēplū. d. (sicut lapis ex necitate et sursum et deorsū fertur. s3 nō. ppter eandē necitatē) nā necitate nāli ferē deorsū. necitate aut fm motū impulsione fertur sursum. ¶ Notādū aut qz nālia et substāt et stāt. s3 substāt rōe materie. ¶ Nā mā totius nature ē fūdamentū. stāt aut et existunt nālia rōne forme. i talibus aut nālibus inueniūtur aliq̄ facta ppter fines. aliqua facta ppter necessitatē tā naturalē qz violentaz. nam ipse res naturales sibyp̄sis violentiam inferunt. vt ventus contra naturā aque facit in aqua procellas per quas aqua sursum eleuatur. ¶ Notādū etiā qz descensū lapidis deorsū possumus reducere ad necitatē nature materie. vt ad elemētū p̄dominās in lapidē et ad necitatē nature forme que nō vocat̄ necessitas simplr. qz semp est ppter aliquem finem. vt si reducimus ad necessitatē nature forme motū lapidis deorsū. hoc erit ppter aliquem finem. vt qz grauiā melius saluātur i loco deorsū. illa aut dicuntur ex necessitate esse q non sunt ppter fines. s3 iō sūt quia sūt ex necitate materie nō ppter finē stigūt. ¶ Deide cū dicit. (S3 i his que sūt) ostendit qz nō possumus arguere ex necitate i his que sunt sub arte. ita qz i his q sunt sub arte arguemus ex vna cā. vt ex fine. Circa qd tria facit. qz pmo ostendit qz i alibus artificialibus nō soluz nō possumus arguere ex necitate. s3 et nō possumus arguere ex fortuna. 2º declarat quō in artificialibus possumus arguere ex fortuna. 3º qz mētōez fecerat b natura arte. et fortuna. ostendit quō fortuna d̄t a natura et ab arte. scda ibi (alia vero) tertia ibi (qre finis) Dicit ergo qz (s3 i his q sunt ab itelligētia). i. ab arte alia qdez sunt sup. ppter finē. sed (nequa q̄) sup. (sunt ab eo qd est p se frustra). i. a casu (vt domus aut effigies). i. statua (neqz ex necitate) sup. sūt talia artificialia (s3 ppter hoc). i. ppter fines. talia ergo demōstrant̄ per vnā causā vt per finalē. ¶ Dubitaret forte aligs. vtrū artificialia sint ex necessitate. et videtur qz sic. qz cū duplex sit necessitas efficientis et materie videtur qz vtraz necitas sit i his

Posteriozum

q̄ sunt ab arte efficientis q̄des necitas ibi ē. qz sicut nā
 lia sibi violentiā iferūt ita r̄ p̄ artem p̄t violentia ifer
 ri. vt ex necitate violentie lapis impulsus vadit sursum cū
 hoc possit fieri per artē. poterimus in artificialibus ar
 guere ex necitate violentie. sed dices q̄ hec necessitas
 ab arte nō erit simplr necessitas. qz erit p̄pter aliquē
 finē. s̄ pbabimus q̄ etiā necessitas sine ordine ad finē
 fit i artificialibus. nā faciens sagittaz ex ligno nodoso.
 v̄z q̄ p̄pter nodos aliqua obligtas erit in sagitta. r̄ illa
 nō erit p̄pter finē. s̄ ex necessitate materie. si enim de
 beat fieri sagitta ex ligno nodoso p̄pter necitatē mate
 rie necesse erit eā esse obliquā. Dicendū q̄ cū potentie
 rōnales sint ad opposita eo q̄ tales potentie p̄t agere
 r̄ nō agere. vt p̄z ex 9° metha. necitas efficientis i arti
 ficialibus eē nō p̄t nisi ex sup̄pōe. vt si hoc fiat β erit.
 vt si ipellat lapis sursum p̄ artem necē erit ip̄z ascendere.
 s̄ eius impulsus nō erit neciūs. qz i p̄tate artificis est ipel
 lere vel nō ipellere. i nālibus aut̄ q̄ non h̄nt oñium sui
 actus poterit talis necitas reperiri. Rursus nec i h̄s arti
 ficialibus est necitas materie. nā necitas materie p̄
 supponit necitatē ex parte efficiēt. q̄ si i potestate effi
 ciētis eēt eligere sibi materiā vel si i potestate eius eēt
 agere vel nō agere ex materia electa istis eēt simplr lo
 quēdo ex necessitate materie. s̄ totū depēderet ex libe
 ra voluntate efficiētis. ¶ Deinde cū dicit. (Alia vero) oñ
 dit quō circa artificialia accidit fortuna et casus. o. q̄
 (alia vero sunt a fortuna vt sanitas). s̄ infirmi q̄ p̄t eē
 ab arte r̄ a fortuna. vtputa. si aliq̄s nō istructus p̄ artes
 nec credens ex hoc sanari comedit cibū p̄ quē sanat̄ (r̄
 salus) sup̄. alicuius. p̄t. eē a fortuna r̄ ab arte. vtputa. si
 aliq̄s ex n̄s i domo ruinosā si videat p̄ artē domū illam
 debere cadere. r̄ ide exeat p̄ artē saluatus est. si aut̄ ca
 su accidit eū exire. r̄ post eius exitum domus cadat sal
 uatus ē a fortuna. r̄ subdit. i q̄bus h̄z p̄tingere maxime
 fortuna. dices. q̄ (maxime aut̄) supple h̄z eē fortuna (i
 q̄buscūq̄ p̄tingit sic r̄ alr. vt non a fortuna) eo p̄ (gnatio
 fit.) ¶ Notādū aut̄ q̄ nō poterit eē fortuna r̄ casus nisi
 i his q̄ agūt. p̄pter finē. nā fortuna r̄ casus est aliqd̄ p̄ter
 itentionē agētis ergo p̄ itentionem finis q̄n accidit eis
 aliqd̄ p̄ter itentionē dicit̄ illud a fortuna r̄ a casu. fortu
 na ergo r̄ casus p̄tingit i agētibus ex itentōe finis. p̄tingē
 tibus aliter se h̄re. in q̄stū aut̄ fortuna r̄ casus p̄tingit
 i agētibus ex itentōe finis sic habet eē i his quo p̄ q̄stum
 est de se gnatio nō est a fortuna r̄ a casu. s̄ ē ab arte vel
 a natura. prout vero habet eē in contingentibus aliter
 se habere maxime habet esse in his que sunt sic r̄ aliter
 ¶ Deinde cū dicit (Quare finis) cōcludit ex dictis d̄rias
 fortune a nā r̄ arte. Nā cū dcm̄ sit q̄ gnatio eorū q̄ sūt
 p̄pter finē fm̄ q̄ huius nō sit a fortuna. n̄s est q̄ d̄iat
 fortuna a nā r̄ ab arte. qz nā r̄ ars agunt p̄pter finē. id
 ait (q̄re finis bonus p̄pter quod aliqd̄). i. cuius rōe a li
 qd̄ (aut nā aut arte fit). s̄. talis bonus finis p̄pter aliqd̄
 (a fortuna aut̄ nihil fit p̄pter aliqd̄). i. p̄pter finē. quia
 qd̄libet tale est p̄ter itentionē. ¶ Tunc sequitur illa pars
 (Eadē aut̄ causa) i qua postq̄ p̄hs oñdit quō p̄tingit de
 mōstrare aliqua ex pluribus causis r̄ quō nō. qz i his q̄
 sūt a nā possumus dem̄rare. ex necitate r̄ ex fine. in his
 aut̄ q̄ sūt ab itelligētia possumus dem̄rare ex fine. s̄ nō
 ex necitate. declarat quō p̄tingit diuersimode dem̄rare
 i his q̄ sunt simul cū suis causis r̄ i his q̄ non sunt simul.
 Duo ergo facit qz p̄mo declarat quō cōtingit dem̄rare
 i his que sunt simul. 2° in his que non sunt simul. ibi (i
 his que nō simul) ¶ P̄pter primū sciendū q̄ in his q̄
 sunt simul cū suis causis eadē ratio est. r̄ idē modus de

mōstrādi q̄stū ad eē r̄ fieri. r̄ facta eē. r̄ futura eē. i tali
 bus. n. si ē cā est effectus. si fit cā fit effectus. si scā scāo.
 si futura futurus. tria ergo facit. qz p̄mo p̄mittit h̄c ve
 ritate. 2° declarat eā p̄ exēpla. 3° epilogat circa determi
 nata. scōa ibi (vt p̄pter qd̄) tertia ibi (sic qd̄ cā) Dicit
 ergo q̄ (eadē aut̄ cā). i. eadē ratio r̄ idē modus demon
 strādi (est) sup̄. q̄stū ad eā q̄ sunt fit cū suis causis (in his
 que sūt factis r̄ futuris que vere est i his que sunt) q̄stū
 dicat q̄ sicut i talibus vere possumus arguere i his que
 sunt. vt si est cā est effectus. ita possumus arguere i fie
 ri. factis r̄ futuris. r̄ subdit q̄ (media aut̄ cā in his que
 sunt est cā que ē. i his que sūt est cā que fit. i factis scā.
 futuris vel i futuris futura). ¶ Deinde cū dicit. (Ut p̄
 p̄ter qd̄ defectus) qd̄ dixerat declarat per exēpla. p̄
 nit aut̄ duo exēpla. v̄z. de eclipsi r̄ de crystallo. nā defe
 ctus sine eclipsis simul est cū sua cā. vt cū interpositōe
 terre. r̄ crystallo simul est cū sua cā. vt cū aqua cōdēpsata
 2^m exēplū icipit ibi (qd̄ est crystallo) Dicit ergo (Ut p̄
 p̄ter qd̄ factus est defectus p̄pter id qd̄ i medio facta ē
 terra fit aut̄ p̄pter id qd̄ fit) su. terra i medio (erit aut̄)
 . s̄ i futuro (p̄pter id qd̄ i medio erit) sup̄. terra i futuro
 (est aut̄). s̄. defectus (p̄pter id qd̄ est) sup̄. terra i medio
 ergo quantum ad esse in presenti quātum ad fieri r̄ fa
 cta esse r̄ futura esse est eadem causa id est eadē ratio.
 r̄ idē modus arguēdi in talibus. ¶ Deinde cum di
 cit. (Quid est crystallo) ponit secundum exemplum.
 dicens (Quid est crystallo. accipiatur quoniā est aqua
 dempsata) su. p̄pter defectū caloris. r̄ subdit (fit aqua
 c.). i. minor extremitas (dempsatam i quo. a.). i. m̄ior
 extremitas (cā media in quo. b. defectus caloris peni
 tus). q. diceret q̄. b. qd̄ ponit̄ esse causa media ip̄oret
 defectū caloris penitus: r̄ subdit. q̄ (est igit̄ in. c. qd̄z
 b.) hec est minor q̄ aqua habet defectū caloris (i hoc
 autem in. b. dempsatum esse quod est in quo. a.) hec est
 maior q̄ dempsatū penitus h̄z caloris defectum. pos
 set autem sic formari sillogismus. omne. b. est. a. i. omne
 habens caloris defectum est dempsatū. omne. c. est. b. i.
 omnis aqua de qua fit crystallo habz penitus defectū
 caloris. ergo omnis talis aqua est quid dempsata. erit
 ergo crystallo aqua dempsata p̄pter defectū caloris. r̄
 quia tale causatum est simul cum causa sua possumus
 in talibus arguere r̄ esse fieri r̄ facta eē. vt si ē crystallo
 ē talis causa. si fit crystallo fit talis causa. si erit erit. id
 ait q̄ (fit crystallo cum fiat. b.). i. cum fiat talis causa.
 (factus autem est) sup̄. crystallo (facto) sup̄. b. (erit aut̄
 in futuro). s̄. crystallo cum futuro su. b. ¶ Deinde cum
 dicit. (Sic quidem) epilogat circa determinata di
 cens. q̄ (sic quidem) habet in his que sunt simul cum
 suis causis (causa et cuius est causa simul fiunt cum fi
 ant). i. simul fiunt causata cum fiunt cause. (r̄ sunt cum
 sint) id est simul sunt causata cum sint cause. (r̄ in eo qd̄
 factum est. et in eo q̄ futurum similiter) est. quia cum
 factis causis simul sunt facta causata. cum futuris cau
 sis simul futura causata. ¶ Tunc sequitur illa pars. (In
 his autem que non simul) in qua ostendit quomō con
 tingat demonstrare in his que non sunt simul cum cau
 sis suis. Circa quod duo facit. qz p̄mo docet dem̄rare
 in talibus causis r̄ causatis. prout procedunt fm̄ rectū
 Secundo docet hoc put p̄cedūt fm̄ circulū ibi (Quā at
 videmus i his q̄ sunt circulo) Circa p̄mum duo facit. qz
 p̄mo circa h̄z causas r̄ causata mouet quandā q̄nēz
 et soluit. 2° ex solutione questionis data ostendit quomō
 modo cōtingat circa talia dem̄rare ibi (Est igit̄ a poste
 riori.) Dicit ergo. (In his aut̄ que sunt simul nūq̄ sunt

in continuo tempore) ita q̄ non sit tempus medium inter causam et causatum. (sicut nobis videtur aliorum alias causas eē) inter quas non cadit tempus medium inter causam et causatum. vt huius (facti) videtur (eē) causa (altera facta et futuri futura) Et subdit q̄ (eius aut q̄ sit su. quod nō ē simul cum sua causa aliqd̄ antea sc̄m quod su. nō ē simul tempore cuz ipso facto. s; cadit tempus mediū iter cām et cātū. ¶ Notandū aut̄ q̄ nō ē hāc esse. vt; i his q̄ nō sunt simul cū suis causis. vtrum cadat tempus mediū iter ipsa et suas causas. Solutio at̄ huius q̄ sit est q̄ hoc videmus i alijs causat̄ q̄ sūt simul cum suis causis. et q̄ hnt̄ alias causas q̄ causas distantes in talibus. n. nō cadit tempus mediū iter cām et cātū. s; facti de necessitate est cā sc̄a et futuri de necessitate cā futuri. s; i his que nō sunt simul nō est facti cā facta. et futuri causa futura. imo i talibus futuri ē causa facta. i talibus q̄ nō sunt fil̄ eius q̄ sit cā est antea facta. ita q̄ id quod fit h; cām p̄teritā et id quod futurū est habet cām p̄sentē vt sanitas que modo aggrnerat̄ i hoc corpore habz pro causa potione q̄ antea facta est. talia q̄ nō sunt fil̄ cum suis causatis. sic se hnt̄ q̄ cadit tps̄ medium inter ipsa et suas causas. ¶ Dubitaret forte aliquis. qz videt̄ hec q̄ nulla eē. qz si nō sunt fil̄ cā et cātū eo ipso videt̄ q̄ cadat tps̄ mediū inter ipsa. Dicēdū q̄ aliud ē eē simul cū aliq̄ et aliud est cadere tps̄ mediū inter illa. Diceremus. n. q̄ gnātum et corruptū nō sunt simul. nam prius intelligit̄ aer corruptū et postea intelligit̄ ignis gnārī. et tū iter aerē corruptū et ignē gnārū nullū intercidit tps̄ mediū. s; r̄ ḡ h̄ abet̄ interpositio terre et eclipsis. et alr̄ incisio lapidū et factio muri. et alr̄ corruptū et gnātū. nā iterpō terre et eclipsis sunt simul. ita q̄ quādo fit vnū sit aliud. qm̄ est futurū vnū est futurū aliud. s; incisio lapidū et factio muri. nec sunt simul. nec sunt i tempore cōtinuo ita q̄ quādo fit vnū nō sit aliud. s; muri q̄ sit cā est incisio lapidum que antea facta fuit. corruptū at̄ et generatū licet n̄ sint simplr̄ simul. sūt tū i tempore cōtinuo ita q̄ nullū cadit mediū tempus inter corruptū et generatū. Innuat̄ ḡ hic p̄hs q̄ que nō sunt simul cū suis causis et nō possūt esse i tempore continuo cū ipsis. s; quō sequit̄ hec cōsequētia i seq̄nti lectione dicef̄. Ad p̄ns at̄ scire sufficiat q̄ nō sunt simul cū suis causis nō sūt i tēpore continuo cū ipsis qz si eēt i tempore cōtinuo cū ipsis. tunc eēt alia cāta q̄ ponant̄ eē. et alie cause q̄ ponant̄ eē. tunc. n. futuri eēt cā futura et facti facta. et eius q̄ sit cā q̄ sit. nō at̄ eēt eius qd̄ sit cā q̄ antea facta eēt. sicut est i causis et causatis. q̄ nō sunt simul. ¶ Deinde cum dicit. (Est ḡ a posteriori.) Ex solutōe q̄nis adducte p̄cedit ad soluendū q̄nēm p̄ncipaliter itentā. Circa quod duo fac̄ qz p̄ q̄nē soluit. 2. solutōem datā declarat et manifestat. ibi. (neq̄ enim aut finiti.) Cōtinuet̄ aut̄ sic. dictū est q̄ i his q̄ non sunt simul eius q̄ fiunt. cā est q̄ antea factū est. ita q̄ in talibus cadit tempus mediū inter cām et cātū. et qz ita est (igit̄ sillogismus est). i. est arguere sillogistice. (a posteriori sc̄o) su. i talibus causis et cātis. et subdit. q̄ (p̄ncipiū igit̄ et horū est q̄ facta sunt). q. d. q̄ p̄ncipiū sillogisticū ad sillogizandū i talibus q̄ facta sunt sup. posteriori. (vn̄ et i his q̄ fiunt silr̄ est) q̄ p̄ncipiū sillogisticū i talibus est ab his q̄ sūt posteriori. (A p̄ori aut̄ nō est). i. nō cōtingit sillogizare. s; a posteriori. vt su. possumus sillogizare. vt (qm̄ sc̄m est hoc p̄ns. qz sc̄m est posteriori. et i futuri silr̄) possumus. n. arguere q̄ hoc sit futurū p̄ns si hoc sit futurū posteriori. ¶ Notandū aut̄ q̄ in his q̄ nō sūt simul et i factis et in his q̄ fiunt possumus arguere a posteriori nō a p̄ori. possumus aut̄ itelligere facta permanentia p̄

ea q̄ fiunt successiua. vtrubiq̄. n. i his q̄ nō sūt simul possumus arguere a posteriori. n̄ a p̄ori vt i p̄manētibus. vn̄ valet a posteriori si paries est ergo incisio lapidum fuit. vel si paries est factus incisio lapidum est antea facta. non autem valeret argumentum e contrario et a p̄iori sicut etiam in his que sunt si aliquod mobile mouetur per aliquod spatium valebit argumentum a posteriori nō a p̄iori. vt si sc̄us est motus in parte posteriori illius spaty factus est motus in parte p̄iori. nō aut̄ valet e contrario. p̄ncipiū ḡ sillogizandi in talibus ē a posteriori. ¶ Notandū etiā q̄ id quod dictū ē in factis veritatē h; i futuris. de quibus nihil adhuc inceptū ē. vt a futuro posteriori debemus arguere futurū p̄rius. vt si futurus ē paries bene valet q̄ futura est incisio lapidū. sed nō valet e contrario et in successiuis. vt si decebat moueri mobile per aliquod spatium. et nōdū inceperit motū h̄ valet q̄ si futurus ē vel si erit motus i parte posteriori q̄ erit in parte p̄ori. ¶ Deinde cū dicit (Neq̄ enim) declarat et manifestat solutionē positā. habebat aut̄ solo data duo mēbra. vs. q̄ nō ē i talibus arguere a p̄iori et q̄ ē ibi arguere a posteriori. iō p̄mo declarat q̄ non sit in talibus arguere a p̄ori. 2. q̄ ē ibi arguere a posteriori ibi (Speculandū igit̄) Circa p̄mū tria facit fm̄ q̄ triplr̄ pbat̄ intentū. nā primo. pbat̄ hoc ex parte sc̄o. 2. ex parte modi faciendī. 3. ex parte tps̄ factionis. nā in talibus sc̄m nō habet neciam cōnexionē ad factū. Rursus talia ex modo faciendī cōnexionē nō hnt̄. 3. tps̄ factionis vniū cōnexionē nō h; ad tps̄ factōis alterius. secūda ibi (Neq̄ qm̄) tertia ibi (Amplius nec infinitū) Dicit ḡ q̄ (neq̄ enim aut finiti aut ifiniti erit tps̄) q. d. q̄ h; factū nō hnt̄ cōnexionē ad inuicē. ita q̄ duratio media inter factū et factū nec erit tps̄ finiti. i. determinati. nec infiniti. i. indeterminati. et subdit (quare) su. nec p̄ tps̄ finitū nec p̄ ifinitū erit. s. sic sillogizare. (qm̄ verum est dicere factū eē hoc p̄rius verū ē dicere factū eē hoc posteriori) et subdit q̄ (in medio enī tpe falsū est dicere) su. q̄ hoc sit vt q̄ hoc erit. q. d. q̄ nō possumus hic arguere a p̄iori non possumus dicere hoc factū ē p̄rius. ḡ in tali tpe. vel ḡ in aliquo tpe indeterminato quodcūq̄ sit illud. verū erit dicere q̄ hoc ē factū posteriori. nā in tpe medio falsū ē dicere et q̄ illud sit. et etiā falsū ē dicere q̄ illud de necessitate erit. pōt enī eē incisio lapidū de quibus nunq̄ fiet murus. vnde incisio lapidibus nec possumus dare tps̄ determinatū et dicere q̄ murus ex illis lapidibus erit tali die. nec etiā tps̄ indeterminatū. vt q̄ erit aliquo die. ḡ cūq̄ sit ille. qz poterit eē q̄ nunq̄ erit. vnde i medio tpe ante q̄ murus fiat falsum erit dicere q̄ murus factus sit. et etiā falsū ē dicere q̄ nec sit ipm̄ murus in futurū aliq̄ factū eē. ¶ Deinde cū dicit (Neq̄ qm̄) pbat̄ Bidez ex mō sciendī. nā qm̄ a p̄iori possumus arguere de necessitate posteriori tunc cā est fil̄ genita effectui. sed i talibus cause sunt nō simul genite cum suis effectibus Jō ait (Neq̄ qm̄ hoc sc̄m est) su. p̄rius (hoc erit). i. possumus arguere q̄ hoc erit factum posteriori. et subdit q̄ (mediū enim simul genitum oportet esse) su. vbi possumus arguere et a p̄iori et a posteriori. et subdit. q̄ (factoꝝ factū) q. d. q̄ in his in quibus possumus sic arguere factoꝝ oportet eē medium factum (et futuroꝝ futurum. cum his que fiunt fieri). i. oportet mediū fieri (cum his q̄ sunt eē. sed futuroꝝ eē et eē nunc p̄ns nō cōtingit simul genitum) q. d. q̄ eē futura et eē nunc p̄ntia nō cōtingit eē simul genita. ¶ Notandū at̄ q̄ arguere a p̄iori ē duplr̄. vel fm̄ nām vel fm̄ tps̄. q̄ at̄ hnt̄ causas simul genitā. possumus arguere a p̄iori fm̄ naturā. que

Liber

Secundus

necessarium ad ppositum. Circa quod tria facit. qz p̄ fa-
cit quod dcm̄ est. 2° p̄bat quod dixerat. 3° excusat se qz
determiare exq̄site de talibus nō spectat ad hunc libz
posteriorz. sed p̄physicor. 2° ibi (termini. n. sūt) tertia ibi
(magl̄ at̄ m̄ifestū). Dicit ḡ (Aut manifestū est qz quod
fit nō est p̄tinuum cum facto esse. neqz factum) su. prius
(est). f. continuum (cum facto esse post) Est enī hoc 2^m
necium ad ppositū. qz id quod fit siue ip̄m fieri non sit
p̄tinuū cū facto eē. nec vnū sc̄m̄ eē cum alio facto eē. ad
qd̄ ac deseruiat p̄ho. 2 quōd sit hoc necessariū ad ppositū
in q̄nibus patebit. ¶ Deinde cū dicit (Termini. n. sūt)
declarat quod dixerat. d. (termini. n. sūt 2 at̄ homi). q. d.
qz ip̄a facta eē respectu fieri se h̄nt sicut termini 2 sicut
at̄ homi. i. sicut idiuissibilia. 2 subdit. qz (sicut neqz p̄cta
sunt adinuicēz copulata. neqz q̄ facta sunt. vtracqz enim
idiuissibilia sunt). q. d. qz facta respectu fieri se h̄nt sicut
puncta respectu linee. vtracqz n. sūt indissibilia. 2 vtracqz
sunt termini. nā sicut p̄cta sunt termini linee ita facta
eē determinant fieri. sicut ḡ puncta nō sunt adinuicēz
copulata i linea. sic nec facta eē i fieri. 2 subdit (neqz igit̄
quod fit cū eo quod factū ē) q. d. qz nō solū sc̄m̄ eē nō est
p̄tinuū cum facto esse. s̄z neqz qd̄ fit. i. ip̄m fieri est su. cō-
tinuū cum eo quod est factū. 2 subdit. qz (p̄pter idēz). i.
p̄pter eandē cām. vt qz factū eē est idiuissibile. nō p̄t
eē cōtinuū p̄pter hoc cuz fieri. (quod est idiuissibile) in-
diuissibile. n. nulli cōtinuat. nec diuissibili. nec indissibili
iō ait qz (p̄pter idēz qz qdem. n. fit). i. qz ip̄m fieri (diu-
ssibile est. quod aut̄ sc̄m̄ est idissibile est) p̄pter hoc at̄ nō
cōtinuat vnū aly. 2 subdit. qz (sicut igit̄ linea se habz ad
punctū) qz linea est dissibilis. punctus idissibilis. 2 qz p̄-
ctus terminat lineā (sic quod fit) su. se habz (ad qd̄ sc̄m̄
est) qz quod fit. i. ip̄s fieri est dissibile. quod sc̄m̄ ē idiuissi-
bile. 2 quod sc̄m̄ ē terminat ip̄m fieri. sicut p̄ctus lin̄ eā
ḡ qz eē eadē. p̄p̄ istoz adinuicē sicut punctus nō cōtin-
uat ad lineā. ita nec factū eē est cōtinuū cum fieri. 2 sub-
dit ad maiore declaratiōem. p̄positi qz (sunt ifinita in eo
qz fit). q. d. qz bene dcm̄ est qz se h̄z quod sc̄m̄ est ad fieri
sicut punctus ad lineā. qz sicut sunt ifinita p̄cta i linea
ita sūt ifinita facta i fieri. siue i eo quod fit. ¶ Dubitaret
forte aliqz. vnde sequit̄ hec p̄ntia. qz si sc̄m̄ eē est qd̄ in-
dissibile qz nō p̄t eē qd̄ p̄tinuū cum ip̄o fieri. nec cū ip̄o
sc̄o eē 2 qz h̄ est p̄pter idē. i. p̄p̄ eadē cāz. Dicēdū qz illud
quod est rō cōtinuādū nō p̄tinuat. ipsa. n. p̄tinuatio. siue
illud quod cōtinuat nō p̄tinuat. sicut etiaz videmus in
alyz qz ipsa delectatio nō delectat. s̄z est rō q̄ aliqz dele-
ctetur. nec ip̄e motus mouetur. nec ip̄e cursus currit.
¶ Utz aut̄ fm̄ aliquē modū possumus tales locutiōes
saluare nō est p̄ntis speculatiōis. sufficiat at̄ ad p̄ns sc̄ire
qz idiuissibile est rō p̄tinuādū. nā cōtinua sunt q̄ p̄tinuat̄
ad aliquē terminū cōm̄. ille at̄ cōis terminus ē ip̄z idiu-
issibile. hoc est. n. eē cōtinua h̄re vltimaynū. hoc nō pos-
set esse si illud vnū eēt diuissibile. qz tunc se teneret p̄tiz
ex parte vnus. 2 p̄tim ex p̄te alterius. 2 nō eēt vnū 2 idē
simplr. qz copularet vtrūqz ip̄m ḡ idiuissibile ē illud qd̄
copulat 2 quod cōtinuat. 2 quod est rō p̄tinuādū. iō cum
nullo p̄tinuat. nec cuz dissibili. nec cū idiuissibili. ḡ quod
sc̄m̄ est p̄pter idē. i. p̄pter eandē cām. vt qz ē idiuissibile
p̄pter hāc eandē cām. nec p̄tinuat. nec cū fieri quod est
diuissibile. nec cum facto esse quod est idiuissibile.
¶ Alterius forte dubitaret aliquis ad qd̄ hoc dictū de-
seruiat p̄ho: Dicendum qz p̄bus i hac locutione itendit̄
p̄bare qz in his q̄ nō sunt simul cōtingit arguere a poste-
riori. nō a p̄ori. Rursus intēdit̄ p̄bare qz in talibus ē ar-
guere a posteriori imediato nō a p̄ori imediato. p̄rimū

ḡ dcm̄. v3. qz nō nece est. v3. qz semp post factū eē sequat̄
fieri. 2 qz potest cōtingere qz agentia desistant ab agen-
do deseruiat p̄ho ad p̄mū. v3. qz nō possumus in talibus
arguere a p̄iori sed a posteriori. qz nō valet. si factū est
prius qz nece sit fieri quod est posterius. cum possit cōti-
gere qz cause desistat ab agendo. 2 qz nō p̄sumet̄ quod ē
iceptū. 2^m aut̄ dcm̄. v3. qz sc̄m̄ eē nō cōtinuat. cū tuo sc̄o
eē nec cū fieri. deseruiat ad 2^m. v3. qz in talibus nō possumus
arguere a p̄ori imediato. vel deseruiat qz in talibus
nō sit accipe imediātū p̄us. nā nō ē dare p̄mū fieri nec p̄-
mū sc̄m̄ eē: est dare tñ vltimū factū eē. si ḡ factū eē cōti-
nuaret ad sc̄m̄ eē: ita qz ip̄z fieri eēt p̄positū ex factis eē.
sicut si imponeret̄ linea cōposita ex p̄ctis opoz: eret in
ip̄o fieri p̄mū factū eē. nā qz in motu nō sit dare p̄mū
mutatū eē hec ē cā qz nō p̄t eē motus in idiuissibili. nāz
i p̄ncipio motus anteqz mobile moueat̄ nihil ē ibi muta-
tū eē. si at̄ mouet̄ o3 qz illud spatūz qd̄ acq̄sit̄ sit aliqd̄
diuissibile. ḡ p̄us qz acq̄reret illud totū spatūz acq̄sit̄
mediū spatū. 2 prius mediū medū. 2 qz cōtinuū ē diuissi-
bile i ifinitū nō ē dare p̄mū acq̄sitū esse. nec p̄mū muta-
tum eē. siue p̄mū sc̄m̄ eē. sed si idiuissibilia sibi inuicē co-
pularent̄. tunc in p̄ncipio motus vel i p̄ncipio spatū an-
teqz iciperet motus nō eēt aliqd̄ mutatū eē. sed qz dcm̄
ē qz vnū idissibile imediate copulat̄ ad illud. qz aliqd̄
idissibile est quod didit̄ iter spatūz i quo est mobile 2 spa-
tiū quod per motū debet acq̄ri a mobili. s̄z ad illud idiss-
bile copulat̄ aliud idissibile. tunc illud idissibile erit p̄-
mo acq̄situm a mobili. 2 hoc erit p̄mū mutatū esse. po-
nens enī qz idissibilia sibi inuicē copulant̄ qz per
motū prius acq̄rit vnū idissibile. postea aliud. sed si id-
ssibile acq̄reret̄ per motū esset ibi dare p̄mū mutatū
eē. qz postqz idissibile acq̄situm est prius cum nō habeat
partē nō poterit dici qz sit prius acq̄sita pars eius. si ḡ in-
dissibilia i motu vel i fieri sibi inuicē copulant̄ eēt dare
p̄mū mutatū eē. 2 p̄mū sc̄m̄ eē. Rursus si sc̄m̄ eē copula-
ret̄ cū fieri esset etiaz dare p̄mū sc̄m̄ eē. qz que copu-
lant̄ adinuicē sūt eiusdēz rōnis. tūc fieri 2 sc̄m̄ esse essent
eiusdēz rōnis. eēt ḡ ip̄m fieri idissibile. et qz tota causa
q̄re nō est dare p̄mū mutatū eē. nec p̄mū sc̄m̄ esse est
dissibilitas ip̄s fieri 2 ip̄s motus. si talia eēt idissi-
bilia 2 posset aliqd̄ idiuissibile acq̄ri p̄mū eēt dari p̄-
mū mutatū eē. 2 p̄mū factū esse. Redeamus ergo
ad p̄positū. 2 dicamus qz i p̄ncipio spatū nō est moue-
ri. nec mutatū esse. 2 qz non est dare aliquem punctum
imediate se h̄ntem ad p̄ncipiū spatū. iō nō ē dare p̄mū
mutatum esse. qz iter quenlibet punctum signatum in
fra spatū 2 p̄ncipiū spatū p̄ quod o3 fieri motus sunt
ifinita puncta. ideo semper anteqz mutatū esse sunt ifi-
nita mutata eē. s̄z si puncta se h̄rent imediate ad se inuicē
nō possz sic argui qz nō eēt dare tale p̄mū. imo esset da-
re p̄mū mutatū esse. s̄z licet in p̄n^o spatū nec sit moueri
nec mutatū esse: i vltimo tñ spatū est dare mutatū esse
2 qz post vltimū spatū nulluz ē mutatū esse. iō est dare
vltimū mutatū esse quod determinat totum motū.
nō est at̄ dare p̄mū mutatū esse a quo icipit motus.
¶ His v̄sis dicamus qz argumentatio et potissime de-
m̄ratiua duo p̄supponit. v3. necitatē 2 imediationem
necitatez qdez. qz si non necario sequeretur cōclusio ex
p̄missis nō eēt dem̄ratiō. imediate o3 vō nō cōtingit sc̄ire
per dem̄rationem. nisi sciamus resoluere vsqz ad ime-
diata. sunt autem illa imediata vltra q̄ non est p̄cessus.
In his ḡ q̄ nō sunt simul nō possumus arguere a p̄ori. qz
nō ē ibi necessitas. nō. n. ad p̄us d̄ necitate sequitur poste-
rius. possumus aut̄ i talibus arguere a posteriori. qz est

Posteriorum

ibi necessitas. qz posterius de necessitate supponit puz
 2 ad hoc deseruit pmū dicitur. v3. qz agentia possūt desi-
 flere ab agendo. 7 qz nō de necessitate post factus eē sequit̄
 fieri 7 nō de necessitate ad puz sequit̄ posterius. Rursus i
 talibus nō est dare imediationē a priori. qz nō ē dare ali-
 quod mutātū eē vel factū eē ex parte priori qz nō sit vlti-
 rius pcessus. 7 qz nō sit dare aliud prius factū eē vl mu-
 tatū eē. ē tñ ibi dare imediationē ex parte posteriori. qz
 est ibi dare vltimū mutātū eē qd nō est resolvere in po-
 sterius mutātū eē. ḡ 7 rōne necessitatē cui deseruit dcm̄
 pmū. 7 rōne imediationis cui deseruit dicitur 2^m debemus
 i talibus arguere a posteriori. nō a priori. ¶ Deinde cuz
 dicit (De eo igit̄) exequit̄ de intento. Circa quod duo fac
 qz p̄ exequit̄ i factis qz debemus arguere a posteriori. 2°
 declarat qz ē silr se habeat i futuris qz ē ibi a posteriori
 arguendū. ibi (silr aut̄ est.) Circa primum duo facit qz p̄
 pmittit hoc duo qz i facti q̄ nō sunt simul debemus argue-
 re ab imediato 7 a posteriori. 2° declarat qd dixerat ibi (s3
 c. factū est). Dic̄ ḡ qz (de eo) sup. quod factū est puz (quo
 est cū eo qz nō sit sic se habz accepta media cā sit tantus)
 7 ad arguendū i talibus accipienda est cā media. intr̄
 etiā hoc mō. v3. s3 qz dicit. 7 subdit. qz (necesse est. n. 7 his)
 vel vt h3 alia sra (7 i his mediā. 7 primā sine medio eē)
 .q. d. qz i his q̄ nō sunt sil mediā 7 primā cām. i. id quod ē
 mediū ad arguendū. 7 id quod est p̄cipiū ad arguendū
 opz eē sine medio. i. imediatū. 7 id supplendū est qz opz
 i talibus arguere a posteriori. qz ex pte posteriori in tali-
 bus vt patuit accipit̄ imediatū nō ex pte priori. 7 subdit.
 (vt. a. factū est qm̄. c. factus est) 7 subdit. qz (posteriori at̄
 c.) factū est. (a. at̄ antea. p̄cipiū ḡ). i. arguendi i talibus
 (est. c.). i. a posteriori (ppter id quod p̄ximū est ipsi nūc
 p̄cipiū temporis). q. d. qz ipsi nunc quod est p̄cipiū
 temporis a quo sumit̄ p̄cipiū sillogizandi i talibus est
 p̄ximū. c. i. id quod est posterius. nō. a. i. quod est prius.
 i talibus. n. p̄cipiū arguendi est sumendum a nunc
 posteriori. nō a nunc priori. ppter quod sillogizandū ē a
 c. quod est p̄ximū nunc posteriori nō ab. a. quod ē lon-
 gius. ¶ Deinde cuz dicit. (Sed. c.) declarat qd dixerat.
 Circa quod duo facit. qz p̄ facit quod dcm̄ ē. 2° remouet
 quādā cauillationē circa p̄tracta. ibi (aut semp̄ ex cadet.)
 ¶ P̄pter p̄ximū sciendū qz ipse dixerat quod debe-
 mus accipere ab imediato. ppter quod declarat quōd hoc
 p̄tigat. nam hoc p̄tigat accipiendo semp̄ ab vltimo poste-
 riori. vt si. a. ante. c. vtputa iciso lapide ante factōz fun-
 damenti. c. ante. d. vt factio fundamenti ante factōz
 domus accipiendū erit. a. d. 7 qz ē dare i talibus vltimū
 scm̄ eē erit deuenire i talibus ad imediatū. medium ḡ
 sillogizandi i talibus est id quod est posterius 7 vltimum
 posterius est imediatū medium. id ait (s3. c. scm̄ est scō
 d.) vtputa scm̄ est fundamentū facta domo. (d. igit̄ cū
 fiat necesse est. a. scm̄ esse). i. cum fiat domus necesse est
 lapides esse incisos. 7 subdit (cā at̄ est. c.). i. cā q̄re possu-
 mus arguere ex. d. a. i. ex factione domus incisionem la-
 pidum. talis causa est. c. i. fundamentū vel murus pro-
 pter quē lapides icidūf. sic ergo arguemus qz ppter. d.
 .i. ppter domū fit. c. i. fundamentū vel murus. ppter. c.
 aut̄ a. i. inciso lapidū. id ait qz (d. n. factū). i. facta domo
 (necesse est factū eē. c.). i. fundamentū vel murus. (c. aut̄ fa-
 cto necesse ē puz fuisse a). i. incisionē lapidū. 7 subdit qz
 (Si igit̄ accipiens aliquod mediū) su. posterius (stabit
 aliqñ imediatū). i. ad imediatū. vt habz alia translatio
 erit dare aliquod posterius quod erit vltimū factū eē
 7 hoc erit imediatū in talibus. ¶ Notādū autē qd illud
 a quo arguimus in talibus est posterius et est prius. est

posterius in essendo. sed est puz in sillogizando. vñ aliq
 textus hñt. si aut̄ accipiens prius aliquod mediū. nā me-
 dius acceptū quanto posterius in eēdo tāto puz in sil-
 logizando. oportet ergo in talibus deuenire ad imedia-
 tū quod sit primū in sillogizando 7 vltimum in eēdo.
 ¶ Deinde cū dicit. (Aut sp̄ extra cadet.) remouet quādā
 cauillationē circa p̄tracta. diceret. n. aliquis qz nūq̄ ē de-
 uenire ad imediatū. qz in quolibet fieri est dare ifinita
 facta. sed hoc nō obstatē p3 qz ē dare vltimū factū esse.
 deuenire ē ḡ ad imediatū. qz est deuenire ad aliquid qd
 imediate se h3 ad ipm̄ nunc. quod ē primū i sillogizādo
 7 vltimū in eēdo. id ait (Aut semp̄ extra cadet) vel vt
 habet alia translatio (aut semp̄ intercidet) q. d. qz aut sc3
 cauillabit aliqñ qz nō ē deuenire ad imediatū sed semp̄
 cadet extra imediatum. ita qz mediū nō erit imediatū
 s3 semper erit nunc imediatum. (ppter finem ifinitum
 non eni p̄tinuum est factum cum facto eē quē admodū
 est dictum. sed) su. hoc non obstante (incipere tñ necesse
 a medio 7 ab ipō nunc primo) incipere. n. est ab ipō nunc
 quod est medium sillogisticū in talibus 7 qd ē primū
 in sillogizando s3 sit vltimum in eēdo. ¶ Notandum
 autē qz ppter ifinitum 7 ppter id quod factum esse
 non ē continuum cuz facto eē. sed semp̄ iter q̄libet duo
 facta eē sūt ifinita facta esse ppter quod illud tale ifini-
 tum nō tollit̄ qn sit dare vltimum factum eē. et qz p̄zin-
 cipium in talibus est a posteriori vt. s. dicebat̄ ipm̄ vlti-
 mum nunc in talibus in quo est dare vltimum factum
 esse est medius 7 primū. i. p̄cipiū ad sillogizandū. fm̄
 ḡ tale nunc accipiendū erit imediatū. incipere ḡ sillogizare
 debemus a tali nunc tanq̄ ab imediato. ¶ Deinde cuz
 dicit (Similr aut̄ est) quod dixerat in factis ostendit silr
 eē in futuris. Circa quod tria facit. qz primo facit quod
 dcm̄ est. 2° remouet quādā cauillationē circa futura confi-
 miles cauillationi circa facta. 3° que dixerat māifestat
 per exēpla. secunda ibi (Silr autem ifinita) tertia ibi
 (Dabent at̄ sic se) dicit ḡ qz (silr at̄ ē 7 i eo quod erit). i. i
 futuris. v3. qz i talibus ē arguere a posteriori. vt ab ime-
 diato. vtputa qz vltimū factū sit. d. i. domus. ab hoc ḡ in-
 cipiēt silr. quod ē postremum 7 imediatū: id ait qz (si
 vez ē dicere qz erit. d.) .i. qz erit domus in futuro (necesse
 ē prius vez d̄re qz erit a.). i. iciso lapidū in futuro (huius
 at̄ cā est c.) id est murus vel fundamentū. nā cā q̄re ex
 domo quod est vltimū possumus iferre icisionē lapidū
 quod est primū talis cā est ipse murus vel ipm̄ funda-
 mentum. pp̄ quod sit iciso lapidum. a posteriori ḡ accipi-
 et silr 7 pcedet ad prius: vt ex domo arguetur murus
 vl fundamentū. 7 ex h̄ iciso lapidum. id ait. qz (si gdes
 eim̄ erit d.) id est si est futura domus (prius erit c.). i. pri-
 us erit futurū fundamentū vel murus. (si vo erit. c.). i. si
 erit futura iciso lapidū. ¶ Deinde cuz dicit. (Silr at̄) re-
 mouet cauillationē circa futura cōsimilem cauillatio-
 ni circa facta: nā sic i fieri p̄terito fuerunt ifinita facta:
 hoc tñ nō obstatē possumus arguere ab imediato facto
 ip̄terito: sic etiā i futuro fieri erunt ifinita facta: h̄ tñ
 nō obstante possumus arguere ab vltimo futuro facto
 quod est imediatum i talibus. id ait qz (silr at̄ 7 ifinita
 erit deciso vl d̄sio i his). i. i futuris. 7 subdit. qz (nō. n. q̄
 erunt s3 futura erunt). i. (p̄tinua adiucem) q. d. qz sicut
 scā p̄terita erāt ifinita. 7 n̄ erāt ad iucēz p̄tinua sic 7 scā
 futura erunt ifinita 7 n̄ erūt ad iucēz p̄tinua. 7 subdit qz
 (P̄cipiū aut̄. 7 in his sine medio accipiendū ē). q. d. qz
 nō obstatē tali decisiōe. i. d̄sione ifinita p̄cipiū sillo-
 gicādū i talibus poterimus accipere sine medio. i. imedia-